

Flacăra 11

Magazin ilustrat fondat în 1911 • 5.000 lei • anul 1998

SALA DE
LECTURĂ

Totul despre *pastila-minune*

VIA GRA

ViagraTM
(sildenafil citrate) tablete

50

Distributed by

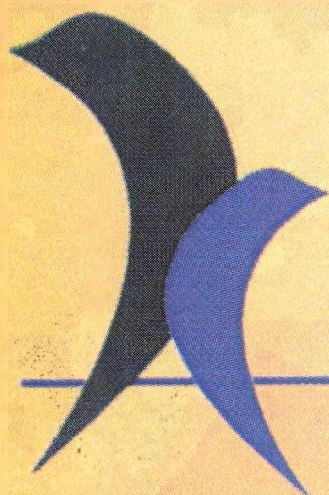
Pfizer

Pfizer Labs

Division of Pfizer Inc., New York, NY 100

Foto: REUTERS ■

■ **Bill Clinton:** Destituire, iertare
sau blam
■ **Dolna Lovintza** – 15 minute pe podium
la New York

DELFIN

CONSTRUCT

Palat Șirbei Bufta

Este o societate cu capital integral privat, înființată în anul 1990, având ca profil de activitate execuția lucrărilor în domeniul construcțiilor și o cifră a afacerilor de peste 100 miliarde lei.

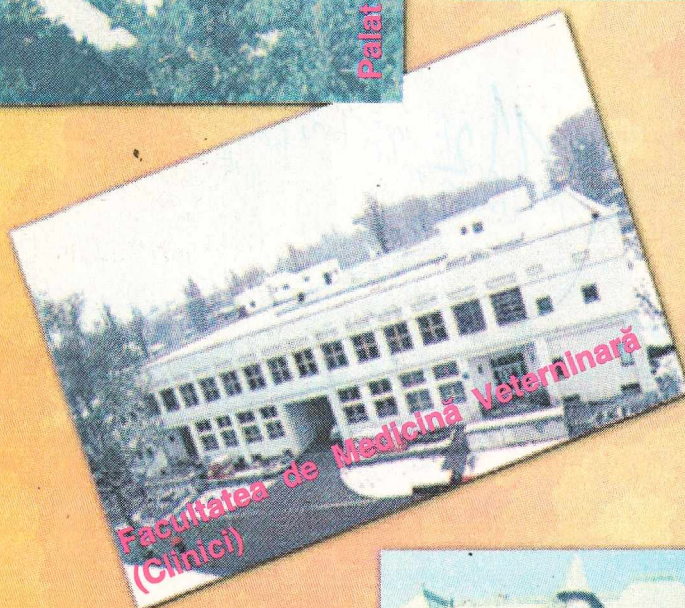
Delfin Construct realizează toate tipurile de lucrări în domeniile:

- construcții civile și industriale.
- construcții hidrotehnice.
- construcții social-culturale.
- drumuri și poduri.
- restaurarea clădirilor din patrimoniul național.
- amenajări interioare.
- tâmplărie și confecții metalice.
- instalații și placări interioare și exterioare.
- consultanță și proiectare în construcții.

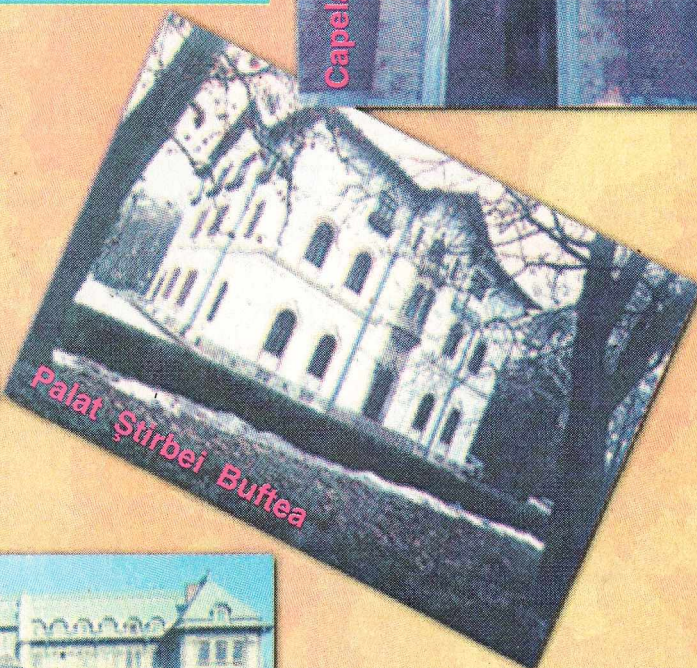
**S.C. Delfin Construct S.R.L. – str. Sebastian
nr. 138, sector 5, București, telefon
410.14.20, fax 419.24.67.
Înregistrată la Registrul Comerțului sub nr.
J40/4738/1991, cod fiscal R 1578410, cont
48720508 – Banca Agricolă – S.M.B.**

Capela Palatului Șirbei

Facultatea de Medicină Veterinară
(Clinici)

Palat Șirbei Bufta

De ce Delfin Construct?

Pentru că:

- Si-a dovedit capacitatea de a lucra la cele mai înalte standarde în domeniu.
- Promovează cele mai noi descoperiri, acordând atenție specială inovațiilor și invențiilor în domeniul tehnologiilor moderne, având și o forță de muncă cu înaltă calificare.
- Datorită calității lucrărilor a câștigat licitații publice la care au participat și firme vechi, cu tradiție în domeniu.
- Are o bogată experiență în realizarea multor lucrări, cum ar fi: restaurarea Facultății de Medicină Veterinară și a Institutului de Cercetări Zootehnice din București, amenajarea bazelor turistice Pantelimon și Tineretului, restaurarea exterioară a Palatului Șirbei din Bufta și a Capellei acestuia, Platforma comercială I.D.M.S. din București, Hala de producție CAMEL-ROCI, Alimentarea cu apă a

Institutul Național de Cercetări
Zootehnice

orașului Bufta, precum și amenajarea și execuția de drumuri în acest oraș. Vile și locuințe, Complex alimentar și benzinărie în orașul Bufta, Complex comercial în comuna Afumați, Mănăstirea Bărsana din Maramureș.

– Execută lucrări cu rapiditate și la prețuri scăzute.

– Are cei mai buni parteneri în țară și peste hotare, cele mai bune tehnologii și materiale fiind rezultatul colaborării cu: Menatwork Est Prefabricate, Macari Center, Noroc S.R.L. și Proterm din Italia, Lindab Sistemline din Germania, Promex S.A., Robiplast și Romstal din România.

– Primirea Trofeului World Quality Commitment, 1997, este o dovadă a recunoașterii angajamentului și griii pe care o are Delfin Construct pentru calitate, pentru pregătirea și bunăstarea angajaților și pentru problemele de mediu.

S.C. Delfin Construct – sponsor al Fundației „Premiile Flacăra”

Serviciul
MoneyGram
prin

BANCA
COMERCIALA
ROMANA

Serviciul *MoneyGram* reprezintă cea mai rapidă, sigură și comodă cale de a trimite și primi bani de pe tot globul în doar câteva minute.

Nu se poate compara cu nimic altceva.

Comisionul variază în funcție de suma transferată și se plătește numai de către expeditor.

BANCA COMERCIALA ROMANA pune la dispoziție serviciul *MoneyGram* în unitățile sale din:

Arad

Brașov

București

– Sediul Central

Brăila

Cluj

Constanța

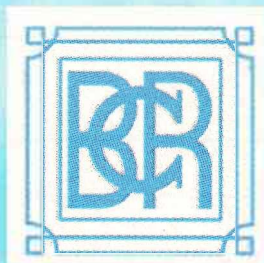
Iași

Pitești

Sibiu

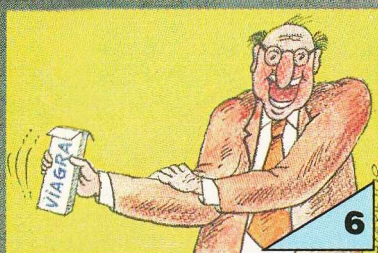
Suceava

Timișoara

MoneyGram

MONEY IN MINUTES WORLDWIDE

6

16

18

32

40

Dosar

Afacerea Megapower
Totul despre Viagra

6

7

Spectacol politic

CDR a câștigat

10

Cronica mărunță

„Asul din mâneca lui Vosganian”
Corupția

13

Externe

Destituirea, iertarea, blamul – trei ieșiri posibile din Sexgate

16

Reportaj

Jucătorul de poker

18

Anchetă

Incursiune în universul tenebros al vânătorilor de șobolani

20

Interviu

George Arion în dialog cu Dorin Stana
„Eu nu știu cine conduce România”

23

Cultura fără frontiere

Din nou Cioran în italiană
Un corp pentru a fi pictat

26

Mașina de scris

28

Teatru

„O noapte furtunoasă”
„Numele trandafirului”

30

Film

Salvați soldatul Ryan
Masca lui Zorro

32

Viața mondenă

5 întrebări pentru Adrian Ordean
Mesaj de la Nadine
În Canada, Daniela Răduică și-a regăsit geanta pierdută

36

Modă

Doina Levintza – 15 minute pe podium la New York

38

Sport

Tandem bucureștean la trenea plutonului
Raluca Sandu între modă și fotbal

40

Homo viator

Sub Crucea Sudului (6)

42

Utilități

44

Divertisment

45

Horoscop

45

În piesa Vlaicu Vodă de Al. Davila există un personaj care nu rostește nici o replică. El nu dorește să se facă remarcat, dar acționează numai în folosul Domnitorului său și al țării. E un personaj emblematic, de care e bine să ne amintim uneori, când ne văităm că nu se găsesc cei care să ne scoată din impas.

ȘI TOTUȘI, CEI 15.000 DE SPECIALIȘTI EXISTĂ!

Sunt chiar mai mulți. Îi întâlnești pretutindeni: în întreprinderile care, în ciuda vicisitudinilor tranziției, reușesc să reziste și să se dezvolte; pe bogoarele care dau recolte bogate, chiar dacă se folosește o înzestrare tehnică precară; în băncile de numele cărora n-a fost legat nici un scandal; în ministere și instituții de diverse profile; în școli și facultăți; în spitale și în institute de cercetare; pe șantiere și în mine; în armată și în poliție. Au profesii diferite și, totuși, ceva îi aseamănă, chiar dacă nu s-au văzut și nu și-au vorbit în nici o ocazie: nu-și doresc să-i știe lumea ce grozavi sunt. Își văd numai și numai de treaba lor, cu o competență de invidiat, fără să aștepte recompense, modești și anonimi, animați doar de pasiunea pentru ceea ce fac și

cu dorința de a lăsa ceva în urmă. Nu sunt luați în seamă niciodată. Unii chiar și râd de zbaterea lor cotidiană, socotindu-i niște neajutorați, fiindcă nu știu să se descurce cu mai puțin efort, păcălindu-i pe alții. Dar nimic nu-i poate determina să renunțe la seriozitate, la cinste, la muncă. Și cei mai mulți se sting în uitare, cu amărăciunea că poate ar fi realizat mai mult dacă ar fi fost ascultați și înțeleși. De fapt, pe acești profesioniști țara are nevoie să-i vadă, să le audă părerile și să-i urmeze. Dar cine va fi în stare să-i hotărască să-și lepede scârba provocată de spectacolul grotesc oferit de toți nechemații care dau din coate ca să iasă cât mai în față, bătându-se cu pumnii în piept și socotindu-se salvatorii neamului?

Sergiu Brion

MEGA - ȚEAPA

MEGAPOWER

În 1991, pe vremea când era prim-ministru, Petre Roman a semnat o hotărâre de guvern prin care se consfințește preluarea unei obscure companii californiene – Megapower – de către statul român reprezentat de IIRUC S. A. și finanțarea acesteia printr-un credit în valută venit pe filiera Bancorex – BRD. Ulterior, cuantumul total al sumelor virate de către statul român firmei Megapower a fost estimat la 20 milioane de dolari. Acest scandal, izbucnit nu demult, se adaugă altor afaceri tenebroase despre care s-a vorbit în ultima vreme: Țigareta II, Nepoții lui Diaconescu etc. Dacă în timpul regimului Iliescu astfel de scandaluri vizau numai corupția și ingineriile financiare, de la o vreme, printre actorii acestor scenarii întâlnim, tot mai des, serviciile secrete...

Pe 18.05.1998 nava rusească SIBERSKII, aflată sub pavilion bulgăresc a descărcat în portul Constanța un container cu seria: HLX 4905399/4 expediat din S.U.A. de firma MEGAPOWER. Marfa a fost descărcată, la ordin, pentru un destinatar care trebuia să-l ridice din port. Acest destinatar avea să fie descoperit ulterior: firma Megapower Europe S. R. L., „sora” mai mică a deja celebrei companii din Silicon Valley. Din surse sigure am aflat că acționarii acestui pui românesc al firmei californiene ar fi societatea de asigurări Omniasig și Financiară S. A. – ambele firme fiind create, după cum se știe, de Bancorex.

Conform legislației care spune că dacă în termen de 150 de zile nu se prezintă nimeni să ridice „pachetul”, acesta se desigilează în prezența organelor vamale, a reprezentantului DGFPS, a declarantului vamal (firma SUN SHIPPING-VĂMUIRI S.R.L.) și a

poliției. Pe de altă parte, Grigore Maimuț era singurul în măsură să ridice pachetul de la Constanța și, cum acesta nu a făcut-o, containerul a fost desigilat în condițiile despre care a scris toată presa, la vremea respectivă.

Miercuri 11 noiembrie, directorul Serviciului Român de Informații, Costin Georgescu a afirmat că atât containerul expediat de firma MEGAPOWER cât și conținutul acestuia interesează siguranța națională și a fost preluat de către S.R.I. Tot el afirma că în container au fost găsite 8 tone de documente și aparatură ultrasofisticată sosite din S.U.A., ce privesc siguranța națională, dar nega faptul că au dispărut documente sau aparatură.

Apoi, în presă apare un document din care rezultă că „marfa” trebuia să ajungă la firma Camino Transport S.R.L. ce avea sediul pe Șoseaua București-Ploiești.

Ulterior, un săptămânal de mare tiraj publică alt document din care rezultă în mod cert faptul că destinatarul containerului este firma Megapower Europe S. R. L. cu sediul în București, B-dul Dimitrie Pompei nr. 6, Sector 2 pe care Camino Transport S.R.L., societate care s-a ocupat numai cu shippingul mărfii, a anunțat-o în repetate rânduri de venirea transportului. Costin Georgescu nu ascunde posibilitatea ca în container să existe informații cu privire la unii politicieni români, dar, până acum, S.R.I. nu a putut difuza mai multe informații.

Nini Săpunaru a făcut o dezvăluire uluitoare, prin care afirmă ca S.R.I. a anunțat din timp vămile de sosirea unui container suspect. Mai mult, vameși agenți S.R.I. au filat zi și noapte încărcătura „MEGAPOWER”. Tot el a mai spus că documentele au fost predate S.R.I.-ului în vederea cercetării și tehnica transportată în alt container.

După două zile de cercetările documentelor de către S.R.I. se pare că printre hârtii se aflau și informații privind manevrele făcute de Roman în perioada în care era prim-ministru precum și fragmente din planul loviturii de stat din decembrie.

Foto: ROMPRES

**Costin Georgescu,
directorul Serviciului
Român de Informații
și Petre Roman,
președintele
Senatului.**

**La sfârșitul lui 1998,
primul trebuie să
aplaneze scandalul pe
care l-a declanșat cel
de-al doilea în 1991.**

Foto: FLORIN IONIȚĂ

Românii își vor putea îmbunătăți performanțele sexuale

TOTUL DESPRE VIAGRA

Text: EMA VĂDUVA ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Rezultat a mai mult de zece ani de cercetare, medicamentul VIAGRA a fost, unul dintre „starurile” mass-media din întreaga lume în 1998.

Potrivit unor studii de ultimă oră, se estimează că, la noi în țară, aproximativ 25% din populația masculină ar putea suferi de o deficiență de erecție.

Foarte curând, bărbații cu astfel de probleme vor putea apela în mod oficial la Viagra și nu procurând-o de pe piața neagră. Prețul unei doze va fi în jur de 12 dolari, iar medicamentul se va elibera doar în baza unei prescripții medicale. El nu este un afrodisiac, ci un stimulent împotriva impotenței.

10% din populația masculină a globului suferă de disfuncție erectilă

După ce a fost aprobat în Statele Unite ale Americii în luna martie a acestui an, Uniunea Europeană l-a aprobat și ea la începutul toamnei, iar în scurtă vreme, „antidotul impotenței” a fost înregistrat oficial și în România, pe 14 octombrie.

Descoperită în laboratoarele Pfizer din Marea Britanie, Viagra îmbunătățește fluxul sanguin în penis. Luată cu aproximativ o oră înaintea actului sexual, pilula permite

pacitatea de a obține sau de a menține o erecție suficientă pentru realizarea unui act sexual satisfăcător. Deficiența amintită este asociată frecvent cu alte afecțiuni: diabetul zaharat, bolile cardiace, hipertensiunea arterială. Nu este propriu-zis o afecțiune a bătrâneții, dar apare mai des la categoria de vârstă de peste 40 de ani, tocmai pentru că acești oameni sunt mai predispuși bolilor enumerate.

Disfuncția erectilă apare și în stări depressive, după administrarea anumitor medicamente sau în urma intervențiilor chirurgicale. Ea mai poate fi provocată și de factori care țin de modul de viață: tutun și

Disfuncția erectilă afectează 100 de milioane de bărbați din toată lumea. Doar 10% dintre aceștia urmează un tratament.

Dar iată care este prevalența deficienței erectile la bărbații între 40 și 70 de ani din diferite țări, calculate în milioane de locuitori: Statele Unite: 30; Japonia: 7,98; Indonezia: 6,30; Germania: 4,34; Italia: 3,32; Marea Britanie: 3,13; Franța: 3,12; Mexic: 2,49; Thailanda: 2,17; Spania: 2,8; Turcia: 2,01; Polonia: 1,90; Egipt: 1,83; Coreea de Sud: 1,80; Argentina: 1,48; Canada: 1,44; Brazilia: 1,27; Africa de Sud: 1,17; Columbia: 1,04.

Un sfert din românii trecuți de 35 de ani au probleme cu erecția

Un studiu efectuat în Marea Britanie, pe bărbați între 16 și 65 de ani, a arătat că 32% au dificultăți în obținerea erecției și alți 20% nu pot menține erecția suficient pentru a avea un act sexual satisfăcător.

În Franța, un studiu făcut pe bărbați între 18 și 96 de ani a demonstrat că prevalența disfuncției erectile în această țară este de 42%.

Se estimează că între 70% și 90% din toate cazurile semnalate în lume sunt asociate cu alte boli sau constituie un semn pentru afecțiuni încă nediagnosticate.

De asemenea, bolnavul care suferă o depresie severă are 90% șanse de apariție a problemelor de erecție.

Dar iată ce spun rezultatele unui studiu de piață efectuat de Pfizer – compania producătoare a medicamentului – referitor la problemele sexuale ale românilor:

- bărbații între 35 și 44 de ani au, în medie, 12 contacte sexuale pe lună, în timp ce persoanele în jur de 75 de ani au un contact sau două lunar;

- 25% dintre cele 2.000 de persoane chestionate au declarat că aproape întotdeauna au avut deficiențe de erecție; 38% au suferit foarte rar de pe urma acestui fenomen, iar 37% declară că nu au avut niciodată probleme;

- doar 17% din cei cu deficiențe s-au prezentat la un medic și numai 7% urmează un tratament;

- din cei care susțin că nu au avut niciodată probleme cu erecția, 36% ar refuza să apeleze la sfatul unui medic, dacă ar constata unele deficiențe, considerând că este vorba despre o problemă de intimitate.

bărbaților obținerea și menținerea unei erecții normale în prezența stimulării sexuale.

Apariția medicamentului reprezintă începutul unei noi epoci în tratamentul disfuncției erectile – o afecțiune cu mare impact asupra vieții a milioane de bărbați și a partenerelor acestora.

Disfuncția erectilă reprezintă tocmai inca-

alcool în exces, consum de droguri, stres.

Până acum, tratarea disfuncției erectile se făcea prin injectarea directă a unor medicamente în penis, supozitoare introduse intra-uretral, intervenții chirurgicale sau dispozitive cu vacuum.

Viagra se administrează oral, sub formă de comprimate. O doză acționează asupra organismului timp de patru, până la opt ore.

Contraindicații

Viagra nu se poate administra pacienților aflați în tratament cu nitrați, pentru că această asociere de medicamente duce la scăderea tensiunii arteriale.

Medicamentul nu este recomandat persoanelor cu maladii hepatice severe, celor cu hipotensiune arterială, cu antecedente recente privind accidentele vasculare cerebrale sau infarctul miocardic.

Cele mai des întâlnite efecte secundare sunt durerile de cap, înroșirea feței și indigestiile. Acestea dispar în scurt timp, o dată cu eliminarea medicamentului din organism.

Din pacienții verificați, 2,7% au avut tulburări de percepție a culorilor sau a luminii – cuprinse între câteva minute și câteva ore.

Studiile extensive demonstrează, însă, că efectele pe termen scurt sau lung ale medicamentului Viagra sunt nesemnificative.

să îndrume bolnavul către un specialist, pentru a-l ajuta să rezolve întâi această problemă. Altfel, omul riscă să dea o grămadă de bani pe Viagra, fără nici un rezultat. Ba mai mult, văzând că nici măcar celebrul medicament nu este un remediu, individul va considera că are o boală deosebit de gravă.

– Ce categorii de persoane nu vor putea beneficia de Viagra?

– Cred că Viagra nu va acționa asupra indivizilor cu inflamații cronice sau, în orice caz, efectul va fi foarte slab. Medicamentul îi va remonta în mică măsură pe cei la care deficiențele sexuale sunt provocate de stres. La mulți bărbați se constată că suprasolicizarea duce la o alterare a semnalului erotic și chiar la inhibiție. Pentru ei Viagra nu este o soluție, la fel cum nu este nici pentru indivizi labil psihic sau hipogonadici. Mă refer la persoanele la care testiculele nu produc suficient testosteron, fie că ele sunt

– Ocupă sexul un loc atât de important în viața oamenilor încât cercetătorii au făcut eforturi mai bine de 10 ani, pentru a găsi un stimulent al potenței?

– Actul sexual este parte componentă a unei relații afective. Pentru ca relația de cuplu să meargă bine, viața sexuală trebuie să fie împlinită. Asta nu înseamnă că sexul ocupă locul întâi în viața unui om. El trebuie să reprezinte maximum 50% din împlinirea unui individ. Mai mult decât atât înseamnă că persoana respectivă nu mai are stabilitate, nu își poate întemeia o familie și nu ar trebui nici măcar să se căsătorească.

Pe de altă parte, trebuie să recunoaștem că eșecul din viața sexuală a provocat rupturi iremediabile ale multor cupluri. Probabil că Viagra va scădea numărul acestora, cu condiția ca oamenii să conștientizeze că au unele deficiențe și să ia măsurile necesare.

În altă ordine de idei, dacă ne ghidăm după modul în care acționează medicamentul acesta – adică la nivelul corpiilor cavernoși – Viagra ar putea fi folosită și în cazul femeilor. Și ele au structuri erectile, la nivelul clitorisului și al labiilor. La persoanele cu o anumită patologie, produsul ar putea duce la înlăturarea frigidității și la apariția orgasmului.

Autorii Viagrei nu au făcut până acum

„Viagra – un stimulent care să înlăture frigiditatea și să aducă orgasmul femeilor?”

Rep: **Ce va însemna, pentru români, apariția pe piață a Viagrei?**

Dr. Gheorghe Soare: Acest medicament va permite – atunci când dorința de raport sexual există – ca o parte din populația bărbătească să își îmbunătățească funcțiile sexuale.

Viagra va avea un impact crescut asupra persoanelor mai vârstnice, între 45 și 70 de ani, care beneficiază acum doar de corecția hormonală. Ea permite realizarea unui semnal erotic, dar la acest nivel nu există un medicament care să acționeze.

Asociat cu medicația hormonală, acest nou produs va putea corecta mai bine unele deficiențe ale actului sexual.

De asemenea, va avea un efect benefic și asupra „debutanților” în amor. De multe ori, inhibați de teama inherentă începutului, tinerii au un semnal erotic slab provocat de emoția sexuală puternică. Și dacă nu au o erecție destul de viguroasă, ei nu își pot începe viața sexuală.

– În opinia dv. ce medici ar trebui să prescrie acest medicament?

– În primul rând endocrinologii, apoi andrologii, dar aceștia din urmă sunt destul de puțini la număr. Pot recomanda folosirea Viagrei și medicii de medicină generală sau psihiatrii, dar numai cunoscându-i foarte bine modul de acțiune. În măsura în care un medic generalist constată că pacientul său este nevrotic, de pildă, acesta va trebui

bolnave, fie din cauza hipofizei și a hipotalamusului, care nu asigură o bună sinteză.

– Avem de-a face cu un produs care creează dependență?

– Cu certitudine Viagra nu creează dependența dată de un narcotic sau un tranchilizant. Se va întâmpla, însă, următorul fenomen: omul va vedea că medicamentul este eficient, că îi aduce satisfacție lui și orgasm partenerei. În aceste condiții, el va fi tentat să îl folosească cu regularitate.

Este de preferat, totuși, ca bărbații să apeleze la Viagra de 2-3 ori, apoi câteva săptămâni – chiar o lună – să încerce să ia o pauză, fiindcă omul este ca o mașină: greu de pornit, dar care apoi va funcționa fără probleme.

Mai periculoasă este folosirea medicamentului la tineri, care abia și-au început viața sexuală. La ei dependența se va instala mai ușor, pentru că mecanismele sexuale abia se reglează.

Viagra este recomandată mai mult bărbaților trecuți de 50 de ani, care și-au încetat o perioadă activitatea sexuală. Aceștia au nevoie de un stimulent pentru a o relua, de ceva care să le redea încrederea în ei, dar atât. Un început de terapie, menit să ajute la revenirea la o viață sexuală normală.

Dr. Gheorghe SOARE, medic androlog la Institutul Parhon din București

nici o încercare de a studia efectul medicamentului asupra femeilor sau poate că aceștia nu au făcut publice rezultatele.

BĂRBAȚII CONSIDERĂ PSIHOTERAPIA INVALIDANTĂ PENTRU IMAGINEA LOR

Femeile între 18 și 50 de ani apelează cu încredere la asemenea specialiști

Într-o societate dominată de stres și anxietate, cu o rată a sinuciderii în continuă creștere și cu tot mai multe persoane afectate de depresii, practicile psihoterapeutice sunt din ce în ce mai căutate.

Deși în România această profesie există și se practică, ea nu este inclusă în nomenclatorul de meserii. Cu toate că este nevoie de profesioniști în domeniu – și cererea pieței o confirmă – nu există nici măcar cadrul juridic necesar exercitării acestei meserii.

Pentru a vedea cum își desfășoară activitatea psihoterapeuții din România, l-am provocat la o discuție pe dl. Dan Fusărea, unul dintre aceștia.

Rep.: Care este, în prezent, statutul psihoterapeutului la noi în țară?

Dan Fusărea: Neclar, ca aproape în toată Europa. Legea are o atitudine de ignorare, pentru că nu face nici o referire la psihoterapeut. Nu se știe cine are voie să practice, în ce condiții, în ce constă și cât durează formarea profesională. La fel de neclară este și problema includerii în sistemul asigurărilor sociale. În Occident, de pildă, oamenii pot beneficia de 6 până la 10 ore de consiliere psihologică pe an.

– Ce demersuri se fac pentru recunoașterea oficială a profesiei?

Cum vă spuneam, problemele sunt naționale, dar și europene. Gestionarea lor o face, la noi, Asociația Română de Psihoterapie, membră a asociației similare la nivel european, și care se ocupă tocmai de reglementarea statutului nostru. S-a elaborat deja un proiect de lege, pe care îl vom propune forurilor legislative românești.

– În opinia dv., ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană care aspiră la statutul de psihoterapeut?

Statutul se obține după aproximativ 3.000 de ore de formare personală. Este vorba aici mai puțin despre un demers teoretic și mai mult despre unul practic, de lucru cu sine. Pentru a fi un bun profesionist, trebuie să faci terapie mai întâi cu tine însuși, fiindcă până nu simți, nu înțelegi cu adevărat problemele oamenilor.

– Să înțelegem de aici că psihoterapeuții nu au și ei tulburări emoționale – precum pacienții?

Suntem cu toții oameni și cu toții avem emoții și tulburări. Să nu uităm că, în primii 20-30 de ani de psihanaliză, corifeii au sfârșit în pușcării, la nebuni sau prin a se sinucide.

Freud, de exemplu, a suferit toată viața de fobii, dar asta nu

l-a împiedicat să fie un monstru sacru în psihanaliză. Unele persoane se îndreaptă către această profesie tocmai din cauza problemelor personale pe care le au, dar asta nu le afectează activitatea. Ca să își exercite meseria eficient, psihoterapeutul trebuie să își izoleze problemele sale atunci când tratează un pacient.

– Ce presupune, concret, această meserie?

Sunt două chestiuni distincte: consilierea psihologică sau, simplificat, sfătuirea într-o anumită problemă, și demersul psihoterapeutic – mult mai complex – care își propune să schimbe percepțiile individului, modul în care el vede lumea și care are implicații profunde în trăirile personale.

De asemenea, cura psihoterapeutică se poate face și pentru o mai bună cunoaștere a propriei persoane sau pentru

dezvoltarea individuală și nu neapărat pentru tratarea unei boli.

– Cine sunt pacienții dv.?

În principal femeile, cu vârste cuprinse între 18 și 50 de ani, pentru că acestea au o capacitate mai mare de autodezvăluire. A discuta cu un specialist nu este o problemă de slăbiciune. Bărbații însă consideră invalidant pentru imaginea lor un astfel de demers.

A vedea un terapeut înseamnă că îți conștientizezi problemele și ai forța de a le comunica, fără să te simți inferior.

Am avut pacienți din toate categoriile sociale și profesionale și pot să vă spun că nivelul de instrucție și inteligență nu are legătură cu a înțelege rolul psihoterapiei.

– De ce vin oamenii la psihoterapeut?

Uneori pentru că au urmat tratamente medicamentoase ani de zile fără efect sau au consultat alți specialiști, dar tot fără efect.

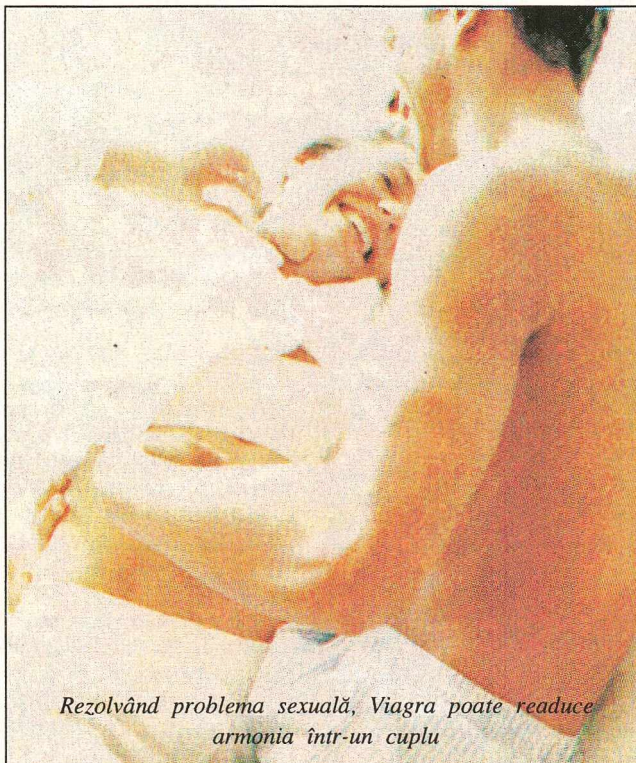
Cei care vin pentru prima dată, o fac cu sentimentul că nu mai pot face față problemelor și au nevoie de un sfat profesionist. În ceea ce privește terapia de cuplu, cauzele sunt multiple: comunicarea inadecvată, premisele eronate de la care pleacă individul atunci când interpretează comportamentul partenerului. Oamenii nu înțeleg – sau o fac în mică măsură – că suntem foarte diferiți. Riscăm să ne înțelegem greșit, dacă mergem pe ideea că semănăm între noi, că reacționăm sau ne comportăm la fel.

– Legat de problemele de cuplu, considerați că apariția Viagrei ar putea rezolva unele dintre acestea?

Majoritatea problemelor sexuale sunt de natură psihogenă și de aceea ele pot fi abordate psihoterapeutic. Am avut pacienți cu asemenea probleme și trebuie să vă spun că avem, în general, o viziune sistemică asupra relațiilor de cuplu: o componentă le afectează pe toate celelalte. Este evident, în aceste condiții, că îmbunătățirea vieții sexuale va ameliora întreaga relație.

Viagra acționează, însă, numai în ceea ce privește recuperarea potenței. Problemele sexuale țin și de compatibilitate și de orientări sexuale și în acest sens Viagra nu are nici un efect.

Rămâne de văzut dacă acest medicament este o necesitate sau doar o modă...

Rezolvând problema sexuală, Viagra poate readuce armonia într-un cuplu

CDR a câștigat alegerile, dar a pierdut alegătorii

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Fotografii: ROMPRES și FLORIN IONIȚĂ ■

Viorel Lis și-a oficializat postura de primar general, cu prețul unui test al cărui rezultat a fost foarte dureros pentru CDR.

Alegerile pentru postul de primar general al Capitalei s-au soldat cu o dureroasă înfrângere a coaliției guvernamentale. Oricât ar fi de paradoxală această afirmație, în condițiile în care, totuși, Viorel Lis, candidatul CDR, a fost ales, ea este susținută de realitate.

Opțiunile electorale ale Bucureștiului au diferit flagrant de media națională încă din 12 ianuarie 1990, data primului miting anticomunist, dacă nu cumva chiar din 25 decembrie 1989, când trebuia să aibă loc o asemenea manifestare, dar a fost împiedicată prin manevre de dezinformare.

Există numeroase explicații pentru această diferență de viziune, începând cu gradul de informare și neuitând faptul că, prin forța împrejurărilor, majoritatea deciziilor cu impact național se iau în Capitală, astfel încât bucureștenii se află mai aproape de sursa evenimentelor esențiale.

Nu ne propunem aici să discutăm dacă opiniile politice ale majorității bucureștenilor au fost, de-a lungul acestor ani, cele mai corecte – în definitiv, poți fi în posesia tuturor ipotezelor și să tragi totuși o concluzie greșită. Dar, indiferent dacă locuitorii Capitalei au avut sau nu dreptate, fapt este că, nouă ani de-a rândul, votul lor – explicit (la urne) sau implicit (în stradă) s-a îndreptat spre partidele membre, acum, ale CDR într-o pro-

porție mult mai mare decât cel al românilor din restul țării.

Or, la alegerile din noiembrie, doar șase mii de voturi l-au separat pe Lis de candidatul PDSR, susținut – detaliu foarte important – și de PRM, PUNR și alte partide, mai mici, din aceeași parte a eșichierului politic. S-ar putea obiecta că n-au participat la vot decât o treime dintre bucureșteni, dar acest argument este în defavoarea CDR, pentru că reiese că dacă

Ion Diaconescu, liderul unei Convenții care riscă să rămână cu un singur partid, și al unui partid care riscă să nu-l mai poată invoca pe Coposu

două treimi dintre locuitorii Capitalei n-ar fi fost deranjați dacă Bucureștiul ar fi fost condus de un primar sprijinit de Corneliu Vadim Tudor (iar circa 15% chiar au optat pentru asta)!!

Poate garanta cineva că, la alegerile generale din 2000, absen-

teismul va fi mai mic (în București și în țară)? Sau că eventualul surplus de alegători va vota cu actuala Putere? Capitala a fost și rămâne barometrul CDR – dacă pierde aici, pierde peste tot. Semnalul de alarmă e cu atât mai grav cu cât, spre deosebire de '90, '92 și '96, în noiembrie '98 Convenția a beneficiat și de voturile PD. E drept, un fost Golan al Pieței Universității, care n-a reușit să uite cine era prim-ministru în iunie '90, ar putea susține că tocmai alianța asta a provocat căderea Convenției...

Oricare ar fi motivele, rezultatul este mai mult decât îngrijorător. Sesizând foarte corect momentul prielnic, opoziția și-a strâns rândurile, așezându-se din nou la aceeași masă, în vreme ce coaliția guvernamentală schioapătă din ce în ce mai tare, împiedicându-se la fiecare proiect de lege (ba chiar la fiecare articol!), dând declarații contradictorii, ciondănindu-se permanent – pe scurt, tăindu-și singură craca de sub picioare.

Dincolo de întovășirea contra naturii cu PD (el însuși clătinat de „cazul Severin“), CDR continuă să aibă serioase probleme interne. De fapt, câți dintre susținătorii ei știu azi să spună cine mai e în Convenție? Au ieșit, unul după altul, PNL (revenit ulterior), PSDR, PL'93, PAC (revenit prin absorbția sa în PNL), Alianța Civică, PNL-CD, PAR... Dacă nu s-ar fi întors liberalii lui Quintus, CDR s-ar fi redus acum doar la PNȚCD – așa cum, de altfel, și este percepută de majoritatea electoratului.

Din păcate, bântuie întrebarea „Care PNȚCD?“. Cu siguranță nu cel al lui Victor Ciorbea, nici cel al lui Constantin Ticu Dumitrescu și, îndrăznesc să spun, nici cel al lui Corneliu Coposu.

RETRO

MARIO ALEXANDRU ■

Joi – 29 octombrie

În Camera Deputaților, PD a ajutat PDSR să obțină o nouă victorie, împotriva Coaliției aflată la guvernare. Parlamentarii lui Iliescu au blocat astfel introducerea în procedură de urgență a Legii privind protecția chirișilor, inițiată de Valeriu Stoica, pentru a completa proiectul cu privire la restituirea imobilelor naționalizate ● Valeriu Stoica s-a declarat nedumerit de „jocul“ PD. El a afirmat că nu înțelege atitudinea PD, care, pe de-o parte afirmă că sprijină reforma, iar pe de alta se opune restructurării proprietății private ● Ministrul de Finanțe, Decebal Traian Remeș, a declarat că până în primăvara lui 1999 o treime din întreprinderile cu mari pierderi vor fi închise. Totodată finanțistul liberal a precizat că, în urma negocierilor cu FMI, Banca Mondială va elibera, în luna ianuarie, o nouă tranșă de împrumut.

Vineri – 30 octombrie

În urma retragerii PAR de la guvernare, Horia Ene și-a dat demisia din funcția de ministru al Cercetării. Prin decret prezidențial acesta a fost revocat din funcție urmând ca Valeriu Stoica, ministru de stat, ministru al Justiției, să asigure interimatul la acest minister până când va fi numit un nou titular ● PDSR a depus la Camera Deputaților o moțiune simplă care incriminează politica actuală a guvernului. Moțiunea solicită adoptarea imediată a legii pensiilor „pentru a se pune capăt suferințelor provocate în ultimii doi ani pensionarilor“.

Sâmbătă 31 octombrie – duminică 1 noiembrie

Președintele PD, Petre Roman, a reiterat poziția partidului său față de o eventuală părăsire a actualei coaliții guvernamentale. Roman a afirmat, printre altele, că acest lucru s-ar putea întâmpla în primăvara anului viitor dacă, până atunci, Executivul nu va fi în stare să obțină „rezultate satisfăcătoare“. Liderul democrat a reamintit că într-un document semnat la 4 septembrie la Cotroceni sunt cuprinse toate obiectivele pe care Guvernul trebuia să le atingă în termen de șase luni ● După a doua duminică în care am avut alegeri pentru Primăria Bucureștiului, Viorel Lis (CDR) și Sorin Oprescu (PDSR) s-au calificat în „finala mare“. Candidatul CDR a obținut 44,6% din totalul voturilor corect exprimate ocupând primul loc în cursa electorală. El a fost urmat, în ordine, de către candidatul PDSR, cu 27%, independentul George Pădure 20,8% și democratul Alexandru Sassu cu 3% din voturi.

Luni – 2 noiembrie

Adrian Severin a fost retras, în contumacie, de către grupul PD din Camera Deputaților, din delegația parlamentară a României la OSCE. Dacă plenul va vota în favoarea colegilor de partid ai lui Severin, acesta va pierde și funcția de președinte al acestei delegații pe care o deține. Totodată Severin și Vilău au fost acuzați că fac jocul Cotroceniului. „E o chestiune aberantă și iresponsabilă“, a afirmat fostul vicepreședinte al PD în replică.

Se dau bani!

O dată cu venirea toamnei, sindicatele au căzut în stradă precum castanele. Rând pe rând, minerii din Valea Jiului, profesorii, salariații de la SIDEX Galați, muncitorii de la Semănătoarea, studenții și șoferii au intrat în grevă, au organizat pichete, au mărșăluit, au făcut mitinguri, au protestat, au alcătuit liste cu zeci de revendicări. Și, evident, au negociat la sânge cu Guvernul, recordul înregistrându-l profesioniștii volanului, care s-au lungit la discuții timp de opt ore.

Aproape toți aceștia au obținut cam tot ceea ce au cerut. Guvernul a promis să plătească salariile restante, să reducă amenzile de circulație, să amelioreze condițiile de studiu, să asigure reparațiile clădirilor de învățământ, cantinelor și căminelor studențești etc. Cum, în afară de iubire (deși și în privința asta există uneori dubii) nimic nu e pe gratis, se pune fireasca și brutala întrebare „Cu ce bani?” Un fel de răspuns a dat proaspătul ministru al Finanțelor, Decebal Traian Remeș, imediat după ce semnase creșterea salariilor profesorilor: „O să fie foarte greu. Mă duc să fac rost de bani.”

Iată într-adevăr o imagine demnă de epoca în care trăim (posttranzicție parcă îi zice, nu, domnule

Constantinescu?): dacă vreodată un spirit suspicios se va întreba, în prezența dumneavoastră, pe unde naiba tot umblă miniștrii, explicați-le că sunt plecați care încotro să facă rost de bani.

Decebal Traian Remeș, un ministru care a plecat să facă rost de bani și i-a găsit imediat în coșnița profesorilor

Căutare care, paradoxal, nu durează mult, totuși. În chiar vâltoarea mișcărilor de stradă, mai multe valuri de idei interesante s-au revărsat dinspre Executiv. Mai întâi, același Remeș a propus impozitarea meditațiilor pe care le dau profesorii ca să-și cârpească salariile de mizerie. Pentru că e dificil de presupus că dascălii se vor îngheși să-și declare aceste venituri suplimentare, ar fi drăguț de știut cum se presupune că vor fi ele detectate de către un ministru care – nota bene! – e incapabil să recolteze datorii de mii de miliarde, înregistrate în contabilități cu acte în regulă: cumva stimulând delatiunea? Ar fi simpatic ca elevul (sau părintele lui) care ia meditații ca să intre la facultate să-l părăscă (ulterior, probabil, și mai ales dacă n-a intrat) pe respectivul profesor! Și dacă acesta și-ar declara oficial activitatea, ca să se poată aplica în mod corect impozitul, proful ar trebui să elibereze chitanțe!

O veste bună: se dau bani! Nu trebuie decât să puneți de-un miting, un marș, un pichet, ceva.

Au existat și voci care au susținut că așa ar fi moral, pentru ca dascălii să nu constituie singura excepție de la implacabila regulă a impozitului. Singura?! Când ați luat ultima chitanță de la cetățeanul care v-a reparat televizorul, v-a instalat boilerul sau v-a operat soacra?

A doua surpriză, de data asta chiar materializată, a fost desființarea, de la 1 decembrie, a reducerilor de prețuri, pentru elevi și studenți, la abonamentele de metrou. A treia – ordonanța de urgență care interzice acordarea celui de-al treisprezecelea salariu pentru bugetari (cu excepția cadrelor didactice, care au avut inspirația să includă și asta între revendicări). A patra plutește deocamdată în aer: vreo 7.500 de lei un litru de benzină...

Între timp, s-au mai scumpit puțin gazele, apa, energia electrică, transportul cu trenul, iar dolarul a sărit binișor de zece mii de lei, încât e foarte probabil că tot ce-au obținut sindicatele să valoreze cât o ciozvărtă aruncată cu mărînime.

Nu-i mai puțin adevărat că nici pe sindicaliști nu-i interesează **de unde** ar urma să li se dea banii. Dacă pentru domeniile sociale (învățământ, sănătate, parțial cultura) nu se poate pune problema eficienței economice, în schimb e dezarmant faptul că sindicatele din ramurile productive n-au înțeles nici acum că salariile nu se cer, ci se **obțin**, se creează, se asigură prin însăși activitatea societății respective.

Un caz cu totul special este cel de la Semănătoarea: după ce 4 (patru) salariați au contestat în justiție contractul cu „New Holland” (care venea cu 50 de milioane de dolari), pe motiv că fabrica a fost subevaluată, și firma italiană s-a retras din asociere, acum sindicatul Sema (condus de doi din cei patru care au provocat ratarea afacerii) protestează că unitatea merge prost... Orice comentariu e inutil.

Marți – 3 noiembrie

Sorin Opreșcu și George Pădure și-au dat mâna și s-au pupat cu public la conferința de presă a PDSR. Candidatul independent susținut de PUR, patronul S.C. GEPA a afirmat că îl va sprijini în ultimul tur de scrutin pe candidatul PDSR, Sorin Opreșcu, întrucât acesta s-a dovedit mult mai interesat de programul electoral al actualului primar al sectorului 1. La rândul său, Opreșcu a declarat că își va însuși aproape în întregime programul lui Pădure. Severin îl acuză fără echivoc pe Petre Roman. El a declarat, după decizia grupului PD din Cameră de a-l exclude din delegația română la OSCE, că se dovedește astfel că „Petre Roman pune mai presus de interesele țării propriile sale interese. Concluzia trasă de Severin este că „România nu poate fi servită decât de cei care nu-i periclitează interesele lui Roman”.

Miercuri – 4 noiembrie

Hans Van den Broeck a afirmat la Bruxelles că atunci când vorbește despre România nu are nici un motiv să fie entuziast. Comisarul european însărcinat de către Parlament cu întocmirea primului Raport de evaluare asupra activității țărilor candidate la integrarea în UE a arătat că „deficiențele politice pe plan intern, în România, au dus la întârzieri în procesul reformei”. Raportul amintit precizează că Bulgaria și România nu îndeplinesc criteriile economice de integrare, menționând totuși că bulgarii au demonstrat mai multă hotărâre în punerea în

practică a reformelor. ● Parlamentarii PDSR, PRM, PUNR și ApR au inițiat în Camera Deputaților moțiunea simplă care se referă la situația pensionarilor. Ministrul social-democrat al Muncii și Protecției Sociale, Alexandru Athanasie, consideră moțiunea „fără obiect”.

Joi – 5 noiembrie

Miercuri la Bruxelles UE i-a trântit României, din nou, ușa în nas. În urma acestui nou eșec șeful Delegației Comisiei Europene în România, Fokion Fotiadis, a precizat într-o conferință de presă, că Raportul CE este binevenit din două puncte de vedere. „El se va dovedi un instrument util pentru elaborarea politicilor guvernamentale în viitor. Va ajuta, totodată, atât Guvernul cât și Uniunea Europeană în identificarea domeniilor unde sprijinul UE este cel mai necesar”. Dl Fotiadis, deși recunoaște că raportul despre România nu are deloc „un aspect pozitiv” susține totuși că are avantajele sale și că trebuie privit în comparație cu rapoartele pentru toate celelalte țări. „CE a avut o atitudine critică față de toate candidatele, inclusiv pentru cele propuse să înceapă negocierile în această săptămână”. Concluzia Comisiei a fost că, în prezent, nici o țară candidată nu îndeplinește toate criteriile de aderare.

Vineri – 6 noiembrie

Poul Thomsen, negociatorul șef al FMI, și-a încheiat misiunea în România. După o săptămână de negocieri cu reprezentanții BNR și cu cei ai Ministerului de Finanțe Thomsen a declarat cu multă diplomatie că România a înregistrat un

Ce e mai jos de Divizia B?

O agenție de rating e o instituție care studiază puterea economică a unui stat, stabilitatea politică, legislația, oportunitățile de afaceri, precedentele – cam tot ce mișcă-n țara respectivă, după care trage oarece concluzii, materializate într-un coeficient numit „risc de țară”. Nu e vorba de riscul de-a fi violat pe stradă sau de-a cădea în vreo groapă din asfalt, ci de riscul ca, pormind o afacere acolo, să-ți cam pierzi banii, să-ți se cam confişte valuta, să-ți se cam naționalizeze posesiunile sau măcar să-ți cam rătăcești mințile încercând să înțelegi cum funcționează birocrăția locală și cui trebuie să dai șpagă mai repede.

Radu Vasile a fost sincer și tranșant: în șase luni ni se hotărăște soarta. Nu e limpede, însă, când începe numărătoarea lunilor

Verdictul unei asemenea agenții nu e literă de lege. Poți să-ți cont de el sau nu. Ca orice instituție din lume și ca orice e făcut de mâna omului, o agenție de rating poate să fie mai bună sau mai rea.

În timp, inevitabil, s-a produs o selecție naturală și mai toată lumea ține cont de clasamentele publicate, periodic, de cele mai importante agenții de rating. Or, se întâmplă că acestea, de la o vreme, retrogradează România într-o veselie. De ce fac ele așa? Variantele de răspuns nu sunt multe: 1. pentru că sunt rele; 2. pentru că nu ne iubesc; 3. pentru că franco-iudeo-masonii, bubulii, KGB-ul și Yalta-Malta și-au pus în gând să ne distrugă; 4. pentru că sunt plătite ca să sfătuiască de bine firmele care (straniu, nu?) nu vor să piardă bani.

Vă invit să vă alegeți singur răspunsul care vi se pare cel mai corect.

Fapt e că, în ciuda teribilelor presiuni internaționale, aproape ultimative, continuă să fie lăslăită închiderea întreprinderilor de stat falimentare (disponibilizările masive din minerit au rămas o excepție). Fapt e că nici azi nu se poate vorbi de o privatizare masivă, fie ca număr de societăți comerciale, fie ca dimensiune a acestora (și aici avem o excepție, foarte recentă – Rom Telecom). Fapt e că deficitul comercial extern era, la sfârșitul lui august, de două miliarde de dolari, estimându-se că va ajunge la cel puțin trei miliarde până la sfârșitul anului. Fapt e că restituirea proprietăților e tergiversată de aproape un deceniu (și, deja, doi ani de când la putere se află o coaliție presupusă a fi de dreapta și europeană). Și, în acest timp, premierul Radu Vasile ne amenință din șase în șase luni că urmează șase luni decisive...

UDMR, modelul californian

A fost odată ca niciodată o Universitate maghiaro-germană, pe nume Petöfi-Schiller. De fapt, o intenție de Universitate maghiaro-germană. De ce maghiaro-germană – nu s-a aflat niciodată, ținând cont că maghiarii ceruseră una maghiară, iar germanii nu ceruseră nimic. Fapt e că Guvernul aruncase pisica, mai mult moartă decât vie, în curtea Ministerului Educației Naționale și a CNEAA. Cu alte cuvinte, ce n-a reușit să lămurească ditamai coaliția, să cadă în cărca unui organism independent și a lui Marga ăla, că și-așa se dă mare cu reforma lui.

Ceea ce a urmat e subiect de saga. Nu doar MEN și CNEAA au declarat categoric că hotărârea de guvern e ilegală și anticonstituțională, dar în sprijinul lor s-au pronunțat decanii facultăților de Drept, studenții protestatari și toată comunitatea academică. În schimb, APADOR-CH, asociație de apărare a drepturilor omului, a dat la iveală un comunicat halucinant în care amenință România cu războiul, susținând că uite-așa s-a întâmplat și-n

Kosovo (unde am mai auzit oare comparația asta?), nenorocirea a început în clipa în care elita intelectuală a refuzat învățământul în limba albaneză...

Haideți să mai recapitulăm o dată: contribuiabilul român, *care plătește din buzunarul lui universitățile de stat*, refuză nu doar învățământul superior în maghiară, ci și cel în engleză, de pildă! Într-adevăr, ce-ar însemna ca un student să facă Medicina în engleză? Păi, în primul rând îi vor trebui, când ajunge doctor, asistente, infirmiere și, probabil, brancardieri vorbitori de engleză. În al doilea rând – pacienți așijderea. Sau acceptăm premisa că se va pregăti pe banii noștri ca să se profeseze în alte țări de soare pline?

Dacă toate acestea nu sunt, pentru unii, elementar de logice, iată ceva ce poate nu știți: cu ocazia alegerilor de anul trecut, în California (unde există școli în spaniolă, dar nu și universități) s-a votat propunerea, ți-neți-vă bine, să nu mai fie nici școli decât în engleză, adică limba oficială a statului. Au votat „pentru” 67 la sută dintre californieni. Nu asta, însă, e partea

Marko Bela, președintele unei formațiuni politice care s-ar putea să aibă de căutat brancardieri vorbitori de maghiară

senzatională, ci faptul că, în conformitate cu statisticile, jumătate din locuitorii sunt latino-americani, deci aproape 40 la sută dintre aceștia au renunțat voluntar la limba maternă în școli (ceea ce nu înseamnă, evident, că renunță la ea și acasă). De ce? Simplu: pentru că vor să-i pregătească pe copiii lor să se descurce cât mai bine în limba statului în care trăiesc, orice meserie vor urma.

À bon entendeur, salut.

progres notabil în politica fiscală. În schimb, premierul Radu Vasile a recunoscut, după discuțiile purtate cu negociatorul FMI, că România trece printr-o criză economică ce va dura și în următoarele șapte luni. Totodată primul ministru a precizat că discuții privind încheierea unui nou acord stand-by vor avea loc în luna ianuarie 1999 ● Agenția de evaluare Moody's a scăzut din nou ratingul pentru România. Adrian Vasilescu a afirmat că această nouă retrogradare consfințește faptul că s-a format un comportament inerțial în privința României și că agențiile de evaluare a riscului de țară nu mai reușesc să iasă din această traiectorie.

Sâmbătă – duminică, 7-8 noiembrie

Rom Telecom a fost privatizat. Concursul grec OTE a câștigat licitația pentru achiziționarea a 35% din acțiunile societății române de telecomunicații cu suma de 675 milioane dolari cu obligativitatea de a investi alte 400 de milioane în următorii trei ani în cazul unei creșteri a activității Rom Telecom ● În finala greilor pentru fotoliul de Primar general al capitalei a câștigat la diferență de numai un procent candidatul CDR, Viorel Lis, în dauna candidatului PDSR, Sorin Oprescu (scor: 50,5% la 49,5%). Lis a declarat că va continua programele începute în perioada în care a fost interimar

Luni – 9 noiembrie

Mircea Muthu, rectorul interimar al universității clujene „Babeș-Bolyai”, a interzis accesul în incinta UBB a membrilor Comisiei de înființare a universității „Petöfi-Schiller”. El și-a motivat gestul prin faptul că la sfârșitul săptămânii se

înregistrează convorbiri telefonice de milioane de lei și se fac prea multe copii xerox nejustificate. În opinia secretarului de stat de la MEN, Koto Jozsef, gestul lui Muthu ar fi unul „anticonstituțional și de sfidare a legalității, contrar cu cerințele elementare ale civilizației” ● Primul ministru Radu Vasile face apel la solidaritate politică și socială în următoarele șase luni. El a afirmat că Partidele de guvernământ și Opoziția trebuie să înțeleagă că dincolo de interesul de grup politic există un interes fundamental al țării. Premierul consideră că dacă situația economică dificilă a țării nu va fi depășită în următoarele șase-șapte luni, România va fi condamnată la izolare pentru câteva decenii.

Marti – 10 noiembrie

Premierul Radu Vasile s-a întâlnit la Palatul Victoria cu liderii Coaliției, mai puțin Petre Roman, pentru a pune la cale restructurarea Cabinetului și accelerarea reformei. Totodată el a făcut un nou apel la solidaritate în cadrul alianței, analizând în context demisia reprezentanților MEN din Comisia de evaluare a universității „Petöfi-Schiller” ● La Senat a intrat, totuși, în dezbaterile plenului proiectul „Triță Făniță” privind Agenția Națională a Fermelor de Stat. Făniță amenințase cu o săplămână în urmă că își va da demisia din funcția de Șef al comisiei de Agricultură și chiar din PD dacă acest proiect va mai fi amânat ● Senatorii UDMR au criticat proiectul considerându-l „etatist” și „împotriva reformei”.

ASUL DIN MÂNECA LUI VOSGANIAN

Text: MARIO ALEXANDRU ■ Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Consiliul Național Executiv al PAR a hotărât, marți 27 octombrie, retragerea partidului de la guvernare. Și pentru ca palma pe obrazul Coaliției să lase urme, partidul lui Vosganian a plecat definitiv și din CDR. Un gest curajos sau un gest sinucigaș? Sau poate un șantaj urmat de o trădare?

Alternativa României, partid mic, dar vioi, s-a făcut frate cu CDR până a trecut pragul electoral și a intrat în politica mare. Consecvent, însă, principiilor asumate alături de Convenție în campania din '96, PAR s-a declarat frustrat de oscilațiile Coaliției de guvernământ și de o oarecare deviație către stânga a acesteia. În consecință un prim semnal al manifestării sale orgolioase a fost înființarea Clubului Dreptei și elaborarea Manifestului Dreptei, document programatic care i-a speriat atât de tare pe liderii conservatori ai PNȚCD și PNL încât aceștia au interzis cu desăvârșire membrilor partidelor lor să frecventeze Clubul.

Urmând linia pe care și-a impus-o, Vosganian a cerut vehement în ultimul an restructurarea CDR. Conducerea „închistată” a Convenției pare să-l fi nemulțumit mai mult pe liderul PAR decât neîmplinirile guvernului Vasile. El a imputat CDR că nu este în stare să-și susțină „principiile morale, politice și economice” cu care a câștigat alegerile din '96. Cu toate acestea, ceea ce l-a convins probabil pe Vosganian să părăsească de urgență corabia în derivă a Cabinetului Radu Vasile, a fost amenințarea cu restructurarea. Odată remaniat, guvernul ar fi desființat unicul minister care revine PAR: cel al Cercetării, condus de Horia Ene. Drept pentru care Vosganian a criticat respingerea brutală de către guvern a propunerilor PAR de restructurare și reformă economică. El a considerat continuarea drumului alături de actualul guvern drept o „complicitate” și nu o „solidaritate” cu acesta.

Vosganian este conștient că PAR poate avea soarta PL'93 sau PAC după ieșirea din Convenție. Cu toate acestea, el mizează, se pare, pe un as ascuns în mânecă și pe o anumită strategie. În primul rând, pentru a nu stârni mânia Cotroceniului, PAR anunță susținerea lui Constantinescu. În același timp, reafirmă că va face o politică de dreapta și va susține toate inițiativele legislative de această factură.

Dar o astfel de politică promovează și Cataramă, de curând consilier al ministrului de Finanțe. Liderul PAR a afirmat, în repetate rânduri, că părăsirea CDR nu este o trădare, ci numai respectarea propriilor deziderate. La fel de bine ar putea însemna, însă, lepădarea de talibanii PNȚCD și conservatorii PNL. Poate că Vosganian îl

așteaptă la întâlnire pe colegul său de Senat, Viorel Cataramă, cu liberalii săi „autentici” de dreapta. Poate Vosganian speră să facă din Clubul Dreptei o nouă Convenție din care să lipsească PNȚCD. Ar putea ca acesta să fie asul din mâneca armeanului. Dar pentru a ajunge să-l pună pe masă, Varujan Vosganian ar trebui să-și convingă parlamentarii să nu mai bată la poarta „partidelor mari” din Convenția recent abandonată.

Rep.: Domnule Vosganian, credeți că Partidul Alternativa României a ales momentul propice pentru a părăsi Guvernul? Care au fost motivele pentru care PAR a plecat din CDR?

Varujan Vosganian: Sincer vorbind, nu ne-am gândit la oportunitatea momentului. Am plecat atunci când ne-am convins definitiv de faptul că actuala Coaliție guvernamentală este incapabilă să-și ducă promisiunile la îndeplinire și că actul de guvernare nu se ridică la eficiență și onestitatea pe care le-am sperat. Noi am mai avut o intenție similară și în februarie. Unele filiale ne-au cerut atunci să ieșim din Convenție și de la guvernare dar am considerat de cuviință să mai acordăm o șansă unui nou guvern și unui nou program de guvernare. E clar că noul program a fost mai bun decât precedentul. Experții noștri au inclus acolo câteva lucruri importante legate de dezvoltarea economică. Iată însă că, după șase luni, actualul guvern dă și el semne de osteneală nereușind să creeze o solidaritate politică. Guvernul Vasile nu reușește să se impună și să fie credibil. În concluzie poziția noastră în cadrul Guvernului și în cadrul CDR nu se mai justifică atât timp cât vrem să ne îndeplinim promisiunile față de electorat și să ne realizăm dezideratele politice.

– Le veți putea realiza în afara Convenției?

– PAR a avut o influență destul de mică în cadrul Guvernului, din cauza lipsei de loialitate a partenerilor noștri. În această conjunctură atitudinea noastră politică trebuia să fie limitată. Acum suntem liberi. Ne putem exprima ideile și atitudinile fără să mai dăm cuiva socoteală și cred că influența noastră în acest sens va fi mai mare. Dincolo de asta, pentru anul 2000, alegătorii ar fi avut de optat între o Coaliție care s-a compromis timp de șase ani și o alta care se istovește acum. Dacă noi acceptăm că putem aduce electoratului ceva nou, o

ofertă politică nouă, reprezentantă a unei noi generații și cu o doctrină clar conturată, care este doctrina dreptei, atunci suntem obligați să ne luptăm pentru a o impune.

– A fost grăbită ieșirea de la guvernare a PAR de efectele previzibile ale restructurării Executivului? Dl Horia Ene, ministrul Cercetării, și-ar fi pierdut portofoliul prin comasarea ministerului său cu cel al Educației Naționale?

– Nu. Nici vorbă. Încă de acum două luni noi am propus un proiect de restructurare a guvernului în care propuneam 15 și nu 17 ministere. Chiar atunci, într-o conferință de presă, am spus că există riscul ca Alternativa să nu mai fie la guvernare și că noi ne asumăm acest risc. A justifica acest gest politic numai prin faptul că era posibil ca un ministru să se restructureze mi se pare o minimalizare nemeritată. Apoi am mai avut un secretar de stat care a demisionat, iar eu am demisionat din funcția de la buget-finanțe. Deci noi am demisionat din toate funcțiile publice care au fost nominalizate și din cele obținute pe criterii de natură politică.

– Sunteți singura formațiune politică declarată de dreapta. Veți încerca să impuneți singuri această doctrină, sau vă gândiți la o alianță cu noi formațiuni similare care eventual vor mai apărea în timp?

– În clipa de față suntem singurul partid omogen de dreapta. Există fracțiuni de dreapta în alte partide, dar ele nu se pot impune la nivelul partidelor lor. În clipa de față nu avem în vedere alianțe. O bună perioadă de timp vom merge singuri pentru a ne consolida identitatea, altminteri periclitată în cadrul CDR. Până la alegerile din 2000 mai avem timp și vom mai vedea cum decurg lucrurile.

– Ce veți face în cazul unor alegeri anticipate?

– Alegerile anticipate vor crea un efect negativ, timpul de exprimare fiind mai scurt. Va exista, însă, și un efect pozitiv și anume acela că alegerile anticipate presupun o criză, iar criza diminuează prestigiul partidelor care au generat-o. În acest fel putem câștiga ceea ce pierdem având un timp prea scurt la dispoziție.

Dar eu cred că, oricare ar fi situația, PAR are suficiente șanse să fie prezent, și nu oricum, în viitorul Parlament.

„LUMEA INTERLOPĂ E ÎNCURAJATĂ DE TRANZIȚIE“

Text: TOMA ROMAN jr. ■ Foto: ROMPRES ■

Valeriu Stoica – ministrul Justiției

Ministrul Justiției, dl Valeriu Stoica, a avut amabilitatea să ne acorde un interviu în exclusivitate. Mult trâmbițata reformă a justiției românești, începută cu poticneală, a fost tema centrală a discuției noastre. Am încercat să lămurim câteva probleme care au iscat numeroase comentarii precum demiterile de la Parchetul General, instituția judecătorului de instrucție ori scurgerea spre sectorul privat a oamenilor competenți din magistratură. În mod cert, putem să spunem însă că dl Valeriu Stoica a declanșat mai multe inițiative legislative menite să modernizeze sistemul judiciar românesc. Urmăzăm să vedem cu ce sacrificii și mai ales în ce proporție vor reuși tentativele ministrului Justiției de a schimba ceva.

Rep.: Măsurile gândite de dv. și menite a reforma justiția par să capete contur. Credeți că vor duce la o accelerare a procedurii în cazul marilor scandaluri de corupție? Până acum majoritatea celor arestați în cazuri de corupție în 1996-97 au fost eliberați...

V.S.: O parte dintre aceste dosare sper să fie rezolvate. Trecerea timpului în unele cazuri a constituit și constituie un obstacol greu de trecut. Multe lucruri nu s-au făcut la vreme și acum sunt mari probleme. Sper totuși ca magistrații, procurori și judecători, să găsească totuși soluții pentru a rezolva unele cazuri așteptate de întreaga opinie publică. Prin proiectele de reformă ale justiției va fi facilitată activitatea magistraților, dar lor le revine rolul să dea soluții în cazurile sus-pomenite, niște soluții care să nu discrediteze justiția românească.

- Ați renunțat la mulți oameni din Parchetul General. Care e acum soarta lor?

- Unii s-au pensionat, alții sunt tot la Parchetul General pe alte funcții, iar unii au demisionat. Nu trebuie dramatizat acest caz, nu au fost epurări așa cum sugerează unele voci. N-au fost eliminați oameni fiindcă nu-mi plăceau, de exemplu. Celor în cauză li s-au oferit variante, soluții, slujbe. Cei care au demisionat au avut probabil soluții mai avantajoase decât cele oferite de noi. Nu a fost nici o clipă vorba de înlăturări brutale fără înțelegere omenească, nu au stat la baza acestor schimbări nici un fel de motive bizare.

- Ați fost acuzat de către cei care au părăsit Parchetul General că ați adus în locul lor oameni fără experiență...

- Mulți dintre ei sunt tineri, dar au experiență. Eu am convingerea fermă că un magistrat poate ajunge

excellent în primii 4-5 ani de profesie. Cred că asta e perioada capitală pentru cariera unui magistrat. În perioada asta se vede dacă e foarte bun ori nu e bun de nimic. Structurile mentale, comportamentale se deprind în primii ani de profesie, iar următorii ani sunt buni pentru acumulare. Dacă în acești ani nu te-ai format profesional, nu ai vocație pentru așa ceva.

- După inițiativele dv. legislative, rolul Ministerului Public va fi sever diminuat. O asemenea măsură nu va încuraja lumea interlopă?

- Lumea interlopă e încurajată de fiecare dată când instituțiile statului sunt în criză. În perioada de tranziție care se caracterizează și printr-o slăbiciune a instituțiilor statului, criminalitatea a crescut simțitor. Important este ca, încet-încet, să redăm instituțiilor statului autoritatea și nu mă refer la autoritatea lor din timpul totalitarismului. Când vorbim de criza de autoritate trebuie să ținem cont și că e un fenomen oarecum firesc. E vorba de o pierdere de autoritate de tip totalitar și trebuie să construim o autoritate de tip democrat. E o transformare dificilă. La nivel instituțional trecem printr-o perioadă când lucrurile sunt confuze. Ne trebuie o autoritate credibilă, respectată și nu temută, de către populație. Ea nu trebuie instituită administrativ. E nevoie să lucrăm atât la mentalitatea populației cât și la mentalitatea celor ce lucrează în aparatul de stat. Chiar dacă pe moment unele măsuri par că încurajează criminalitatea, pe termen mediu și lung vor fi rezultate de excepție.

- S-a făcut mult „zgomot“ privind înființarea postului de judecător de instrucție. Până la urmă s-a renunțat la această măsură. De ce?

- Nu e o renunțare propriu-zisă. Au fost două modele: unul francez, cel cu judecătorul de instrucție, și unul italian, cel cu judecătorul delegat cu urmărirea penală. În final am optat pentru modelul italian, pentru că am avut câteva motive obiective. „Judecătorul de instrucție“ e foarte contestat acum în Occident tocmai din motivele pentru care noi voiam să-l introducem. Se reproșează tocmai că această instituție ar îngreuna procesul penal, că e un factor care lungește procedura. Noi dorim, din contră, să scurtăm procesul penal și tocmai de aceea voiam să introducem această instituție. Ne e teamă, privind experiența occidentală, să nu obținem exact inversul a ceea ce doream. Credem că, în faza actuală, soluția

judecătorului-delegat e mai bună. E vorba de un judecător care are plenitudinea atributelor de judecător, care e însărcinat cu luarea măsurilor specifice urmăririi penale, care privesc libertatea persoanei. Decizii precum arestarea preventivă, percheziția, interceptarea telefoanelor vor putea fi decise de către acest judecător delegat cu urmărirea penală. Mai avem și un argument strict tehnic și anume că nu am avea în momentul de față cadre care să facă față funcției de judecător de instrucție. Judecătorul-delegat e o instituție care poate fi implementată ceva mai alert.

- Are reforma în justiție, cel puțin acum, efecte negative?

- Nu e vorba de efecte negative nici măcar pe termen scurt. Sunt mulțumit, de exemplu, că a fost curmat exodul magistraților către sectorul privat. În momentul de față, după ce a existat o criză în magistratură suntem pe punctul de a depăși această situație. Posturile finanțate sunt ocupate aproape integral. Problema e însă alta, am avea nevoie de mai multe posturi finanțate cel puțin după schema adoptată de guvern acum câțiva ani, să facem diferența mai mică între decalajul dintre posturile aprobate în schemă pentru magistratură și cele care sunt finanțate real de la buget. E important însă că am blocat exodul magistraților spre sectorul privat și că există o mare atracție a magistraturii. Cât timp juriști buni evitau magistratura nu se puteau rezolva crizele justiției. Cred, am reușit să păstrăm oamenii cei mai buni, să aducem în plus juriști tineri și competenți și astfel am creat premisa esențială pentru reforma magistraturii.

Emil Ghilezan, un personaj uitat pe nedrept

Pe 13 aprilie 1997 înceta din viață la Roma, în vârstă de 85 de ani, Emil Ghilezan. El era ultimul supraviețuitor important din anturajul lui Iuliu Maniu. Din bun simț și dorind să lase locul unor politicieni mai tineri, dl Ghilezan nu s-a luptat pentru o funcție publică după 1990. Din Italia, unde se stabilise însă, a făcut tot posibilul pentru a ajuta PNȚCD atât logistic cât și prin relațiile sale. Dl Ghilezan era ultimul dintre deputații PNȚ aleși în ciuda tăvălugului comunist în 1946, fusese ministru în guvernul Nicolae Rădescu. Personaj de același calibru (poate strict ierarhic vorbind, mai important) ca și Corneliu Coposu în PNȚ-ul anilor 1944-47, Emil Ghilezan deținea multe amănunte inedite despre „tranzitia spre comunism“ din anii de după război. O spectaculoasă fugă în străinătate în 1948 și activitatea sa anticomunistă în sânul emigrației românești nu au făcut decât să completeze biografia personajului istoric Ghilezan. Fără să fie „exploatat“ prea tare de către cei din țară, dl Ghilezan se părea că a luat cu dânsul multe dintre informațiile pe care le deținea în exclusivitate. Din fericire, istoricul și politologul Adrian Niculescu, o perioadă rezident în Italia, a avut excelenta idee să înregistreze, în 1995, mai multe discuții cu dl Ghilezan. Din dialogul Niculescu-Ghilezan a rezultat cartea „Un martor al istoriei“ publicată de puțin timp la Editura All. Deosebit de interesantă, cartea aduce lămuriri în câteva evenimente controversate cum ar fi relațiile lui Iuliu Maniu cu aliații, căderea guvernului Rădescu, gestionarea fondurilor emigrației anticomuniste ori chiar viața sexuală a președintelui istoric al PNȚ.

Ce s-ar fi întâmplat dacă ieșea Oprescu

Surse din anturajul PDSR ne-au relatat că partidul lui Ion Iliescu ar fi declanșat o campanie puternică pentru provocarea alegerilor anticipate dacă Sorin Oprescu ar fi fost ales primar în București. Pierderea alegerilor de către

CDR în propriul fief, coroborată cu drastică înfrângere a PD (numai 3% pentru Alexandru Sassu) puteau să ducă la tensiuni grave în coaliție. Petre Roman, speriat de rezultat probabil, ar fi considerat drept cauză a eșecului participarea la guvernare. Cu PD dorind să rupă coaliția și cu stânga unită, încurajată și energizată de victorie, la care se adaugă și tensiunile create de U.D.M.R., soarta guvernului Vasile nu părea deloc în roz. În caz de alegeri anticipate, România ar fi fost paralizată cel puțin încă un an, în condiții de instabilitate măsurile de reformă economică, și așa destul de firave, blocându-se cu totul. Până la urmă a ieșit cum a fost mai bine. C.D.R. a păstrat primăria, dar datorită diferenței foarte mici cu care a obținut victoria, a primit un avertisment care pe niște oameni normali i-ar face să se pună serios pe treabă.

PD: Grupul lui Roman mai face o gafă

Fără să se gândească prea mult la ce fac, Petre Roman și grupul său de presiune din PD i-au retras sprijinul politic lui Adrian Severin de la Adunarea Parlamentară a O.S.C.E. Că l-au dat jos pe dl Severin din funcția de

vicepreședinte al PD, asta parcă mai înțelegem, așa e în politică. În schimb, prin blocarea accesului la O.S.C.E. a fostului ministru de Externe, grupul Roman face o gafă de proporții, internaționalizează un conflict care ținea de bucătăria internă a PD și prejudiciază interesul național.

Dl Severin este singurul român care în ultimii 60 de ani a fost desemnat să medieze un conflict internațional, cel dintre O.S.C.E. și președintele Belarus, Lukașenko. Dl Severin a fost ales co-președinte al Grupului Social-Democrat de la O.S.C.E. și avea șanse reale să fie ales vicepreședinte al Adunării Parlamentare a O.S.C.E. În calitate de conducător al delegației române era implicat în mai multe proiecte ce vizau inclusiv organizarea unor colocvii pe teme economice în România și chiar acordarea către țara noastră în anul 2000 a președinției O.S.C.E.

Votul deputaților PD, care, cu o excepție, au cerut retragerea lui Adrian Severin de la A.P. – O.S.C.E. nu poate să ducă decât la pierderea de către România a unor posturi-cheie în structura europeană, blocarea unor proiecte din care țara nu avea decât de profitat și mai ales aruncă o notă de nerezisitate asupra reprezentării noastre externe. (T.R.)

„În România, corupția pare să devină un substitut al reformei“

Interviu cu dl DAN BANCUI – sociolog,
Institutul de Cercetări Sociologice

Text: MIHAELA CRISTU

– Ce impact are corupția, în înțelesul său larg, asupra dezvoltării societății?

– În general, nu există societate care să nu se confrunte cu probleme de corupție. Dar în România, acest fenomen a căpătat aspectul unei adevărate metastaze infestând întregul organism social: de producție, economic, politic, justițiar, atingând sfere înalte ale puterii. Efectele secundare sunt: stoparea sau încetinirea ritmului reformei, scurgerea unei mari părți a produsului creat, în sistemul economiei subterane. Se afirmă că avem o economie de suprafață și una subterană, iar cea subterană pare că este mai importantă decât cea legal existentă.

Corupția are un efect negativ și asupra moralității indivizilor, astfel încât se creează în rândul populației sentimentul că, practic, nu există o afaceri corectă și nu poți prospera decât dacă ești angajat în diferite afaceri ilicite.

Iată care au fost rezultatele unei cercetări efectuate în luna iulie a acestui an, la București. La întrebarea: „Credeti că majoritatea oamenilor din România au reușit prin șansă, pile, acordare de relații, în mod cinstit, corupție, afaceri, tranzacții ilicite sau profitând de lipsa unei legislații?“, 88% dintre cei intervievați au spus că realizarea acestora s-a produs prin corupție, 86% prin tranzacții ilicite, 88% prin pile și relații, 7,3% în mod cinstit, 24% prin șansă și noroc.

Din păcate, în România, datorită modului în care a fost concepută reforma, corupția pare să devină un substitut funcțional al acesteia.

– Poate fi considerată corupția inamicul democrației?

– Desigur, ea este inamicul democrației, al reformei, al individului.

– Totuși există și unii indivizi care au reușit să se îmbogățească rapid.

– Unii indivizi au profitat din plin de lipsa unei legislații adecvate, sau au beneficiat de pârghiile pe care le-au deținut în administrație reușind să-și creeze averi fabuloase.

– Multe dintre organizațiile anticorupție consideră că soluțiile depind de reforma administrației. Credeti că acest lucru este adevărat?

– Părerea mea este că reforma administrației este una dintre cele care ar trebui să fie făcută, dar mai sunt și altele. Greșeala, în combaterea acestui fenomen, este că se pornește de la înlăturarea efectelor și de fapt poliția, justiția, Garda Financiară și vama asta și fac, numai că ele merg în aval, după ce fenomenul s-a produs. În principal, ar trebui făcută reforma poliției, justiției, administrației, în general a vieții publice în România. România interbelică din 1919-1926 reușise în 7 ani să încheie procesul legislativ, administrativ, politic și juridic deși una treizeci de provincii – Bucovina, Basarabia și Transilvania – alături de vechiul regat. Noi ne aflăm la 9 ani după revoluție, cu alte mijloace tehnice, și totuși n-am reușit să facem asta. Această încetineală reprezintă una din sursele principale care alimentează fenomenul corupției.

– Putem să pretindem ca funcționarii publici care nu primesc un salariu pentru o viață decentă, să nu ceară aceea „plată“ pentru facilitarea unor activități de serviciu?

– În general eu sunt foarte sceptic, ca sociolog. În principal, actorii sociali, indivizii, consideră că nu există om incoruptibil. Dacă ar fi o societate formată doar din incoruptibili, ea ar suferi datorită faptului că în cele din urmă corupția este un fel de mijloc de a schimba ceva. Astfel, societatea rămâne inflexibilă.

– Oricum, cred că de la o anumită sumă oferită oricui om devine coruptibil...

– Da, la noi, din păcate, corupția s-a grefat pe un standard foarte scăzut de sărăcie, astfel încât omul devine coruptibil pentru sume derizorii. Pentru câteva sute de dolari își riscă viața, cariera, chiar onoarea.

Revenind la cercetarea făcută în vara aceasta, o altă întrebare se referea la faptul dacă „acordarea unor atenții vă ajută să rezolvați problemele“. Și „unde trebuie să ungi mecanismele anchilozate“ s-au obținut următoarele rezultate: 58% în prestări servicii, 61% în spațiul locativ, probleme de serviciu 47%, asistență medicală 47%, protecție socială 40%, învățământ 45%, divergențe cu poliția 50%. Astfel, majoritatea oamenilor recunosc că acest tip de relații, de la individ la individ, poate fi acceptat într-o anumită marjă de siguranță

astfel încât să ducă la deturmarea sensului relațiilor sociale.

– Care ar fi forma cea mai gravă de corupție?

– Corupția devine un fenomen periculos, atunci când ea este organizată. Paradoxal, dacă ne referim la societatea noastră, care se află într-o perioadă de dezorganizare socială, corupția apare bine organizată. Corupția merge „mână în mână“ cu crima organizată, reprezentând o modalitate prin care grupul și chiar instituțiile sociale pun la cale afaceri de tot felul, care, presupun obținerea unor profituri dintre cele mai mari. Noi, românii, avem un departament de combatere a corupției și crimei organizate, se va înființa și un institut, dar aceasta nu ajută prea mult.

Corupția trebuie combătută din chiar miezul din care pornește, adică chiar din instituțiile care sunt abilitate cu combaterea ei și, din păcate, dacă revin la cercetarea aceea, prestigiul de care se bucură acesta este dintre cele mai scăzute. Este inadmisibil ca poliția, justiția, Garda Financiară, în proporție de 50%, să fie bănuita că ar putea fi implicată în asemenea fapte de corupție.

– Ce acte sunt cuprinse în traficul de influență?

– Simplu telefon, sugerarea, mesaje, coduri, semnale transmise pe diferite căi, alcătuiesc „corupția simbolică“. De asemenea, amestecul legislativului în probleme de justiție sau al justiției în probleme legislative, al executivului în ambele domenii, constituie trafic de influență. În primul rând, legislația românească neprecizând termenul de „corupție“ și nici totalitatea faptelor ce cuprind corupția, am propus în cartea „Corupție și crimă organizată“ câteva posibile fapte: evaziunea fiscală comisă de instituție sau organizație și contrabanda.

– În concluzie, ce măsuri ar trebui luate în România?

– O nouă legislație penală, care să definească, fără ambiguitate, noțiunea de corupție și, în al doilea rând, să enumere exhaustiv toate actele și faptele care sunt încadrate în acest tip de delict, începând cu cele mai simple și terminând cu cele care țin de corupția politică.

Trei ieșiri posibile din Sexgate:

DESTITUIREA, IERTAREA, BLAMUL

Text: BAZIL ȘTEFAN ■ Foto: ROMPRES ■

La scurt timp după ce rezultatele definitive ale alegerilor din 3 noiembrie, „de la mijlocul mandatului prezidențial“, au devenit cunoscute, liderul majorității republicane din Camera Reprezentanților – și speakerul, adică președintele acesteia – Newt Gingrich a anunțat că nu va mai candida la acest post în ianuarie, când i se încheie mandatul; mai mult, că se va retrage din viața politică. Acest abandon a surprins multă lume, pentru că republicanii reușiseră să-și mențină majoritatea în ambele camere ale Congresului. Dar pentru că partidul său nu câștigase nici un loc în plus în Senat, iar în Camera Reprezentanților majoritatea sa se diminuase cu cinci mandate, rezultatele alegerilor au fost interpretate la unison ca o înfrângere pentru Grand Old Party. Iar Newt Gingrich și-a asumat răspunderea pentru acest eșec, demisionând imediat, pentru că eșecul i se datora, într-adevăr, în cea mai mare parte. Această afirmație ar putea părea, chiar ar fi, absurdă dacă alegerile din 3 noiembrie ar fi fost normale; adică acele alegeri de la mijlocul mandatului („midterm“) în care se reînnoiește în totalitate Camera Reprezentanților, în proporție de o treime. Senatul și se alege 34 din cei 50 de guvernatori de state. În care, cu alte cuvinte, miza nu este Casa Albă.

Or, alegerile „midterm“ din acest an nu au fost deloc „normale“. Ele au fost transformate de republicani într-un fel de referendum național cu privire la soarta președintelui Clinton. Alegătorilor americani li s-a inculcat indirect ideea că, dacă republicanii își vor întări majoritatea pe care o dețin în Congres, acest fapt va fi consi-

derat un mandat popular în favoarea acțiunii lor de destituire a lui Bill Clinton. Iar la originea acestei strategii electorale s-a aflat Newt Gingrich, care a căzut astfel singur în groapa pe care o săpase pentru președintele S.U.A. Gingrich și-a explicat retragerea prin grija de a evita apariția „canibalismului“ (politic, bineînțeles) în rândurile GOP – și intuiția sa era, de astă dată, corectă: 36 de reprezentanți republicani erau hotărâți să nu-l mai voteze, iar riscul disputelor intestinale era real. Asta ca să nu mai vorbim de faptul că problema impeachment-ului se punea, de acum, altfel, din moment ce alegătorii se pronunțaseră destul de clar pentru un statu-quo al puterii – respectiv pentru rămânerea lui Bill Clinton la Casa Albă și a republicanilor la conducerea Congresului. Americanii transmisese, astfel, mesajul că vor să vadă încheiat cât mai rapid posibil, într-un fel sau altul, scandalul declanșat în jurul relațiilor sexuale ale președintelui cu stagiara Monica Lewinsky, pentru a se pune capăt paraliziei politice care amenința să cuprindă țara.

Și nimeni nu poate contesta că acest pericol era cât se poate de real. Timp de aproape 11 luni, începând din ianuarie a.c. când, chemat să depună mărturie în procesul Paula Jones, care-l acuzase de hărțuire sexuală, președintele Clinton declarase, sub jurământ, că nu a avut relații sexuale cu Monica Lewinsky, America s-a aflat sub fascinația acestei afaceri. Procurorul independent Kenneth Starr, însărcinat cu ani în urmă de Congres să investigheze o altă afacere dubioasă, „Whitewater“, în care fusese implicat cuplul prezidențial pe vre-

mea când Bill Clinton era guvernator al statului Arkansas (și care continuase apoi anchetarea, fără succes, a altor „dosare“ – Filegate, Travelgate – legate de comportamentul președintelui), a considerat că, de data aceasta, șansa îi surăde cu adevărat. O „prietună“ a Monicăi Lewinsky, Linda Tripp, înregistrase pe bandă audio ore întregi de destăinuiuri ale fostei stagiare despre relația ei amoroasă cu cel mai puternic om din lume, fără ca Monica să știe, și predase lui Kenneth Starr casetele. Din acel moment, scandalul Sexgate a evoluat spectaculos, ținând luni de zile prima pagină a ziarelor cu amănunte din ce în ce mai numeroase – și mai scabroase – despre această aventură erotică. Dacă ar fi fost vorba numai despre asemenea detalii penibile, mai treacă-meargă. Problema era însă că ele se constituiau tot mai clar într-o probă juridică menită să ducă la acuzarea președintelui de delict destul de grave: sperjur, obstrucționarea justiției, intimidarea martorilor, abuz de putere. Implacabilul Starr obținuse imunitatea deplină cerută de avocații Monicăi, iar aceasta, reticentă până atunci, făcuse mărturisiri complete. Din ele rezulta limpede că președintele mințise sub jurământ, mințise și poporul („cu televizorul“) în declarații publice când afirmase că nu a avut relații sexuale „cu acea femeie, Monica Lewinsky“. Ceea ce a urmat nu arăta deloc bine pentru Bill Clinton.

Niciodată în istoria Americii un președinte, și încă unul ales de două ori, cu majorități clare, nu a fost atât de umilit, atât de brutal pus la stălpul infamiei ca Bill Clinton. Întrebările gazetarilor privind

diverse aspecte ale scandalului Sexgate nu l-au ocolit nici măcar în timpul vizitelor în străinătate. Nimicitorul raport al procurorului Starr (445 de pagini pline de detalii picante despre sex oral, savurarea unui trabuc ce penetrase, în prealabil, vaginul Monicăi etc.) au fost difuzate imediat pe Internet, spre deliciul tuturor pământenilor amatori de romane erotice și filme sexy. „Din motive de politețe, oferim materialul tuturor”, comenta aproape cinic un membru al Comisiei Juridice a Camerei Reprezentanților. În cele din urmă Bill Clinton s-a văzut nevoit să recunoască faptul că a mințit justiția, poporul american, soția, familia și pe prietenii săi, și să ceară public scuze pentru „păcatele” sale. Postură deloc plăcută. Principala vină pentru acest veritabil masacru de imagine publică îi revine lui Bill Clinton însuși. Într-o țară în care principiul „nimeni nu este mai presus de lege” nu este o vorbă goală și în care personalităților publice li se cere o transparență totală, ca aceea a „omului de sticlă” pe care studenții în medicină învață anatomia organică, este riscant, chiar fatal, să-ți permiți, ca deținător al celei mai înalte funcții în stat, extravagante șocante pentru omul de pe stradă. Dacă acesta s-a arătat însă dispus să treacă cu vederea, așa cum au demonstrat tot timpul sondajele de opinie, iar apoi și rezultatele alegerilor, nu același lucru se poate spune despre lumea politică, atât internă cât și externă.

Dacă înverșunarea republicanilor poate fi explicată și prin dorința lor de a le plăti democraților lui Clinton cu aceeași monedă cu care aceștia fortasera demisia unui președinte provenit din rândurile lor (Richard Nixon, în 1974), scandalul Lewinsky a dus și la distanțări clare de locatarul de la Casa Albă, în propriul său

partid: nu mai puțin de 58 de membri democrați ai Camerei Reprezentanților au votat în favoarea declanșării celui de-al treilea impeachment din istoria Statelor Unite, și asta cu toate că mesajul alegerilor din 3 noiembrie a fost interpretat ca expresie a voinței populare de a-l lăsa pe Bill Clinton să-și încheie mandatul. „Defecțiunea” acestora are două explicații. În mod evident, ei consideră, alături de majoritatea republicană din Congres, că Bill Clinton a comis, totuși, un delict major, care desacralizează și demonetizează o importantă instituție națională – Casa Albă. Pe de altă parte, că prin comportamentul său infantil Bill Clinton și-a pierdut autoritatea și, mai important decât atât, a afectat în mod grav credibilitatea Americii în lume, și ca atare, capacitatea ei de acțiune, într-o perioadă în care lumea în ansamblul ei, confruntată cu numeroase pericole și sfidări – de la ascensiunea fundamentalismului islamic la crizele din Orientul Mijlociu și din Golf, și de la prăbușirea Rusiei la spectrul recesiunii mondiale – are nevoie mai mult ca oricând de o Americă stabilă, credibilă, aptă de acțiune.

Aceste considerente vor fi cele ce vor domina, fără îndoială, procedura de impeachment. Deocamdată există o singură certitudine: procedura va fi derulată în ritm alert, așa încât ea să fie încheiată până la sfârșitul acestui an! Întrebarea care rămâne acum, când Comisia Juridică a Camerei Reprezentanților și-a început deja audierile, consultând mai întâi o serie de somități în drept și istorie, după care vor urma persoanele cheie, în frunte cu procurorul Starr (se pare că nici Bill Clinton, nici Monica Lewinsky nu vor fi convocați), este cea privind decizia finală a Congresului. Având în vedere faptul că o demisie a lui Bill Clinton nu se ia acum în discuție, teoretic sunt posibile trei ieșiri din scandalul Sexgate: destituirea președintelui, absolvirea sa completă și blamarea sa oficială de către Congres, care să-i permită însă să-și încheie mandatul. Din „datele” existente în momentul de față, totul pare să indice în direcția ultimei variante – votul de blam. Asta pentru că, practic, este puțin probabil ca acest al treilea „impeachment” din istoria Statelor Unite să aibă mai mult succes decât celelalte două. În secolul trecut, după sfârșitul războiului de secesiune, președintele Andrew Johnson a scăpat în Senat grație unui singur vot, iar în 1974 Richard Nixon a preîntâmpinat prin demisie o destituire ce se profila drept certă.) Nici de această dată procedura nu pare să conducă spre destituire. În primul rând pentru că, după cum am arătat la început, republicanii nu au primit „mandat electoral” în acest sens la alegerile din 3 noiembrie. Iar în al doilea rând pentru că, deși în Camera Reprezentanților o decizie în favoarea

Procurorul Kenneth Starr,
alt „star” al afacerii Sexgate

destituirii este posibilă, în Senat, care ar urma să-l judece, propriu-zis, pe președinte și să pronunțe sentința, este nevoie de o majoritate de două treimi (67 de voturi din 100). Or, republicanii nu dețin decât 55, iar șansa de a atrage de partea lor minimum 12 senatori democrați este practic nulă, dacă, bineînțeles, Kenneth Starr nu va aduce cumva, în ultimul moment, și probe pentru acuzații și mai grave. Constituția S.U.A. prevede destituirea președintelui în caz de „crime și delict grave”, prin care majoritatea juriștilor înțeleg fărădelegi ca înaltă trădare, încălcarea gravă a Constituției, abuzul de putere etc. Pentru mulți juriști și legislatori sperjurul legat de o relație sexuală nu intră în această categorie și, ca atare, aceștia recomandă, pur și simplu, absolvirea totală a președintelui. Nici această „ieșire” nu pare însă să aibă sorți de izbândă, deoarece pentru delict de acest gen (relații sexuale cu persoane dependente, minciună sub jurământ) americanii – de rând plătesc frecvent cu închisoarea sau destituirea din funcție. Dacă s-ar face o excepție în cazul lui Bill Clinton, argumentează adversarii iertării lui de „păcate”, principiul că nimeni nu e mai presus de lege ar fi anulat, cu urmarea că cetățeanul de rând s-ar simți invitat la încălcarea legii și statul de drept ar fi în pericol. Rămâne, deci, drept cea mai probabilă opțiune, blamarea publică de către Congres a comportamentului deplasat al președintelui, care ar urma să fie „tolerat” la Casa Albă până la alegerile prezidențiale din anul 2000. În acest caz, Congresul ar trebui să găsească doar forma cea mai adecvată în care să fie exprimat acest „vot de blam cu avertisment.”

Monica Lewinsky, fata cu trabucul,
a obținut o popularitate nesperată

Meserii neobișnuite

JUCĂTORUL DE POKER

Text: CIPRIAN ENEA ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Pokerul

Cazinourile Las Vegasului, tavernele mahalalelor bucureștene, mesele acoperite cu pături din camerele studențești, genunchii strânși ai navetiștilor ori băncile soioase ale birturilor comunale au un numitor comun: POKERUL. Senzual ca o ploaie de vară sau brutal precum cicatricea groasă de pe obrazul unui șmenar, pokerul este jocul care stârnește pasiuni și înghite averi imense. Ființa umană se lasă purtată de acest joc aparent banal, de la Câmpiile Elizee spre Infern și retur cu o ușurință teribilă. Lumea sa trădează un univers cețos. Privit din afară, pokerul e un simplu joc de copii, pe bețe de chibrit. Dar acolo, în inima vulcanului mesei de joc, în jurul fiecărui jucător gravitează o atmosferă lăptoasă dominată de fum de țigară, înjurături, femei frumoase, sintagma totului sau nimic și uneori chiar de sânge. Salturi de la miza pe bețe de chibrit la a-ți pune-n joc mașina, casa și nevasta se fac într-un timp incredibil de scurt. La partidele „adevrate”, orgoliul individului sare cu șiful otrăvit la beregata condiției umane.

**Din 2000 de jucători,
doar 4 ies în câștig din poker**

Unul dintre jucătorii puternici care încep să pătrundă spre vârful cercurilor interlope de poker este Dan Petrescu. A început să joace la 15 ani în temutul cartier Mandravela, din Berceni. „Academia de poker” își avea sediul în blocul 17, de care s-a vorbit la Europa Liberă pe vremea lui Ceaușescu. Tot în „17” își avea cartierul general golănimia din București. După 5 ani de „ucenicie”, își făcuse o oarecare faimă și-și permitea să se instaleze la mese de joc cu parteneri destul de reductibili. A fost începutul unei vieți aventuroase, de-a lungul căreia Dan Petrescu a avut, mai presus de toate, un țel greu de împlinit: să câștige tot timpul. „Jocul de poker este al naibii de parșiv, afirmă Petrescu. Eu, să fiu sincer, cunosc aproape 2.000 de jucători. Evident că nu le știu la toți viața cu lux de amănunte. Dar după câte știu eu, din toți aceștia doar 4 au ieșit în câștig de-a lungul timpului. Și aceștia 4 nu joacă în cazinouri sau cu mașinile gen «păcănele». Cazinourile sunt făcute ca să pierzi banii. Sunt o sumedenie de posibilități prin care un jucător, oricât de bun și de experimentat ar fi, este lesne

«strunit» într-un cazinou. De-a lungul carierei mele m-am confruntat de multe ori cu situații limită. Am avut de-a face cu tot felul de trișori. Deși cunosc majoritatea covârșitoare a trucurilor, vă spun sincer că nu pot să le pun în practică. N-am trișat niciodată în viața mea. N-am fost destul de bun pentru a «umbla cu furăciuni» și din această cauză, în momentul în care mi-am dat seama că sunt trișat, n-am ripostat cu aceeași monedă. M-am ridicat de la masă. Din această cauză am avut multe de tras. Odată era chiar să fiu omorât de niște țigani pe care i-am prins trișând. Am scăpat datorită faptului că, practicând kick boxing, am reușit să-i controlez fizic și să plec de-acolo la timp.”

**Cei mai mulți dintre noi
ne câștigăm pâinea, albă
sau neagră, de pe urma
unor meserii socotite
de-acum banale. Dar sunt
și oameni a căror muncă
diferă de job-urile
obișnuite. Începând cu
acest număr, revista
noastră își propune să
intre cât mai adânc în
pielea personajelor
cu pricina.**

**Pokerul n-are nimic de-a face
cu norocul**

Dan Petrescu știe foarte bine că aceia care consideră că au avut noroc la cărți sunt niște bieți chibiți: „Pokerul este un joc psihologic. El nu are nimic sau aproape nimic de-a face cu norocul. Poți să pierzi o noapte întreagă, dar să câștigi câteva mâini și să pleci acasă cu teșchereaua plină. La poker nu există carte mare sau carte mică. Cei care cred că jocul are o carte supremă aleargă după iluzii. Există chiar și o transpunere concretă a acestei filosofii. La jocul în patru, au apărut diverse reacții contra supremației chintei roiale. La americani,

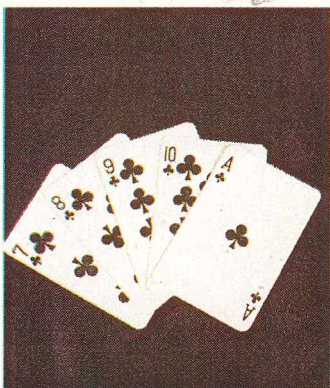

cartea cea mai mare este care de ași cu șapte de treflă în coadă. La noi, în schimb, roiala la as de treflă e «bătută» de roiala albă: 7, 8, 9, 10 și as. Cei care se pricep, știu foarte bine că jocul de poker nu-i o joacă. Încă mai întâlnesc pe câte unii care au intrat în această lume liniștiți, relaxați, ca să-și omoare timpul, cum spuneau ei. În câțiva ani și-au jucat până și nevasta la cărți și-au ajuns de râsul lumii. Revin la faptul că pokerul este un joc psihologic. După două ore de joc, «citesc», zic eu, orice partener. Îi prind toate trucurile și-i simt în permanență starea de spirit. Primele ore ale jocului sunt totdeauna «de control», de luare a pulsului. Jocul adevărat începe abia după ce îți cunoști partenerii.”

Tipuri de jucători

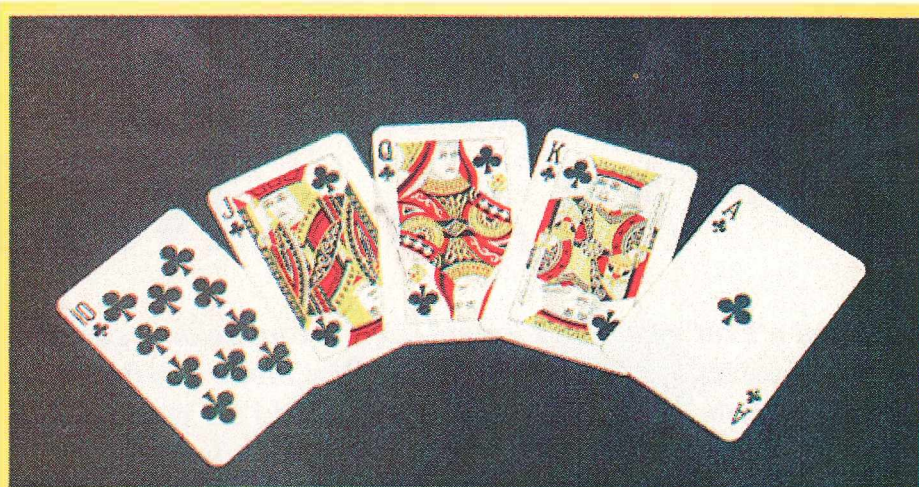
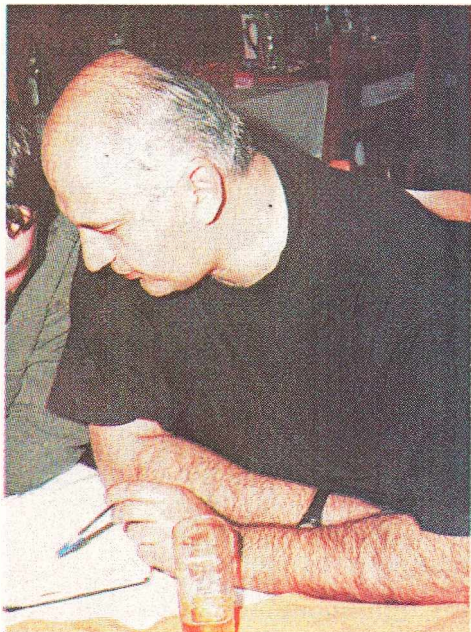
În viziunea lui Dan Petrescu, există două tipuri de jucători reductibili, jucători care au șanse reale de a se impune: CLASICUL și INTUITIVUL. „Clasicul este un tip ce respectă toate canoanele jocului. Pleacă pe o schemă deja consacrată, și care se bazează pe teoria probabilităților. Clasicul are o mulțime de scheme bazate pe cărțile văzute deja de cel ce o aplică și pe numărul de cărți decartate de fiecare. Aceste scheme duc la o anumită probabilitate de câștig sau de pierdere și-n funcție de ce se întâmplă și-n momentul licitației, jucătorul încearcă să-și aproximeze șansele de câștig. E un tip reținut în joc și nu plusează mai mult de două ori la carte mare, nu se aventurează decât rareori la ruperi de ritm. E tipul jucătorului logic, analitic, care încearcă să joace după un algoritm extrem de sofisticat. Dar logica sa ține, în ultimă

instanță, de probabilitate! La polul opus clasicului se află intuitivul. Dar, dintre intuitivi, se detașează net, după părerea mea, acel jucător care are la bază tipul clasic, dar care, folosindu-se de o psihologie foarte fină, pe care nu o poți căpăta decât jucând, pune din când în când accent pe inspirație. Acesta este și felul meu de a juca. Mă transpun în pielea unui clasic (pe care-l am, de regulă, partener de joc), dar în același timp îi citesc cele mai mici mișcări ale mâinilor, ale feței. Sunt jucători duri care pentru a te induce în eroare mimează gesturile unuia slab. Sunt și jucători mai slabi cu firea care pozează în duri. Totul începe de la modul în care amestecă pachetul de cărți și se termină cu felul în care fumează, în care-și ține cărțile, în care tușește, în care vorbește etc. Dar ca să poți fi genul acesta de jucător intuitiv ai nevoie în primul rând de o memorie mai bună decât cea a clasicului (adversar redutabil, nu glumă), de o mare capacitate de analiză și de un curaj permanent.“

Am câștigat și am pierdut „mâini” de sute de milioane

Câștigul financiar reprezintă problema cea mai spinoasă. Pentru „profesioniști”, jocul a devenit un mod de viață. E foarte riscant să spui dacă ai ieșit cu adevărat în câștig sau în pierdere. O astfel de estimare se poate face după 20-25 de ani de meserie. Abia atunci trăgând linie și uitându-te în urmă poți afirma că ai pierdut sau ai câștigat. E drept că există și un barem al câștigurilor pe partidă. Se adună mâinile pierdute cu cele câștigate. Simplu. Asta știe toată lumea. Dan Petrescu se află în

Trucuri...

Dan Petrescu a acceptat să ne dezvăluie câte ceva despre cele mai des întâlnite trucuri. Acestea se împart în două categorii: cu cărți „normale” și cu cărți „șmenărite”.

...cu cărți normale:

1. **Bolta** se folosește cu pachetul în prealabil în care anumite cărți au fost ajustate foarte fin pe margine. Cel care face cărțile simte la mână, în funcție de lățimea sau lungimea lor, ce cărți distribuie celorlalți. Dacă este un bun „meseriaș”, își poate extrage din pachet câteva cărți ce pot fi decisive.
2. **Sange-ul** înseamnă dublarea pachetului de cărți, ceea ce duce la acel „as din mânecă” și nu numai.
3. **Grandarea** este un truc eficient atunci când joci cu cărțile adversarului. Constă în însemnarea cărților cu ajutorul diverselor obiecte aparent insignifiante. Cel mai mult se folosește unghia. Semne care pentru ceilalți sunt imperceptibile, pentru trișor pot

situația în care și-a pierdut familia, de dragul jocului de cărți. Soția sa n-a mai putut suporta presiunea pierderilor și câștigurilor fabuloase și a preferat divorțul. „Aveam seri în care câștigam mâini de sute de milioane. Cel mai mult am câștigat la o mână 500 de milioane, în 1996. Dar, în aceea seară, am ieșit până la urmă «în pierdere» (consider eu) cu 420 de milioane. Asta, din cauză că am mai plecat acasă doar cu 80 de milioane. Am avut și mâini în care am pierdut mult. Când spun «mult» sau «puțin» nu mă

fi realmente o mână cerească. Dar, pentru grandare, trebuie să fii realmente un maestru al măsluitului.

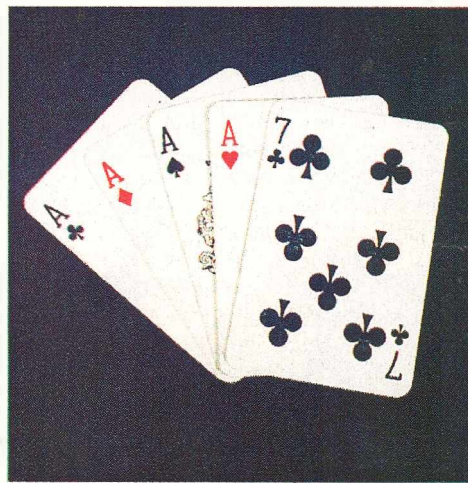
...cu cărți „șmenărite”

1. **Metoda termică** are la bază principiul conform căruia în aceeași atmosferă materialele au temperaturi diferite. Sunt jucători care, fie că sunt înzestrați de la natură, fie că fac îndelungi exerciții ajung să cunoască o mare parte a cărților dacă acestea sunt confecționate din materiale cu temperaturi diferite. Evident că, pentru un jucător de rând, diferențele sunt total insesizabile.

2. **Metoda diferenței de greutate.**

3. **Metoda gradului de asperitate** au la bază același principiu ca și metoda termică. Menționăm că toate trucurile se bazează în primul rând pe dexteritatea celor ce le pun în practică. Reușita unui truc, în majoritatea cazurilor, ține în primul rând de individ.

gândesc doar la valoarea de atunci a banului ci și la disponibilitățile mele financiare. Altădată, pe vremea lui Ceaușescu, am pierdut 10.000 la o «mână». Mi se păreau o avere. Până la urmă, însă, am plecat de-acolo cu 160.000.“

INCURSIUNE ÎN UNI AL VÂNĂTORILO

Șobolanul a avut parte de-a lungul istoriei umane de o gamă extrem de variată de semnificații. Personaj biblic sau ființă divinizată, simbol al subteranului lui Dostoievski ori cumplitul purtător de ciumă al lui Camus, șobolanul a oscilat între delicatesă a bucătăriei orientale și statutul de dușman etern al omului. Românii, europeni fiind, au avut o conștanță milenară în ceea ce privește maniera de raportare la rozătoarele cu pricina: scârbă, ură, exterminare.

**Am desființat acel rușinos
„spor al rușinii“**

Andrei Leca este directorul executiv al 3DB din 1996. Colaborarea lui cu francezii de la Eurogestion a început încă în 1992 și 1993, atunci când domnul Leca a făcut o serie de cursuri de specializare în Franța.

Rep.: Domnule director, care este, în momentul de față, potențialul material și uman al firmei pe care o conduceți?

A.L.: Firma noastră are la ora actuală un număr de 400 de angajați. Aceștia beneficiază de o dotare compatibilă cu cele mai înalte standarde în domeniu. Avem peste 70 de mașini care pleacă în fiecare dimineață pe teren și se întorc seara. Această dotare bună este rodul investițiilor făcute de către partea franceză care numai în ultimul timp

a „sponsorizat“, ca să spunem așa, 3DB-ul cu 2.500.000 de dolari. Numai cele două mașini speciale de împrăștiat insecticid în vegetație costă 25.000 de dolari bucata. Menționăm că ele au fost aduse din America. Pentru ca să înțelegi mai bine despre ce-i vorba, o să vă spun că societatea Eurogestion are sucursale deschise în 20 de țări. Ei intenționează să transforme Bucureștiul într-o oglindă a activității lor în România, pentru a se impune apoi și-n alte orașe mari ale țării. Investiția lor este făcută pe termen mediu. Dacă treburile merg bine, își vor amortiza banii în 2005.

- Ce au schimbat francezii în planul mentalității lucrătorului balcanic?

- Mai în glumă, mai în serios, primul lucru pe care l-au făcut francezii a fost să desființeze acel „spor al rușinii“ sau, mai bine zis, sporul de degradare civică. Pentru a schimba mentalitatea unei societăți trebuie să începi cu cei care se izbesc în direct de acest lucru. Ei le-au explicat lucrătorilor noștri că, în Franța, acest serviciu aparține de Ministerul Sănătății. Operatorul de la dezinsecție-deratizare este pus pe picior de egalitate cu asistentul dintr-un spital, deoarece agentul contribuie în mod vital la prevenirea unor boli deosebit de periculoase.

- Cum poate ajunge un simplu cetățean agent la 3DB?

Avem milioane de șobolani în capitală

Bucureștiul a fost și înclinăm să credem că va mai fi încă destul timp un oraș-problemă din multe puncte de vedere. Acolo unde sărăcia joacă nestingherită țontoroiul de gât cu mizeria și cu puturoasa mentalitate balcanică, numărul șobolanilor pe metru pătrat atinge cote înfrigorante. La sfârșitul anului 1993, Ministerul Sănătății estima că-n capitala țării noastre se află 6-9 milioane de șobolani. În momentul de față, numărul acestor animale a fost redus cu peste 60%. Meritul revine în mare parte societății 3DB.

- În momentul în care avem nevoie de oameni (necesarul nostru de personal a crescut tot timpul), anunțăm în presă. Cei care doresc să se angajeze, se înscriu la o serie de cursuri, teoretice și practice organizate de partea franceză, pe plan local.

VERSUL TENEBROS R DE ȘOBOLANI

Text: CIPRIAN ENEA ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

După efectuarea acestor cursuri, se susține un examen destul de dur, zicem noi, în fața unei comisii a Sanepid-ului. Un mare accent se pune pe protecția muncii. Am concediat destui oameni care n-au respectat normele de protecție a muncii. Dar această meserie are totuși gradul ei de risc deoarece se lucrează cu tot felul de substanțe toxice. Din acest motiv, lucrătorul trebuie să fie foarte bine instruit.

– Care sunt condițiile de salarizare ale agenților?

– Chiar dacă am desființat acel „spor al rușinii“, noi suntem totuși încadrați în categoria a II-a de muncă și primim sporuri pentru lapte, pentru săpun, prosop etc. Un operator de-al nostru are un program de 8 ore zilnic. Dar o oră fac pe drum cu mașina dus, o oră întors. În aceste condiții, ei lucrează efectiv 6 ore. Dacă își fac norma 100%, iau 1.200.000 lei (brut). Și, de regulă, toți și-o fac. Sunt puține cazurile în care nu-și realizează decât 96-97%.

– Vă primiți banii la timp?

– Asta este una dintre cele mai spinoase probleme cu care ne confruntăm. Termenul în care ar trebui să primim banii este de 7 zile. Dar uneori plata se amână și cu o lună. Or, noi împrumutăm sume mari din bancă și din acest motiv pierdem foarte mult. Dar am introdus un sistem modern de plată, prezent în toate țările civilizate. Noi nu luăm banii de la populație ci numai de la instituții. După ce efectuăm operațiunea la blocuri, procedăm în felul următor. Tăiem un bon în trei exemplare. Un exemplar rămâne la noi, unul la asociație și unul merge la Primărie. Noi ne luăm banii de la Primărie în acest caz. Astfel eliminăm tentația

lucrătorului de a încasa el banii și de a sustrage diverse „produse“ și de a le vinde.

Pe teren

Pentru a vă oferi o imagine completă asupra „luptei împotriva șobolanilor“, reporterii noștri au însoțit o mașină a 3DB-ului pentru a surprinde deratizatorii în plină activitate. Echipajul complet, pe care-l aveam noi „în vizor“, era alcătuit din cinci membri. Marian Ionescu (27 de ani) este șeful de brigadă și-n același timp șoferul echipei. El lucrează la 3DB încă de la început, din 1994. Timp de doi ani a fost aplicator, după care experiența și seriozitatea i-au facilitat promovarea. Marian este căsătorit și are o fetiță de 3 ani și jumătate. Soția sa lucrează într-un atelier de confecții, dar cel care aduce mai mulți bani în casă este Marian. În familie, soții Ionescu au convenit să nu pălăvrăgească foarte mult despre serviciile lor și să folosească timpul liber în favoarea recreării. Ceilalți patru membri ai echipajului sunt: Răzvan Slave (25 de ani), Iacob Valentin (31 de ani), Zaliznea Valentin (34 de ani) și Mircea Costel.

Ne-am oprit undeva în zona Fizicienilor. Băieții au abordat primul bloc din planul lor operativ, primit de la sediul firmei. Administratorul, un bătrânel morocănos, s-a lăsat cu greu scos din casă. Era abia ora 8 dimineața: „Nu mai sunt, domnule, șobolani. Noi n-avem decât șoareci. Țștia sunt mici. Țșăă, nu mănâncă șobolanii batoanele acelea din ceară. Nici nu se ating de ele“. În cele din urmă șeful echipei îl convinge să-i lase pe operatori să-și facă treaba. Băieții stau echipați, cu combinezoanele, măștile și lanternele pregătite.

„Arsenalul“ de otrăvuri destinate șobolanilor și pompele pentru împrăștiat insecticidul contra tântarilor așteaptă în holul blocului. La un moment dat, în capătul scărilor apare o blondă încălțată cu bocanci cu talpă masivă și înaltă. Se pisicește la coborât, ezită un moment în fața căldărilor și a celorlalte utilaje, după care slalomează simandicos și iese din bloc. Băieții oftează în mod discret dar nimeni nu scoate un sunet. Dacă ajung la urechile conducerii 3DB-ului eventualele comentarii pot duce „scurt“ la concediere. În sfârșit, apare și cheia de la subsol. Operatorul „deschizător“ intră primul. Subsolul e destul de îngrijit, dar nu are bec. Lanternele încep să facă legea. Fotoreporterul nostru, Florin, pătrunde al doilea pentru a surprinde câteva „cadre“ de atmosferă. Doi operatori „o iau“ pe culoarele din stânga, doi pe cele din dreapta. Mai întâi se pune otrava împotriva șobolanilor după care urmează împrăștierea substanțelor ce distrug tântarii adulți și larvele. În 10 minute, un sfert de oră misiunea este îndeplinită. Este chemat din nou administratorul pentru a semna și a pune ștampila asociației pe bonul pe care îl prezintă șeful de echipă. Bombănelile continuă, dar formalitățile sunt duse, în cele din urmă, la îndeplinire. Mai rămâne gheana de gunoi. Floare la ureche pe lângă ditamai subsolul. Femeia de serviciu începe să protesteze. Le cere angajaților să nu „dea“ și cu insecticid, deoarece miroase urât și nu mai are unde să-i dea copilului de mâncare când vine de la școală. Ne arată chiar și-o pungă, pusă pe o măsuță. La nici doi metri distanță tronează 6-7 tomberoane al căror miros te trăsnește fix în moalele „nasului“. Băieții

își pun măștile. Noi, deși afară este frig, suntem siliți să ne băgăm nasul sub pulovere. Băgăm capul pe ușă și-n colț vedem un morman de gunoaie. Când observă aparatul de fotografiat, femeia pune mâna pe o lopată și-ncepe să baloteze resturile într-un tomberon gol. Neinspirată mișcare! Înăuntru nu mai rezistă decât cei cu măștile. Probabil că mâncarea copilului avea o oarecare legătură cu mormanul... Am plecat, lăsând-o nervoasă, pentru că „ați dat cu din asta, care miroase urât!”

Am scăpat de șobolani izbindu-i cu cizmele și bățul

La următoarele blocuri dăm peste una rece și una caldă. Un administrator nu este acasă, deci în cazul în care s-ar efectua lucrarea, n-ai avea cine să semneze și să pună ștampila. Dar, în compensație, un bloc mai încolo găsim un administrator extrem de simpatic, întrupat de o femeie până-n 30 de ani. Spre deosebire de bătrânul morocănos, noul administrator s-a bucurat de prezența echipajului 3DB. „D-aia albastră mai aveți? Prafurile ălea sunt grozave. Fac minuni. Așa, bravo, intrați!” spune femeia zâmbind. Subsolutul este curat, îngrijit și cu lumină. Începe treaba, administratorul verifică îndeaproape să fie totul făcut ca la carte. La sfârșit, descuie două uși, pășește voinicește peste un prag, trece pe sub trei țevi groase, învelite cu vată de sticlă și catran și-i duce pe operatori într-un ungher știut doar de ea: „Dați și aici, băieți, că am observat eu niște urme de șobolan!”

Atmosfera s-a mai încălzit. Treaba merge bine și lucrurile intră pe făgașul normal. Membrii echipajului, timizi la început, încep să-și dezlege limbile. Primul ia cuvântul șeful de echipă Marian: „Acum e poezie, da' să vedeți cum arătau subsolurile în 1994, când am început noi treaba. Îmi amintesc

faptul că lucram odată la niște blocuri de pe Codrîi Neamțului. Când am intrat într-unul din subsolurile de-acolo mi-au sărit pur și simplu o grămadă de șobolani pe picioare. N-aș putea spune că m-am speriat deoarece din punct de vedere teoretic eram pregătit să mă confrunt cu astfel de situații. Dar am avut o oarecare reținere și am făcut un pas-doi înapoi. Am simțit că se rupe pământul sub mine și am căzut în galerii până la genunchi. Sunt destui care-și rup piciorul în astfel de „prăbușiri de teren”. Lucrătorii noștri au experiență și, fiind instruiți, știu la ce să se aștepte. Dar pentru locatari, galeriile prezintă un real pericol. Aceste galerii se formează în blocurile cu subsoluri necimentate, deci cu pământ. Șobolanii sapă și fac tot felul de găuri pe dedesubt. Pământul este lăsat doar puțin și-ți dă senzația că este sigur, că te poți baza pe el. Dar când calci, fiind măcinat de găuri, cedează. Să revenim însă la ce vă povesteam. Am avut noroc de faptul că mi-am păstrat echilibrul și nu am căzut, altfel, cine știe, îmi puteau sări în față. Noi îi loveam cu cizmele și-i hănușeam cu lanternele, iar administratorul a început să-i izbească pe unde se nimerea cu un băț. Până la urmă, i-am alungat și am reușit să ne facem treaba.”

Petre Roman ne-a alungat din cauza câinilor

Costel Mirea este liderul de vârstă al brigăzii, fiind trecut de prima tinerețe. Înainte a lucrat mult timp la Electroaparataj, dar cum tranziția l-a pus pe drumuri, a ales 3DB-ul. Deși este doar de un an și jumătate la firma respectivă, Costel a adunat deja un sac plin cu povești. La loc de cinstă în memoria oricărui operator de deratizare se află

puricii: „Am intrat odată într-un subsol – își amintește nea Mirea – am făcut noi ce era de făcut și, când să ieșim, am simțit o mâncărime grozavă. Când m-am uitat la lumina zilei pe haine, ciorapii noștri albi erau negri și combinezoanele păreau pătate cu ceva, așa ca tușul. Ne-am tras repede mai deoparte, ne-am dezbrăcat până la chiloși (că era vară) și-am început să ne scuturăm hainele. Se prăpădeau trecătorii de răs, dar n-aveam ce face... Mai bine, haideti să vă spun câteva întâmplări legate de perioada în care eram operator la case și vile. Ajungem noi într-o zi la o adresă, batem la poartă, ne agităm, și la un moment dat o voce strigă: «Intră! Intră!» Când am deschis poarta, a sărit pe mine un câine de ăsta, mare. Eu, de frică, am ieșit repede și nu știu cum am făcut că din viteză, am prins câinele cu gâtul în poartă. Eu strângeam, că mă speriasem zdravăn, gazda țipa să-i dau drumul, câinele schelălăia... Era un tîmbălău de toată frumusețea. Până la urmă a venit gazda, eu am mai slăbit poarta și totul s-a rezolvat. Tot în perioada în care lucram la case și vile am fost și la o serie de personalități. Odată am ajuns la vila din Colentina a lui Vasile Muraru. Ce băiat extraordinar! S-a purtat cu noi amabil tot timpul. Ne-a spus o grămadă de bancuri, ne lua la caterincă, dar nici noi nu ne lăsam. Băieții nu se mai săturau să-i tot pună întrebări: despre turnee, despre ce-i mai face mașina, despre cât de slabă-i Rapidul, echipa lui de suflet. L-au șicanat tot timpul. Casa nu avea șobolani prea mulți că abia atunci îi pune acoperișul, dar omul a fost preventiv. Am fost și la Mircea Dinescu. Domnul Dinescu s-a purtat și el bine cu noi și ne-a înstit chiar cu câte un «Cațavencu». Lui i-am pus în niște camere unde avea multe cărți, reviste și ziare. Petre Roman, în schimb, n-a vrut să ne primească, din cauză că avea doi câini lupi și se temea să nu mănânce ei otrava”.

GEORGE ARION în dialog cu dl. DORIN STANA

„Eu nu știu cine conduce România“

George Arion: Începutul unora dintre afacerile derulate după '90 în România este înconjurat de mister, unele fiind chiar tenebroase. Cum ați putea caracteriza începuturile firmei „Blue Ridge“?

Dorin Stana: Aș putea spune că un început are întotdeauna și ceva înaintea lui. După 1989, cei care au început afacerile în România au fost cei care au beneficiat de atu-ul de a fi fost în lumea afacerilor și înainte de '89. Paradoxal, ei sunt cei care au făcut afaceri CORECTE după '89.

– De ce spuneți „paradoxal“?

– Fiindcă, prin cunoștințele pe care le aveau ar fi putut să profite imens și să se îmbogățească peste noapte. Deci, cu tot răul pe care l-a avut epoca de tristă amintire, ea a reușit să și construiască câte ceva. Din acest „câte ceva“ face parte și corectitudinea. Sau poate, mai degrabă, frica de a face lucruri rele și necesitatea de a lucra mereu corect, fără matrapazlăcuri, furturi, înșelătorii; strict în litera legii. Oamenii care făceau afaceri înainte de '89 (în proporție de 90%, spun eu) aveau implementat în gândire conceptul de a face afaceri în mod corect.

– Aceasta e un lucru pozitiv!

– Lucrul acesta a fost pe de o parte pozitiv, pe de alta negativ.

– Inhibitor!

– E pozitiv pentru că am avut ocazia să intrăm primii în afaceri și să avem niște beneficii în prima perioadă; inhibitor, pentru că nu am profitat de ele, în stilul oneros în care cei care atunci s-au apucat de afaceri, fără nici un fel de scrupule, s-au îmbogățit și au ajuns să aibă astăzi niște averi fantastice, pe baza unor scandaluri, unor furturi, unor lucruri rele...

– Revenind la „Blue Ridge“...

– Eu am început afacerea în 1990, plecând de la zero: de fapt, plecând de la negativ, pentru că am împrumutat 100.000 lei de la o prietenă, ca să pot constitui o firmă; aveam însă cunoștințe și relații în lumea internațională și am reușit să dezvolt niște afaceri care mi-au adus sume foarte mari de bani chiar în 1991–1992. Nu e nici un fel de laudă, dar cred că la vremea aceea eu eram cel mai bogat om din România; nu exista nici George Pănescu, nu exista nici SAFI, nici Clujul cu „Caritas“, nu exista nici „Dacia Felix“, nici Cataramă, nici toți „magnații“ zilelor de astăzi. M-am ales cu „modestul“ beneficiu de 10 milioane dolari pe care l-am obținut în

în cercurile înalte. Nu m-a interesat deoarece, chiar din 26 decembrie 1989, dată la care am intrat pe teritoriul României (eram în străinătate în momentul evenimentelor) mi s-a făcut o scârbă totală și am înțeles din prima clipă că totul este o minciună, fără să mă uit la televizor, doar din ce am văzut de la graniță până acasă. Tricolorul găurit, care poate că pentru unii reprezenta un simbol, pentru mine a reprezentat un masacru. Chiar dacă stema aceea era una comunistă, aparținea unui steag și atunci am înțeles că totul era concertat, regizat. Așa ceva se face numai din regie, nu se face din credință.

Deci, din 26 decembrie, când am trecut granița din Rusia, venind din China (cred că am fost primul român care s-a întors din China imediat după evenimente) mi-am dat seama ce se întâmplă. Opinia mea de atunci s-a confirmat în nenumărate rânduri; acum, majoritatea oamenilor de bună credință simt ce am simțit eu atunci, pe 26 decembrie.

– În continuare...

– În continuare, mi s-a confirmat minciuna, prin faptul că, dintr-un director de întreprindere de comerț exterior (care era să fie zburat de Securitate pe vremuri din acest domeniu tocmai pentru că eram un individ puțin maleabil, cu care n-au putut să colaboreze), am devenit ținta acestor specimene – securiști – de care Comerțul Exterior era plin. Au votat să mă destituie din postul de director fiindcă eram incomod și mi-au făcut, de fapt, un mare serviciu pentru că am pomic să fac afaceri de unul singur. Am realizat acel profit de 10 milioane dolari pe care, dacă aș fi

fost un tip rapace, astăzi l-aș fi putut transforma în sute de milioane de dolari. Nu am fost rapace, ci mai degrabă naiv, crezând totuși că în România se va intra pe un făgaș de normalitate, de corectitudine... Mare greșală am făcut! Cei 10 milioane dolari mi-au fost confiscați de guvernul Stolojan și mi s-au dat lei care s-au devalorizat și așa s-a intrat într-un declin perma-

nent. Cu toate investițiile pe care le-am făcut (și am făcut destule) s-au pierdut milioane de dolari, astfel încât acum sunt pus în situația de a mă lupta pentru supraviețuire așa cum se luptă majoritatea oamenilor corecți în România. La momentul actual se pare că, dacă ești corect, ai toate șansele să dispari.

– De ce v-ați orientat obiectul principal al activității spre calculatoare?

– Pentru că principiul meu este că omul trebuie să facă ce știe cel mai bine. Eu sunt inginer de calculatoare, am făcut import-export de calculatoare încă din 1974 – sunt primul român care a semnat un contract de import pentru a aduce calculatoare de buzunar în România, mare noutate în 1974! – și în continuare am vândut și am cumpărat calculatoare de sute de milioane de dolari; am învățat să fac comerț de la japonezi, de la englezi, de la americani și, nu în ultimul rând, de la chinezi. La aceste afaceri s-au adăugat și altele, de la autoturisme la aragaze, frigider... dar calculatoarele au rămas dragostea mea, meseria mea și de aceea am

rămas cu ele; nu pot concepe la ora actuală să le las și să mă apuc de import-export cu chesetea, de exemplu.

– Dar cum se explică faptul că dumneavoastră, care, spre deosebire de alții, la 26 decembrie ați surprins regia spectacolului oferit, ați căzut în capcana a ceea ce a urmat în continuare?

– Credeam că se va face o separare între politică și economie – mare greșală că am crezut așa ceva! Am evitat să intru în politică pentru că toți cei care au făcut asta de la început (și o fac și acum) sunt niște oportuniști. Nu avem încă o clasă politică. Există trei-patru excepții, dintre care cea mai importantă a fost Corneliu Coposu. Repet, am crezut că totul se va face în corectitudine, nu mi-am putut imagina că se poate preta cineva la murdăriile la care s-au pretat atâția. Eu așa am fost crescut, să nu pot concepe murdării. Principiul meu este corectitudinea.

– Socotiți, deci, că politicul a deformat mult economicul de la noi în această perioadă?

– Deșigur. Oamenii politici trebuiau să trăiască și ei din ceva, să-și susțină campaniile electorale, deci s-au pretat la absolut orice ca să câștige bani, prin diverse S.R.L.-uri, S.A.-uri, diverse privatizări, importuri, exporturi preferențiale, prețuri dubioase; s-au implicat direct în economie pentru că, normal, o clasă de politicieni nu se poate forma decât din niște oameni bogați. Dar ei au fost întâi politicieni și pe urmă s-au transformat în oameni de afaceri, când de fapt trebuia să fie total invers, și, știe toată lumea, politica e murdară, iar această murdărie a fost automat transferată și în plan economic. Iar la noi cele mai mari afaceri economice se fac prin influențe politice.

– Puteți face o paralelă între cum s-au derulat afacerile dumneavoastră înainte de 1996 și acum?

– Nu se poate vorbi de continuitate. 1997 a fost un an catastrofal. S-a înregistrat în cifra afacerilor o cădere de circa 48%, provocată de finalul anului anterior. 1998 reprezintă o creștere de 20–25% față de 1997 dar, în

„Acum, majoritatea oamenilor simt ce am simțit eu atunci, pe 26 decembrie '89“

urma unor afaceri absolut corecte, absolut cinstite, nu pe banii României, ci pe banii în totalitate din afară.

– Și totuși nu se vorbea despre dumneavoastră, nu oferați presei prilejuri de scandal...

– Nu. Nu am avut niciodată intenția de a ieși în față. Eu mi-am văzut întotdeauna de treaba mea și înainte de '89 și după. Probabil aș fi putut să intru în politică,

continuare, tot cu 20-25% mai puțin decât în 1996.

Înainte de '96 afacerile mergeau mai bine pentru că inflația încă nu atinsese cotele care s-au atins între timp și nu se intrase în recesiune. Acum ne aflăm în recesiune și nu se întrevide nici cea mai mică șansă de a ieși din ea. Se va prelungi cel puțin 5 ani de acum încolo.

- Ce o provoacă?

- Sărăcia. Suntem săraci în primul rând pentru că nu se muncește. Termenul „sărăcie” este specific românilor, dar într-un fel mai special decât altor nații. Nu am auzit încă în România ca un om să moară de foame, nici pe timpul lui Ceaușescu, nici acum și sper că nu se va întâmpla așa ceva niciodată. Problema este că prețurile fiind extraordinar de mari, omul se mulțumește numai cu ceea ce mănâncă - asta este dezastrul românului - și într-o țară în care industria alimentară, paradoxal, este la pământ, nefiind bani nu se pot cumpăra produse de medie și lungă durată, necumpărându-se, producția scade, ești nevoit să dai afară personal și să micșorezi salariile și iată cum se intră într-o spirală care ne duce din ce în ce mai jos.

Avem baftă, totuși, că nu suntem legați de ruși ca înainte de '89. Eu îmi fac cruce acum că n-am mai

care să-i ajute să meargă înainte, au procedat mai rău decât Ceaușescu și s-au înconjurat de oameni de zece ori sub nivelul lor. În clipa în care te înconjoară cu oameni care sunt sub nivelul tău în loc să ai lângă tine pe unii care să fie cel puțin la nivelul tău intelectual n-ai cum să mergi înainte. Ceaușescu făcea rotația de cadre tocmai dându-și seama că unii sunt buni. Se temea de ei și-i muta în altă parte, unde însă se dovedeau la fel de buni. Acum, i-au „zburat” pe toți cei care știau cât de cât meserie și au pus niște patachine în posturile de conducere ale unei țări. Asta este trista realitate.

- Dacă glasul dumneavoastră s-ar face auzit și ascultat, ce le-ați spune acestor guvernanți?

- Le-aș spune să se gândească în primul rând la interesul țării și nu la al lor, personal, pentru că dacă ei s-au înconjurat de oameni de slabă valoare, au făcut-o tocmai ca să fie siguri că își mențin posturile nepericlitare de cineva din entourage, care s-ar putea afirma.

- Revenind în lumea afacerilor, care socotiți că este secretul, rețeta unei afaceri de succes? Chiar în condițiile din România.

- Secretul omului de afaceri câștigător din România, din păcate, în faza actuală, este unul care e mai bine să nu fie dezvăluit. A fi un om de afaceri de succes astăzi, aici, înseamnă să ai minți, să corupi și să furi.

- Cât prevedei dumneavoastră că va mai dura o astfel de situație?

- Nu văd în prezent vreun semn care să-mi permită să fac o prognoză. După părerea mea, totuși, dacă ne uităm la ciclurile istorice, și murdăria asta în final este necesară pentru că din ea se formează o nouă clasă socială - murdară desigur... Poate că măcar urmașii ei vor fi mai bine pregătiți. Eu spun că ar trebui să treacă vreo trei generații.

- Mai mult decât Silviu Brucan!

- Da, spun mai mult decât el, pentru că trăim într-un context politic internațional în care nu e vorba numai de noi, ci de toți cei din jurul nostru, de care, totuși, suntem legați.

- Dar cei din jur au fost mai buni decât noi, cu excepția Rusiei.

- România a fost întotdeauna țara unor scenarii. Este o chestiune dovedită istoric. Sigur că există diverse scenarii și la momentul actual, dar peste ele există această stare dezastruoasă generată de oamenii politici din România. După părerea mea, până când nu se va putea forma o clasă politică adevărată, independentă, în plan economic, de murdărie, țara asta nu va ieși din marasm.

- Cum vă explicați - pentru că așa este descris - miracolul dintre cele două războaie?

- Este iarăși problema unui context, a unui context internațional, așa putea să spun. La momentul respectiv noi nu ieșeam după 50 de ani de comunism, ieșeam după o criză economică financiară pe care o înfruntase nu numai România, ci toată Europa și America, deci tot globul. Aveam o clasă politică, aveam niște oameni bogați, aveam niște oameni care se puteau gândi numai la interesul țării, aveam investitori (câți n-ar vrea acum să avem investițiile din anii '30!). Acei oameni politici care-și aveau originile la 1848 știau să conducă o țară, știau să se rupă de mizeriile economice și financiare. Aveam un rege de origine germană, ceea ce ne dădea un fel de ordine germană, iar contextul oamenilor politici balcanici de atunci - balcanici, dar de geniu, ca Titulescu - nu se mai repetă decât, poate, după trei generații.

- Dați-ne o speranță...

- Din păcate, noi nu mai prindem și mi-aș dori foarte mult ca măcar copiii noștri să mai prindă... Dar asta se va întâmpla când la putere va fi cealaltă generație, deci copiii lor.

- Haideți să facem o presupunere: ce era dacă mai trăia dl Coposu?

- Cred că ar fi fost cu totul altceva. Nu s-ar fi ajuns în această stare de compromis total și permanent. Dacă dl Coposu ar fi trăit, prim ministru nu ar fi fost Ciorbea. Dacă dl Coposu ar fi trăit, în jurul lui Ciorbea nu s-ar fi strâns ministrii care s-au strâns și nu s-ar fi făcut toată această tevatură de împărțeață a ciolanului, dezgustătoare și care, din '96 până acum, nu se termină. Dl Coposu ar fi fost, după părerea mea, un factor de stabilitate extraordinară pentru țară; eu am fost lovit profund în seara alegerilor când CDR a câștigat, că în toată euforia momentului respectiv nu am auzit pe nimeni care să evoce numele Coposu. Asta a fost

revoltător!

- A fost, poate, un semn a ceea ce a urmat.

- Evident. „Le roi est mort, vive le roi!” Nici Constantinescu, nici alții, NIMENI nu a pronunțat un cuvânt de mulțumire pentru omul care i-a adus la putere. N-ar fi câștigat Constantinescu alegerile dacă n-ar fi existat Coposu, acel Coposu care în '90 era înșulțat și care s-a dovedit a fi, de fapt, cel mai vertical om al politicii românești.

- Unicul!

- Așa este!

- Totuși mai trăiesc reprezentanți ai statorniciei, mă refer la reprezentanți ai politicii pe care a dus-o România înainte de 1944-1945. De ce aceștia nu și-au putut face auzită vocea? Mă refer, de pildă, la Cunesco.

- Da, într-adevăr, Cunesco poate fi un exemplu. N-a avut forța lui Coposu, charisma, verticalitatea lui Coposu... El

„A fi un om de afaceri de succes astăzi, aici, înseamnă să minți, să corupi și să furi”

fost legați de ei pentru că dezastrul de acolo ar fi avut un impact teribil asupra României. Bine că nu s-a simțit crah-ul din Rusia; am fi fost la pământ acum.

- În ciuda faptului că nu sunteți în prim plan - e bine știut cât sunteți de modest - dumneavoastră și alții ca dumneavoastră nu pot să faceți presiuni asupra celor care sunt în prim-planul vieții politice, să-i zgâlțâie, să-i dumirească, să-i trezească la realitate?

- Din păcate, în România, presiune înseamnă scandal public; toate celelalte mijloace nu au nici un fel de efect asupra celor de la putere, din opoziție sau din alte părți...

- Eu am încercat pe toate căile să fac presiuni, am discutat cu fosta opoziție - actuala putere în care în 1996 îmi pusesem extrem de mari speranțe, cărora le-am oferit, efectiv, serviciile mele crezând că vor ști să aprecieze un sprijin și că vor ști să promoveze bunul, progresul. N-am vrut niciodată nimic, nici un fel de post - nici politic, nici economic; am vrut doar să le acord sprijin. Din păcate, nimeni nu a ținut cont de nimic, plecând de la miniștri, prim miniștri cu care am avut ocazia să stau de vorbă, să le prezint materiale scrise, să le dau sugestii... Nimic! Nici un fel de reacție. Totul este atât de dezamăgitor, atât de lipsit de sens, încât...

- Dezamăgirea nu este numai a dumneavoastră. Ce s-a întâmplat cu acești oameni în care noi am investit o mare speranță?

- Părerea mea este că odată ce s-au văzut la putere parcă le-a luat Dumnezeu mințile; este beția puterii; sunt oameni neobișnuiți cu posturi înalte. În clipa în care au ajuns sus, în loc să se înconjoare de oameni capabili,

- Hai să nu ne amăgim! Singurii mai buni decât noi sunt cei din vest; de la noi încolo, și-n sud și nord și-n est toți sunt o catastrofă. Acesta este marele nostru pericol.

- Cu siguranță că întotdeauna contextul influențează evoluția sau involuția cuiva, dar nu este cumva ceva și în noi înșine care ne împiedică să facem saltul?

- În mine și în dumneavoastră, de exemplu, nu este nimic de acest fel. Saltul este împiedicat de această clasă politică.

- S-o luăm altfel. Hai să presupunem că evenimentele pe care le trăim noi fac parte dintr-un sistem rău alcătuit (de fapt nici nu putem folosi termenul, pentru că „sistem” presupune coerență, rigoare, ori ce văd eu este dezordine, anarhie). Cum s-ar putea, totuși, ordona această lume?

- Eu nu știu unde vedeți dumneavoastră dezordine și anarhie. Ar fi bine să fie așa, ar însemna că sunt oameni cu inițiativă. La noi toată dezordinea este extraordinar de ordonată, ordine care vine din niște sfere atât de sus puse încât noi nici nu le știm. Eu pot să spun că nu știu cine conduce România.

- La scară planetară putem spune că nu știm cine conduce planeta.

- Eu nu mă gândesc la scară planetară, ci la scara acestei țări. Cine conduce România? Radu Vasile? Mă pufnește râsul când mă gândesc la așa ceva. Ca să știm cine conduce România ar trebui să ni se confeseze Truțulescu, poate.

- Credeți în existența unor scenarii dinainte pregătite ai căror protagoniști suntem?

a fost singurul care a refuzat orice compromis. Uneori nici nu înțelegeam cum nu poate să accepte nici cea mai mică urmă de compromis. Mă gândeam că, făcând-o, ar fi putut să accedă mai sus, la putere.

– O să râdeți, la fel îl judecam și eu. Îmi spuneam că e prea rigid.

– Da, da... De multe ori așa îl percepeam. Dar el a avut perfectă dreptate. Știa cu cine are de-a face. Era un politician de marcă și a știut să-și respecte principiile. În momentul actual, nu există nici un politician care să respecte cât de cât niște principii.

– Când a venit la noi în redacție, dl Coposu ne-a vorbit mult despre ce înseamnă compromis. „Se poate face compromis într-o chestiune banală, dar nu la principii“. Deci, la repere nu se umblă.

– Exact. Noi, la momentul actual, așa ceva nu mai avem. Eu nu văd nici un politician care să dea dovadă de respect pentru principii. În clipa în care declari niște principii la început de guvernare, măcar pe acelea să le respecti! Poate nu le duci la îndeplinire, dar le respecti. Or, cei de la putere nu au respectat nimic din ce-au enunțat.

– Sunteți, de mai multă vreme, într-o perioadă – ca să nu zic „neagră“ – de amărăciune și chiar însingurare. Se repercutează asupra firmei „Blue Ridge“?

– E posibil să se repercuteze; eu încerc să atenuez șocul asupra firmei și tot pe acel principiu de corectitudine și din dorința de a nu face nimic împotriva unor principii – pentru că și eu am niște principii și am pretenția că mi le respect.

În momentul actual eu stau în afaceri dintr-un singur motiv: fiindcă am niște oameni – peste 60 – care lucrează în firmă și de care trebuie eu să am grijă. Dacă aș închide, și-ar pierde locul de muncă. Pe de altă parte, dacă aș închide firma, aș câștiga mai mulți bani prin comparație cu pierderile pe care le am funcționând.

– Vizitându-vă de atâția ani văd, în general, aceleași chipuri; cum ați reușit să păstrați oamenii lângă dumneavoastră?

– Mi-e greu să răspund eu la întrebarea asta, dar probabil că oamenii au găsit aici căldură, înțelegere. Salariile sunt mai mici decât în altă parte. Dar siguranța unui loc de muncă, faptul că dacă ai o problemă te poți baza pe colectiv îți fac să fie atașați de firmă. Oricine se poate baza pe mine, pe conducerea acestei societăți.

– Revenind la sfera generală, eu cred că nu numai politicul trebuie redresat fundamental, cred că oamenii de calitate ar trebui să-și facă mai pregnant simțită prezența.

– Vedeți dumneavoastră, oamenilor de calitate știți foarte bine că le e silă de murdăria din politică. Eu sunt cu totul de acord că așa ar trebui, sunt cu totul de acord că oamenii de calitate ar trebui să facă front comun și să încerce să facă ceva în țara asta, dar înșingurarea este mai puternică decât dorința de a face ceva.

– Atunci e necesar un nou om providențial?

– Mai mult ca sigur.

– De unde poate să apară?

– Probabil este unul dintr-un copiii noștri. Nu poate să

apară din altă parte. Noi nu mai putem să devenim oameni providențiali. Noi trebuie să ne educăm copiii așa încât să fie ei providențiali. Generația noastră trebuie să dispară pentru a veni o alta care să ducă țara asta înainte. Noi trăim cu pecetea trecutului pe care n-avem cum s-o ștergem.

– Bun, dar cum să-ți educi copiii ținând cont de faptul

„Politica înseamnă să-ți calci principiile în picioare“

că, deși vrei să le inculci ideea de cinste, de corectitudine, ei se vor izbi de necinste, incorectitudine, nedreptate?

– Tocmai de asta am spus că trebuie să ne ocupăm să-i educăm, să-i facem să înțeleagă ce este bine, ce este rău, să învețe să facă această deosebire și în rest se vor adapta ei singuri, așa cum am făcut și noi; numai că noi ne-am adaptat mult prea mult la ceea ce a fost și nu mai putem șterge asta, așa cum n-am putut eu să șterg că am fost cinstiți și corecți, că dacă nu eram așa, cu banii pe care i-am avut, cumpăram 20 de blocuri în București și astăzi eram nababul nababilor. Sau scoțam toți banii din bancă, îi schimbam „la negru“ (că era voie), îi duceam în Elveția și trăiam fără probleme... sau intram în politică. Cu 200.000 de dolari, în ziua de astăzi, poți ajunge vicepreședintele Senatului.

– De ce nu v-a ispitit politica?

– Nu am acceptat să fac compromisuri. Politica înseamnă să-ți calci principiile în picioare.

– Pretutindeni este la fel?

– E vorba de România. În America, dacă nu-ți respecti principiile, electoratul te mănâncă. La noi însă, asta este meseria, încălcarea principiilor.

– Dar unor astfel de oameni oare nu le e rușine?

– Ați văzut dumneavoastră pe unul căruia să-i fie? L-ați văzut dumneavoastră pe dl Diaconescu să-i fie rușine de modul în care se prezintă în fața electoratului la momentul actual? Tot respectul pentru Partidul Țărănesc, i-am votat, dar este o rușine ce se întâmplă.

– Și credeți că reforma despre care tot vorbim începe cu adevărat?

– Pe lângă problemele interne sunt și interesele externe, deci cineva de-acolo de sus, de afară, nu vrea ca România să se urnească. Nu există interesul Vestului de a intra în România. Dacă acest interes ar exista, România ar putea să demareze extraordinar de repede pe o pantă pozitivă; nivelul de investiții care ar fi necesar României este minimal comparativ cu Rusia, sau Bulgaria, chiar. Românul s-ar fi

mișcat mult mai repede dacă din afară ar fi venit ajutor material dar și uman, în sensul că trebuie să vină cineva care să ne reînvețe să muncim după 50 de ani în care n-am făcut-o.

– Vedeți, dacă ne-ar auzi acum cineva care lucrează într-o fabrică sau un țăran care trudește de dimineață până seara, ne-ar contrazice.

– Când ați mai văzut dumneavoastră țărani care trudec de dimineață până seara?

– Cunosc astfel de țărani.

– Sunt niște rare excepții. Eu știu despre hectare și hectare întregi, necultivate. S-au bătut, s-au tăiat ca să-și recapete pământul, degeaba. E adevărat că n-au cu ce să-l lucreze, dar e la fel de adevărat că eu am cumpărat trei tractoare și le-am dat într-o comună să lucreze cu ele. Acum, tractoarele sunt distruse, n-am văzut nici un leu profit și nici un produs agricol de pe urma lor. Ei, cum explicați dumneavoastră treaba asta? Românul este obișnuit să trăiască din mici expediente, să câștige cu cât mai puțină muncă. Aceasta este o reminiscență a celor 50 de ani.

– Eu zic că există și în noi ceva care ne împiedică. Nimeni nu ne-ar putea opri, la o adică, dacă am vrea să facem niște lucruri serioase.

– Da, dacă am vrea să facem niște lucruri serioase, dar în clipa în care parlamentarii se ocupă de țigări, de comerț de cherestea, de cereale etc., totul este comerț.

– La modul ideal, de unde ar putea veni salvarea: de la agricultură, de la turism, de la ce? Au existat tot felul de pariuri ale unor foști și actuali guvernanți.

– În mod evident agricultura, cu tot ce trage după ea, respectiv mașini agricole, mijloace de transport, infrastructură de transport – șosele, drumuri. Dacă s-ar construi drumuri, România s-ar dezvolta în 20 de ani numai din aceste drumuri. Dar, cei de la putere nu se gândesc la viitor, ci doar la supraviețuirea de azi pe

mâine.

– Dar noi, care am crezut în cei care conduc azi România, în ce mai putem crede?

– În Dumnezeu. Nu ai în cine și în ce să crezi într-un viitor apropiat. Este exclus. Pe mine m-a cutremurat să aflu că, de curând, așa, întâmplător, a fost o întâlnire masonă la București în care s-a hotărât că în luna mai a anului viitor vor fi alegeri. La această întâlnire francmasonă a participat și Kiriacenko, fostul prim ministru al Rusiei. Deci, iată cum se iau deciziile la noi. Sunt convins că în luna mai la anul vor fi

„O să fie și aici, cândva, bine. Dar nu în viitorul apropiat“

alegeri, dacă ăștia au hotărât așa.

– Dar cine s-ar prezenta la alegeri? Mă refer la electorat.

– 40% din electorat. Eu unul, nu mă prezint la alegeri. Nu am cu cine să votez la momentul actual, nici cu actuala putere, nici cu viitoarea putere, care se știe cine va fi: PDSR, PD, PNL. Cum vor merge, vom vedea. Deci, din păcate, eu unul sunt extrem de pesimist în ceea ce privește viitorul acestei țări. Dacă n-ar fi cei 60 de oameni pe care-i am de păstoriți și acea puternică legătură cu pământul lor pe care o au românii, n-aș mai sta aici.

– Această legătură de care ați vorbit, plus ceea ce este în general în sufletul românilor – dor, nostalgie – nu sunt, în același timp, niște poveri? Ceva paralizant?

– Depinde din ce punct de vedere privești lucrurile. Dar așa suntem noi. După părerea mea, suntem totuși un popor mic și nu trebuie să ne schimbăm, ci să fim noi înșine, așa cum ne-a lăsat Dumnezeu.

O să fie și aici, cândva, bine. Dar nu în viitorul apropiat.

ZIDURILE AU GLAS

Cândva se spunea că zidurile au urechi, dar experiența zidului Berlinului a dovedit că zidurile pot să aibă și ochi. Pentru că pe celebrul „zid al rușinii“ aveau să fie desenate imagini ale speranței și lipsei de ură. Ceva asemănător au descoperit ziariștii privind Belfastul după încheierea acordurilor care par să aducă pacea în Ulster. Zidurile acestui oraș par să fie cele mai colorate din Europa. Multe dintre ele prezintă imagini ușor naive despre năzuințele de pace, apeluri la înțelegere, dar și povestea unor vendete și acte de violență. Oficialitățile orașului s-au gândit să valorifice acest patrimoniu de ură și pace, de exprimare artistică a unor sentimente fruste intenționând să le supună interesului turiștilor. S-au și organizat deja asemenea tururi de oraș printre picturile murale (grafitti) cu turiști americani.

TRAIAN, UN ÎMPĂRAT AJUNS ÎN PARADIS

În anul 101 d. Ch. din portul Ancona, de la Marea Adriatică, pe care el însuși l-a construit, Împăratul Traian își pornea pe apă o parte din trupele care aveau să ajungă în Dacia. Episodul apare și pe Columna lui Traian, unde este reprezentată mișcarea trupelor, la lumina unor făclii, ceea ce duce la presupunerea că operațiunea a început noaptea.

La 1 900 de ani de la acest episod în fosta fortăreață și apoi lazaret de leproși aflată în zona portului Ancona s-a deschis o importantă expoziție cu titlul „Traian la granițele imperiului“. Sunt expuse

numeroase piese de muzeu din zonele de graniță sud-estică a imperiului (*limes*) printre care și o bogată colecție de obiecte din România. Expoziția atestă în mod convingător faptul că în perioada de maximă expansiune a Imperiului de la Roma exista o cultură materială și artistică egală ca valoare în toate provinciile imperiului. O capilaritate bogată și eficientă de căi de comunicație asigura circulația obiectelor și a culturii, limbii și valorilor romane. Așa după cum reiese și din expoziție, Traian nu a fost doar un militar iscusit, ci și un constructor și mai cu seamă

o personalitate care a adus stabilitate în imperiu. Puțini știu probabil că „bădița Traian“ a fost considerat în evul mediu occidental un sfânt și că Papa Grigorie cel Mare a spus că s-a rugat la Dumnezeu ca împăratul roman să fie primit în Paradis. Dante însuși reia această idee în *Paradisul din Divina Comedia*.

Expoziția de la Ancona a stârnit comentarii elogioase în presa italiană, dar reprezintă și prilejul evocării unor laturi mai puțin cunoscute ale personalității lui Traian și a faptelor sale.

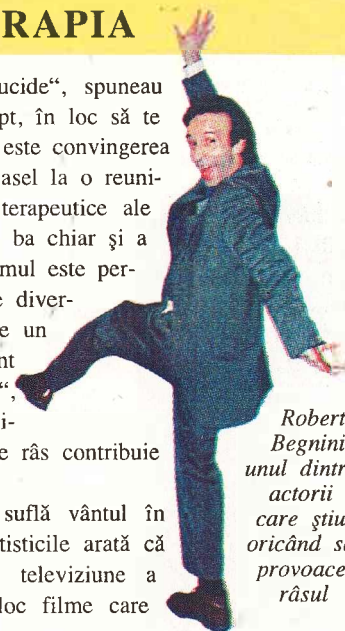

Râsul îi poate face mai înțelepți pe politicieni?

COMICO-TERAPIA

„Râsul (ca și ridicolul) poate ucide“, spuneau înțelepții din vechime. Dar, de fapt, în loc să te ucidă, el te poate vindeca. Aceasta este convingerea unor medici care au participat la Basel la o reuniune în care au subliniat virtuțile terapeutice ale râsului în combaterea unor maladii, ba chiar și a cancerului. Antropologii susțin că omul este permanent în căutarea unor stimuli de divertisment, chiar și când este prin fire un serios. „Râsul este un comportament aflat în programul nostru genetic“, susține un alt specialist, care subliniază că stimulii nervoși provocați de râs contribuie la destindere.

Autorii de comedii simt că le suflă vântul în pânzele bărcii lor. Mai ales că statisticile arată că în ultimii ani din emisiunile de televiziune a dispărut umorul bun, apărând în loc filme care dau fiori de spaimă.

Roberto Begnini, unul dintre actorii care știu oricând să provoace râsul

DIN NOU CIORAN ÎN ITALIANĂ

Cioran.
Scepticul
bine
temperat

Un nou volum de Emil Cioran a fost tipărit zilele acestea la editura Adelphi din Milano (tradus de Fulvio del Fabro și Cristina Fantechi). De data aceasta este vorba de lucrarea *Pe culmile disperării* publicată, după cum se știe, pe când marele gânditor se afla în România. Într-o vastă recenzie a cărții apărută în ziarul „Il Sole 24 Ore“ se subliniază că studentul „disperat și nihilist“ care scria această lucrare, trăia deja acea răscolire interioară care

avea să-i caracterizeze întreaga operă. Prin opera sa, scrie recenzentul italian, autorul român, stabilit ulterior în Franța, a devenit un „mit fulgerător, misterios și blestemat“. Se notează totodată extraordinara constanță a obsesiilor, interogațiilor și revoltelor interioare ale autorului care a făcut din ulcerarea sa lăuntrică un mijloc de cunoaștere dramatică a lumii.

Opera lui Cioran – ca și aceea a unui alt mare român, Mircea Eliade – este în mare parte tradusă și destul de bine cunoscută în Italia.

BERNINI ȘI BUSTURILE SALE

1998 este anul consacrat marelui sculptor baroc Gian Lorenzo Bernini, cel care a îmbogățit Roma cu atâtea monumente și opere de artă dintre care amintim doar coloanele din piața San Pietro, baldachinul și mai multe sculpturi din bazilica Vaticanului, grupul statuar *Fluviile* din Piața Navona, pentru a menționa doar câteva dintre ele. Ca să nu mai vorbim despre valoarea exponatelor din Galeriile Borghese, aflate practic în același loc

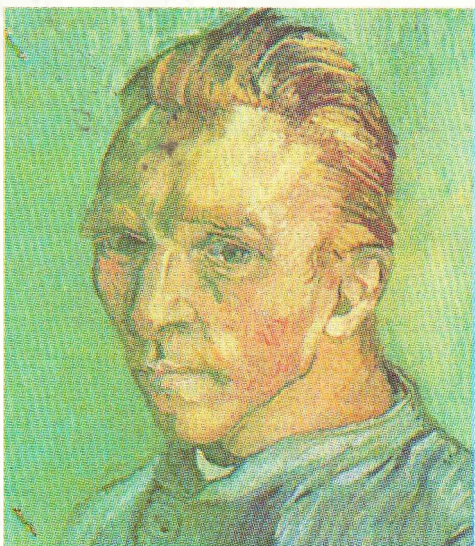
în care ele au fost create în urmă cu mai bine de patru secole.

Recent, publicul a avut posibilitatea să viziteze și un întreg complex arhitectonic la Ariccia, în apropiere de Roma, creație a aceluiași Bernini. Aici poate fi admirată o colecție de busturi între care cel dedicat ducelui de Modena, Francesco d'Este, socotit astăzi un model pentru felul în care au fost tratate ulterior busturile dedicate unor capete încoronate ale Europei.

Bernini: „Cristos Mântuitorul“

Galeriile de artă Christie's din New York anunță pentru toamna acestui an scoaterea la licitație a unor importante lucrări de artă aparținând unor autori celebri între care Picasso, Klee, Giacometti, Cezanne, Mondrian. Între acestea figurează și un autoportret al lui Van Gogh, reprezentat fără barbă. Specialiștii afirmă că această

VAN GOGH, FĂRĂ BARBĂ

lucrare – excepțională din punctul de vedere al acuității psihologice și al valorii plastice – este una dintre cele șase pânze pe care Vincent Van Gogh le-a creat la St. Rémy, în sudul Franței, după o criză recurentă a bolii sale. Artistul a făcut tabloul pentru a fi trimis mamei sale care împlinea la acea dată 70 de ani.

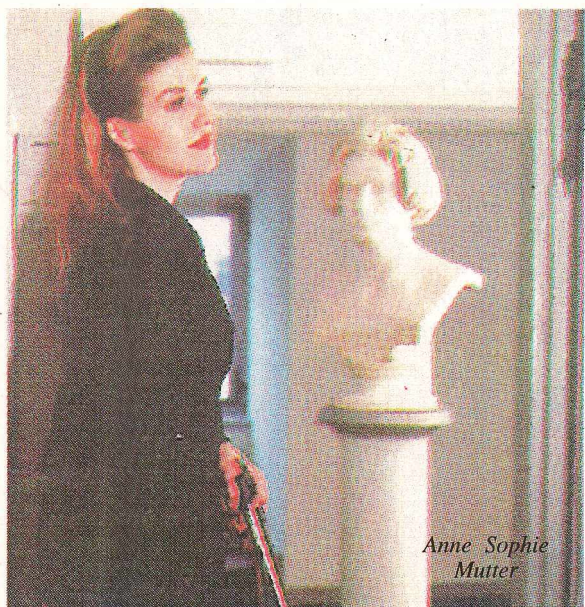
UN CORP PENTRU A FI PICTAT

În fotografia alăturată o vedeți în oase și mai ales în carne pe Annalise Braakensiek, una dintre blondele care apar în serialul „Baywatch“. Cu această imagine ea face reclamă pentru o firmă de blue-jeans. Nu ar fi nimic deosebit până aici, dacă n-am ști că pantalonășii pe care-i poartă nu sunt adevărați, ci doar desenul făcut direct pe piele al unui asemenea veșmânt. Moda pictării propriului trup nu este complet nouă, dar în țări precum Australia, Noua Zeelandă sau S.U.A. se constată o adevărată manie. Annalise este de părere că acest mod de a face reclamă nu i se pare neobișnuit. Considerată una dintre cele mai sexy actrițe din lume, ea a mai declarat că nu are nici un logodnic și își așteaptă încă prințul care trebuie să fie „cinstit, spiritual, amabil, nu neapărat bogat, dar să știe să facă windsurf“. Cui i se potrivește acest portret?

SONATA KREUTZER

Anne Sophie Mutter este o violonistă descoperită în urmă cu mai mulți ani de celebrul Herbert von Karajan. Ajunsă la deplina sa maturitate artistică, fostul „copil-minune“ al artei interpretative și-a propus să scoată mai multe discuri cu cele 10 sonate pentru pian ale lui Beethoven. Deocamdată, o casă de discuri din Germania a scos pe piață *Sonata Kreutzer*, pentru specialiști *Op. 47*. Potrivit unor cronicari muzicali, interpretarea violonistei este deosebit de expresivă, chiar violentă uneori, aceasta scoțând parcă și mai mult în evidență potențialul erotic al piesei așa cum se întrevede și din lucrarea omonimă a lui Tolstoi. Marele moralist rus, care se lăsa însă adesea purtat de instinctul său sălbatic, sugerase chiar ca lucrarea să fie interzisă, tocmai datorită încărcăturii ei senzuale.

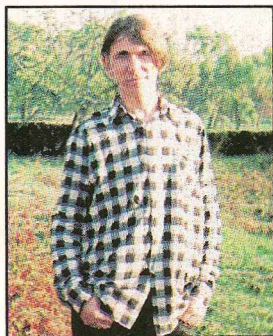

Anne Sophie Mutter

Pagini realizate de ȘTEFAN NICOLAE ■

Paul Suci și umorul absurd

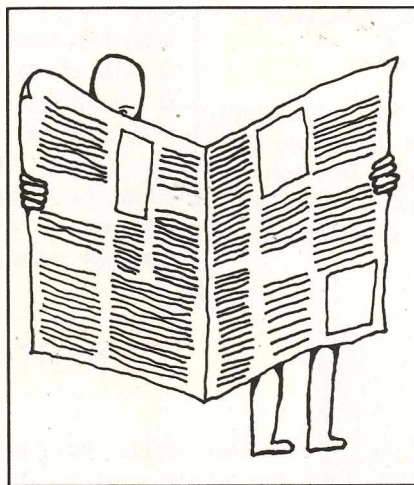
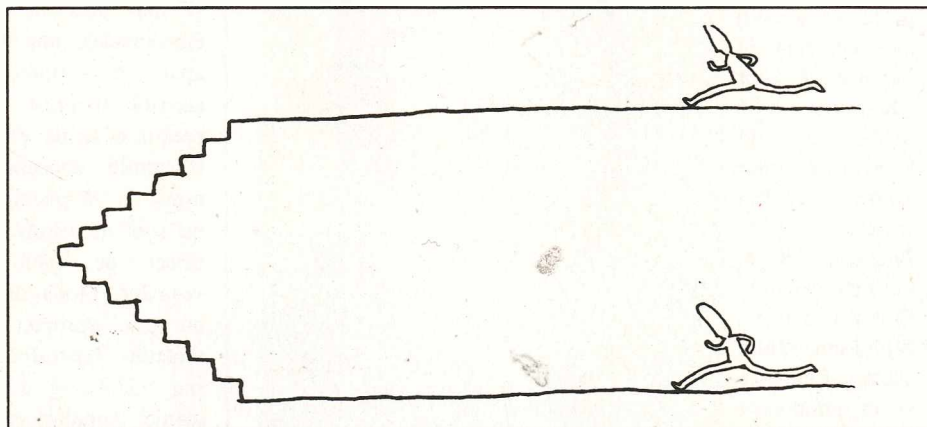
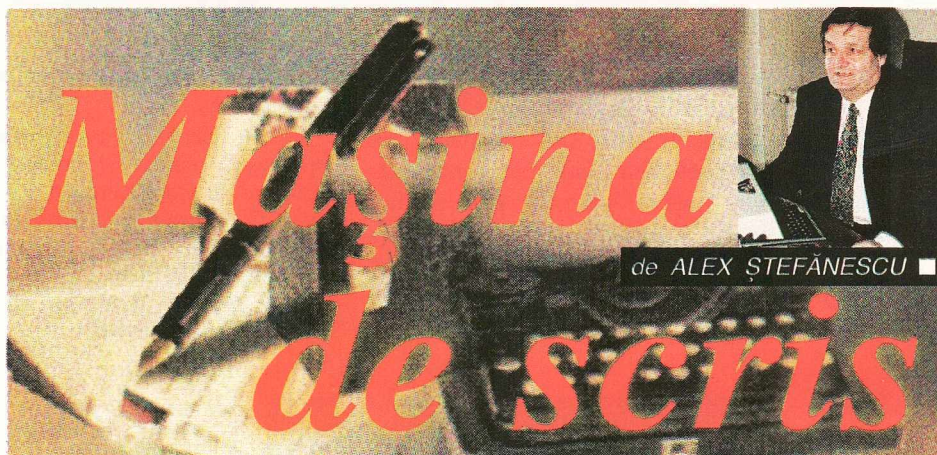
Rubrica **MAȘINA DE SCRIS** *Rar trebui să se numească, de data aceasta, MAȘINA DE DESENAT. De ce? Pentru că fac o excepție și prezint în cadrul ei o selecție din desenele unui foarte tânăr și talentat grafician: PAUL SUCIU.*

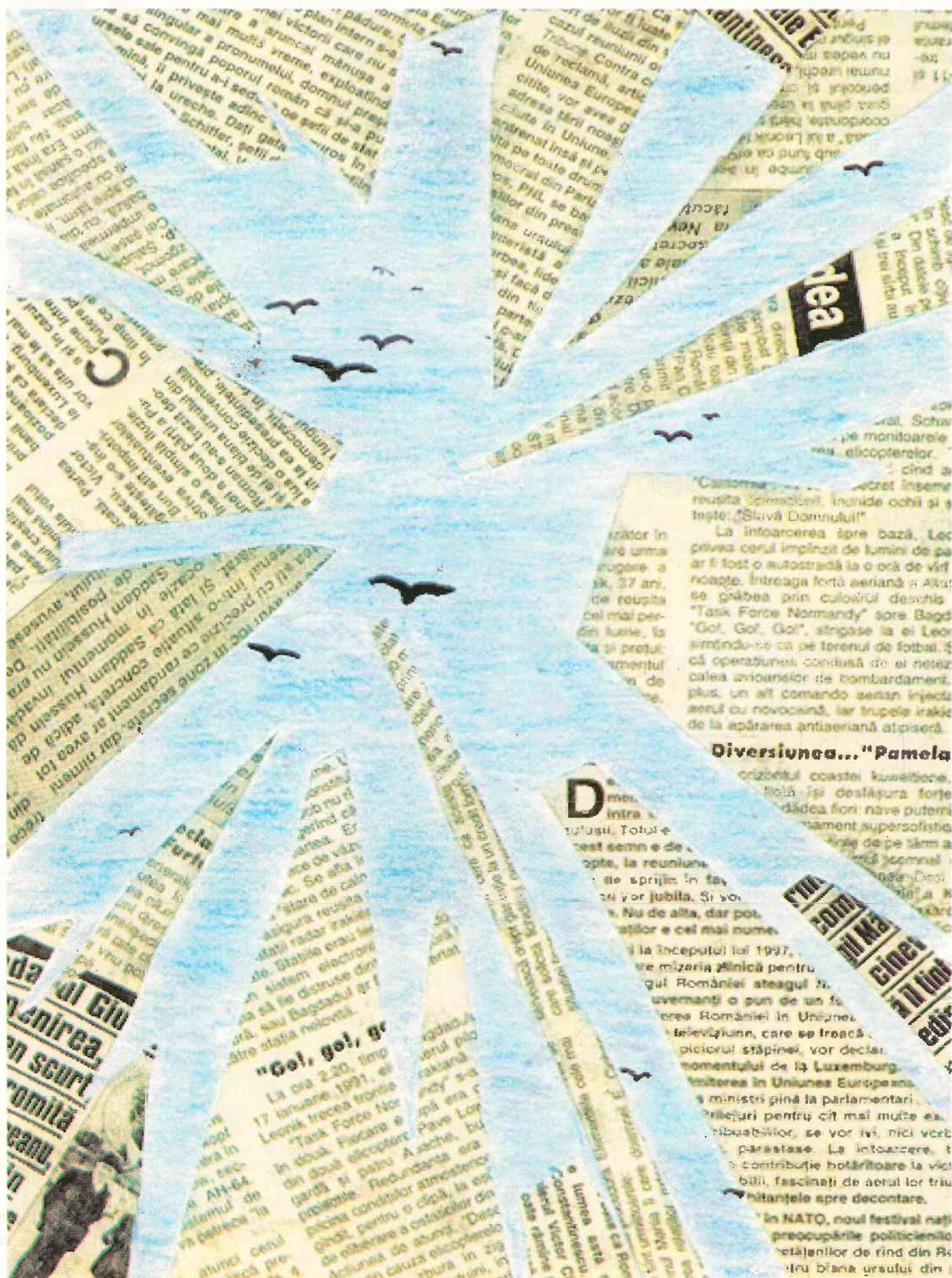

Paul Suci are 20 de ani, locuiește în București și este student la o facultate particulară de management turistic. Este fascinat – după cum singur mărturisește –

de tot ceea ce ține de imaginație, de spiritul ludic, de creativitate. În afară de arta plastică, îl atrage și teatrul contemporan. Printre autorii săi preferați se numără Eugen Ionescu și Matei Vișniec.

Desenele sale au, de altfel, o discretă legătură cu literatura, și anume cu literatura absurdului. Tânărul grafician se joacă inventând situații imposibile, situații pe jumătate realitate, pe jumătate ficțiune. El se comportă ca un dictator capricios, animat de idei trăsnite. În viață, inițiativele lui ar produce o tragedie. În artă, însă, asemenea inițiative creează momente de delectare inteligentă. Va fi Paul Suci un René Magritte român? Va fi un nou Dan Perjovschi? Cel mai probabil este că va fi... Paul Suci, un artist ingenios și inconfundabil. În ceea ce mă privește, îi voi urmări cu interes evoluția.

"Căsoarea... secret împreună reușita operațiunii. Închide ochii și teste: "Slavă Domnului!"

La întoarcerea spre bază, Lec privea cerul împlinit de lumini de pa ar fi fost o autostradă la o oră de vîr noaptea. Întreaga forță aeriană a Aliat se grăbea prin culoarul deschis: "Task Force Normandy" sora Bagd "Go!, Go!, Go!", strigase la el Leon simțindu-se ca pe terenul de fotbal. Că operațiunea condusă de el notez calea avioanelor de bombardament, plus un alt comandou aerian injectă aerul cu noaptea, iar trupele irakie de la apărarea antiaeriană atpiseră.

Diversiunea... "Pamela"

De mo... intră... totul. Totul e... semne de... opte, la reuniune... de sprijin în... vor jubila. Și vor... Nu de alta, dar pot... atilor e cel mai neme.

la începutul lui 1997, ve mizeria dinică pentru qui României steagul... uveramă o pun de un f... orea României în Uniune... televiziune, care se tracă... ploicelul stăpînei, vor declar... momentul de la Luxemburg... miteria în Uniunea Europeană... ministri pînă la parlamentari... Prietari pentru cît mai multe ex... ribustăților, se vor ivi, nici vorb... parastase. La întoarcere, t... contribuție hotărîtoare la vict... bili, fascinați de aerul lor triu... itanțele spre decontare.

In NATO, noul festival nați preocupările politicianilor... tătălenilor de rînd din Re... înă dină uraului din

„O NOAPTE FURTUNOASĂ“

Am răs destul?

„Am răs destul?“, proclama Mihai Măniuțiu la Cluj în 1992, prelucrând scenic o parte din corespondența de exil a lui Caragiale. Avea și concurență: în paralel, în același teatru, monta și Alexandru Dabija un scenariu Caragiale, „Prostia e nemuri-toare“. Dar un Caragiale adevărat nu a existat în fișa spectacolelor lui Măniuțiu până în această toamnă. Și dacă nu era propunerea și susținerea SMART, producătorul spectacolului, probabil că Măniuțiu s-ar fi lăsat mult mai greu atras de comedie. Cu o distribuție de zile mari și cel mai popular text al lui Caragiale pe masă, Măniuțiu s-a pornit la lucru și „O noapte furtunoasă“ a intrat în repertoriul Teatrului Odeon, condus de Alexandru Dabija. Distribuția a ieșit

Râlea și Marius Stănescu sunt între maeștrii colegi Oana Pellea și Marcel Iureș și maeștrii profesori Marin Moraru, Gheorghe Dinică și Dorina Lazăr. Iar singura abatere de la tradiție, regizoral vorbind, este Zița Dorinei Lazăr. În timp ce cunoscuta actriță cochetează cu pensionarea, urcă pe scenă pentru a juca o tânără care abia a săltat peste vârsta adolescenței. La 58 de ani să joci rolul unei tinere alintate este o performanță în general, iar pentru directoarea adjunctă de la Odeon în special, după rolurile din ultima vreme, mai puțin ofer-tante. Zița este un rol de carieră, un pariu câștigat de regizor și de Dorina Lazăr. Miza se pare că a fost o ladă de șampanie... Talent, cochetărie, simț al ridicolului, echilibru al nuanțelor: un fel de miss Peggy, la modă, s-ar putea zice.

Foto: DRAGOȘ CRISTESCU

Marin Moraru și Gheorghe Dinică pregătindu-se pentru o noapte furtunoasă.

din prima, cu banii de la SMART. Marin Moraru și Gheorghe Dinică sunt în fruntea listei, apoi Oana Pellea, inițiatora morală a proiectului, Dorina Lazăr, Marian Râlea, Marcel Iureș, Marius Stănescu. Șapte fantastici, s-ar putea spune.

Abaterea de la tradiție

Mihai Măniuțiu pune în prim-plan distribuția, cam ceea ce a făcut și Ion Cojar pentru a relua „Azilul de noapte“ la Național. Sigur că este mai important ca Marin Moraru și Gheorghe Dinică să fie parteneri în Caragiale decât în Gorki. Și, în plus, spectacolul de la Odeon prezintă și un dialog al generațiilor: mai tinerii Marian

Cu adevărat ireproșabil mi s-a părut doar Marin Moraru, interpret al lui Titircă-Inimă Rea. El are misiunea de a propune o atmosferă, el conduce publicul pe scenă, el conduce distribuția, el propune o atmosferă. De la primele replici are ceva de zis. Nu pot decât să-l citez pe David Esrig: „Actori ca Gheorghe Dinică și Marin Moraru... sunt unii dintre puținii care vor și pot să întruchipeze semnificație. Violenta deosebită a sensibilității și inteligenței lor obligă la depășirea celui mai periculos impas al suflului: indiferența.“

Cu prietenul Dinică, pardon, Nea Nae alături, acest Jupân Dumitrache readuce pe

Text: REMUS
ANDREI ION ■

Sfârșitul de octombrie a fost sezonul premierelor tari. „Teribilă concurență“, în București mai ales. Ambii mari, nume mari, bani, recepții, repetiții înflăcărare. Iată lista: Caragiale – „O noapte furtunoasă“, Delavrancea – „Viforul“, Molière – „Școala femeilor“, Eco/Gonța – „Numele trandafirului“. S-a întâmplat chiar ca „Viforul“ și „Noaptea furtunoasă“ să aibă premiere în aceeași zi, într-o miercuri, la Nottara, respectiv Odeon. E bine! Și după premiere un pic de pauză, așa ca înainte de Festivalul Național de Teatru care începe la sfârșit de noiembrie. Nu se mai joacă Delavrancea, nici Caragiale, nici – hai să ne lăudăm – premiera mondială „Numele trandafirului“. Economia de piață își spune cuvântul: Stelian Nistor filmează vreo două luni în vest, iar Gheorghe Dinică are ceva treabă în Israel. Un pic de pauză; până la festival.

scenă bunul simț al comediei civilizate, fără voci ridicate, fără gesturi deocheate aruncate la întâmplare. O cuminenție stilistică.

Și mai e și o locomotivă

...în final, când buna dispoziție revine în curtea cetățeanului Titircă Dumitrache, apare catastrofa. Țiurie puternică, zidul din spate se face bucăți, și locomotiva se oprește la un pas de cei care tocmai se bucurau că a trecut pericolul. Catastrofa vine abia atunci când te aștepti mai puțin. „Am răs destul“, reamintește Măniuțiu. Dar mai este o locomotivă, în ultimul spectacol al lui Alexandru Dabija de la Teatrul Mic. În Școala femeilor, la final, apare pe scenă o locomotivă. Dialogul celor doi regizori continuă...

(va urma)

„NUMELE TRANDAFIRULUI”

Numele trandafirului, la microfon

Încă de pe vremea directoratului lui Pănuș Neagu la Teatrul Național și a președinției lui Ion Iliescu, Grigore Gonța s-a ambiționat să pună în scenă propria dramatizare a **Numelui trandafirului**, celebrul roman al lui Umberto Eco. Fără copyright, varianta Gonța a pus, pe jar autoritățile culturale românești ale vremii. Ministerul Culturii, Fundația Culturală, președinția în prag de alegeri, diverse fundații și membri guralivi ai Uniunii Scriitorilor au început să facă presiuni pentru a obține cu orice preț dreptul de reprezentare. Din Italia veneau multe nu-uri, biserica catolică înfierând deja filmul „Numele trandafirului”, excepțional ca realizare cinematografică. Ideologia nu e momentul să o comentăm.

Deși la București tocmai ideologia s-a impus: Ion Iliescu a patronat atunci, în prag de campanie electorală, reprezentațiile ilegale ale spectacolului. S-au chemat „repetiții cu public”, fără să se vândă bilete, pentru a nu strica și mai tare relațiile cu Occidentul. Câte ambiții pentru a acoperi și susține o ilegalitate!

Am refuzat la vremea respectivă să văd spectacolul. Acum **Numele trandafirului** a devenit un spectacol cinstit, insistențele au fost recompensate cu acordul de reprezentare a dramatizării regizorului Grigore Gonța. Așa a ajuns Teatrul Național din București să-și treacă pe afișe „premieră mondială” sub numele unei capodopere literare a vremurilor noastre.

Lipsă de imaginație

În sală emoția este mare, dar numai până când începe spectacolul, rugăciunea mai bine-zis. Iată-ne într-o abație, nesfințită însă, unde se celebrează. Fără har. Se aud voci la microfoane, microfoane într-o izolată abație, în vremuri de demult...

Nu vreau să povestesc pentru că nu am ce. Umberto Eco a scris un roman de o mare profunzime, cu o poveste fascinantă. Grigore Gonța a dramatizat povestea fără să mai păstreze fascinația. Am văzut în **Numele trandafirului** unul dintre cele mai neinspirate spectacole din ultima vreme.

Istoria plină de semnificații imaginată de Eco este transpusă într-un spectacol total lipsit de imaginație.

Totul este o plimbare povestită, ca și cum bunicul și-a luat nepotul la câțiva pași prin Cișmigiu și hai să-i spună și o poveste fantastică.

Cortine care cad și se ridică, băieți costumați în călugări plimbă mese și scaune de-a latul scenei, o statuie și o cruce suspendată... și distribuția. Teribilul și ingeniosul călugăr Guglielmo este Radu Beligan, însoțitorul, novicele său Adso, Mihai Călin. Restul nici nu mai contează. Radu Beligan joacă tot, orice, oricând. Excelent în **Azilul de noapte**, cum am și scris, devine banal în **Numele trandafirului**. Merge prin toată sala și nu i se aude vocea decât dacă poartă cu el un microfon. Și nu face decât să rostească textul scris de Umberto Eco. Trece de la o scenă la alta făcând doi-trei pași, timp în care se mai lasă o cortină. Banal!; și romanul e atât de bine scris încât poate fi recitit oricând. Să lăsăm autorilor ce este al autorilor și spectacolului, teatrului, imaginația și expresivitatea de care are nevoie.

Radu Beligan dintr-un fotoliu de „artist al poporului”: gata de joc

Festivalul Național de Teatrú

Ministerul Culturii, Primăria Municipiului București și UNITER organizează la București Festivalul Național de Teatrú, care se va desfășura în perioada 29 noiembrie – 6 decembrie a.c.

Selecționerul unic și directorul festivalului este dna Cristina Dumitrescu. Domnia-sa a optat pentru 10 spectacole, producții ale teatrelor din București și din țară, grupate în două secțiuni.

În urma selecției, programul cuprinde spectacolele:

„Azilul de noapte” de Maxim Gorki, regia Ion Cojar, Teatrul Național din București;

„Lungul drum al zilei către noapte” de Eugene O'Neill, regia Alexandru Dabija, Teatrul Nottara;

„Orestia” de Eschil, regia Silviu Purcărete, Teatrul Național din Craiova;

„1794”, adaptare după „Danton” de Camil Petrescu, „Moartea lui Danton” de Georg Buchner și „Marat – Sade” de Peter Weiss, regia Alexandru Darie, Teatrul Bulandra;

„Livada de vișini” de A.P. Cehov, regia Vlad Mugur, Teatrul Maghiar din Cluj;

„Petru” de Vlad Zografi, regia Cătălina Buzoianu, Teatrul Bulandra;

„Richard II” de W. Shakespeare, regia Mihai Măniuțiu, coproducție SMART și Teatrul Național din București.

Secțiunea Teatrú Tânăr:

„Ușa închisă” de Graham Reid, regia Vlad Massaci, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț;

„Și cu violoncelul ce facem?” de Matei Vișniec, regia Vasile Nedelcu, Teatrul „Csiky Gergely”, Fundația pentru o Imagine Liberă și Teatrul Național din Timișoara;

„Conu Leonida față cu reacțiunea” de I.L. Caragiale, regia Claudiu Goga, Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu” din Brașov.

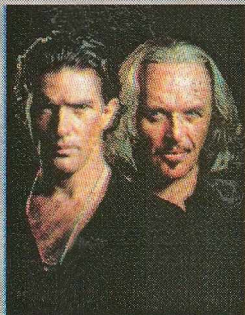
Teatrele din provincie vor avea câte două reprezentații pentru fiecare dintre spectacolele selecționate.

Anul acesta, în cadrul festivalului, va fi invitat Teatrul din Limoges cu spectacolul „Don Juan” de Molière, în regia lui Silviu Purcărete.

Programul mai cuprinde ateliere de critică, dezbateri cu profesioniști ai artei spectacolului, întâlniri, conferințe, lansări de carte.

DE JUR ÎMPREună ECRANULUI

„Masca lui Zorro“
(S.U.A., 1998, ecran lat, 127 min.)

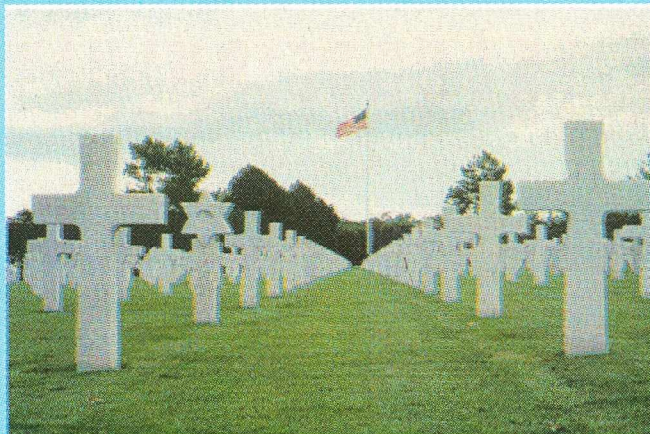
... Încă din 1919, personajul Zorro – cel care își însemnează trecerea prin tabăra dușmanilor prin-tr-un „Z” marcat cu vârful spadei, iar și mai apoi prin urma gloanțelor – a apărut datorită unui modest ro-

man de duzină; timp de peste cinci decenii, acest personaj romantic prin esență și care lua apărarea nevoiașilor, a devenit subiect al unor filme – în majoritate de „capă și spadă”, dar și „western”-uri – și în care mari vedete sau producători s-au întrecut în a-i da consistență pe marele, apoi pe micul ecran: Douglas Fairbanks, 1920; Tyrone Power, 1940; Walt Disney, 1957; Alain Delon, 1975 etc.

De data asta avem de-a face cu o super-producție regizată de **Martin Campbell**

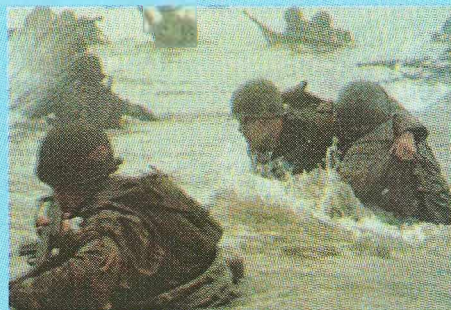
(unul dintre producători fiind același **Steven Spielberg** de care ne ocupăm, pe larg, în numărul de față!), având în rolurile principale nu doar o superbă debutantă galeză într-un important film realizat la Hollywood și mă refer la **Catherine Zeta-Jones**!, cât la cei doi mari actori aflați la două extreme ale vârstei și experienței profesionale: „tânărul” **Antonio Banderas** și „bătrânul” **Anthony Hopkins**...! („A fost o onoare pentru mine să lucrez cu Anthony; în primele zile eram atât de emoționat încât îmi tremurau picioarele!” – Banderas; „Antonio are o mulțime de idei, enorm de multă energie și entuziasm, ne-am simțit foarte bine împreună!” – Hopkins). Culmea: nici unul dintre cei doi habar n-aveau să mănuiască spada sau biciul; au luat lecții susținute de

„Salvați soldatul Ryan“

Regizor și producător: Steven Spielberg; **imaginea:** Janusz Kaminski; **în distribuție:** Tom Hanks; Edward Burns, Matt Damon, Tom Sizemore ș.a.; **muzica:** John Williams.

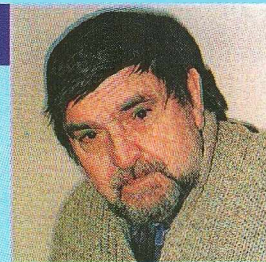
... Cred că nu exagerez prea mult afirmând că – în ultimele două decenii, cel puțin! – a te hotărî să faci un film inspirat din realitatea celor două măceluri mondiale, devenite de acum „clasice”, a reprezentat nu atât o întreprindere costisitoare, cât mai ales asumarea unui risc enorm: o sinucidere artistică, un colaps economic, un eșec financiar de proporții: CINE să mai meargă, astăzi, la un film a cărui acțiune e plasată „în primul”, sau în „al doilea” – astăzi când, din nefericire, o lume întreagă se cufundă, încet și sigur, într-un alt soi de măcel: cel al prostiei și urii gratuite... al gafelor politice incomensurabile... al nerăbdării mondiale, fanatismului, sau terorismului internațional?! Astăzi când RELIGIILE – poate că încă singura noastră comunicare cu NEANTUL, într-o alungarea SPAIMEI de a trăi – devin, vizibil, tot mai agre-

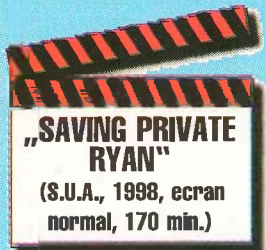
sive și mai subordonate fenomenelor politice?!...

Ei bine, unul dintre cei mai mari și prolifici cinești ai lumii contemporane – mă refer aici la regizorul și producătorul Steven Spielberg – a făcut acest pas riscant propunându-ne un film, **absolut uluitor**, despre un „oarecare” soldat Ryan: un film **feroce**, a cărui proiecție durează **trei ore** și de la care ieși nu numai copleșit, buimac și cu ochii în lacrimi, dar și neliniștit, punându-ți grave întrebări asupra propriei tale condiții umane: „Sunt un om bun, adică: merită să exist?!” – iată întrebarea, îndoielnică, pe care ți-o strecoară (dacă nu ești beat, sau anormal!), această – îndrăznesc a spune! – capodoperă cinematografică.

... Ziua de **6 iunie 1944** (sau „Ziua Z”, așa cum a intrat în Istorie), ziua debarcării trupelor aliate occidentale în Normandia: cea care avea să schimbe raportul de forțe al combatanților din Europa și să grăbească sfârșitul celei de-a doua conflagrații mondiale; e drept, cu prețul unor sacrificii umane inimaginabile! (cea magistral descrisă în cartea-document „Ziua cea mai lungă”, semnată de **Cornelius Ryan**... să fie oare numele autorului cărții – din care

HORIA PATRAȘCU ■

Spielberg, împreună cu scenaristul său **ROBERT RODAT**, s-au inspirat copios – în legătură cu cel al eroului filmului?!).

Pentru regizor, prima zi a debarcării este doar un pretext: un punct de plecare, pentru desfășurarea ulterioară a „acțiunii în sine” (un grup de opt militari americani primesc de la Centru misiunea – periculoasă, aproape absurdă! – de a-l descoperi, în **spatele liniilor germane**, pe Ryan, până în acel moment singur supraviețuitor din cei cinci frați ai unei familii – ceilalți patru fiind uciși în același război – pentru a-l trimite acasă, viu, **măcar pe acesta!**). Spielberg filmează însă această (foarte lungă) secvență așa cum nu a mai

făcut-o nimeni până acum: cu o cruzime atroce, **uneori greu de suportat**, așa cum cred că nici măcar jurnalele de actualități ale vremii nu au putut-o transmite, atunci..., iar această cruzime va deveni **tonul** întregului film și care urmează **abia de acum înainte**.

... De altfel întreg filmul lui Spielberg – care este, v-ați dat seama: un film-itinerar! – este construit pe **mari secvențe**: „capturarea prizonierului neamț”; „acoperirea podului din orașul devastat”; copleșitorul „**monolog** al soldatului Ryan” (interpret: **MATT DAMON**); uciderea „frățescă” a unui american de către un neamț (atingând valențe de tragedie antică!); „descoperirea falsului Ryan” etc. etc. Toate – dar absolut toate – întâmplări crâncene, consumându-se într-o lume bezmetică...!

Extraordinară performanța marelui actor **TOM HANKS** („**Philadelphia**”, „**Forrest Gump**” – două OSCAR-uri, unul după altul, performanță unică în 50 de ani!), care duce, practic, din punct de vedere **interpretativ**, tot filmul în spate; la fel cum extraordinare sunt prestațiile compozitorului **John Williams**, sau ale operatorului de origine poloneză Janusz Kaminski (același de la „**Lista lui Schindler**”, film ce i-a adus echipei Spielberg șapte premii OSCAR!).

... Mai puțin interesante pentru publicul larg (**sau, nu?!**) sunt condițiile în care s-a filmat producția: amenajarea unei tabere de front militar, **autentice**

(conduse de un veteran, în viață, al debarcării din Normandia!), în care echipa de actori și cei câțiva cascadori s-au antrenat cu **arme reale**, aproape dându-și sufletul; mai puțin interesant faptul că, în acest ultim film al său, Spielberg nu a distribuit **nici o femeie**; mai puțin interesant faptul că filmul a **costat enorm!** (oricum, după „**Lista lui**

Schindler” – care i-a adus regizorului nu numai încasări uriașe, dar și multe premii internaționale – **LISTA** aceluiași Spielberg rămâne **deschisă!**).

Important este, mai ales, că filmul „**Salvați soldatul Ryan**” reprezintă, prin atitudinea marelui regizor american, o provocare la adresa obișnuinței, comodității, intoleranței și indiferenței. El încearcă a ne face **să nu uităm** că între Verdun, Normandia, Coreea, Vietnam, Cecenia, Afganistan sau Iugoslavia războiul – o dată așternându-se peste aceste simple date geografice – **NU FACE NICI O DEOSEBIRE!**

la **Robert B. Anderson** (cel mai bun antrenor de lupte al Hollywoodului în ultimii 45 de ani!). Rezultatul: un film de acțiune captivant, frumos filmat, cu mult umor: un film cu scene de duel impresionante... (și în care Hopkins, poate și datorită vârstei – dar nu numai! – te lasă interzis de-a dreptul).

„Dr. Dolittle”

(S.U.A., 1998, ecran normal, 127 min.)

... Dacă simpaticul actor de culoare **Eddie Murphy** se-a delectat copios în „**Profesorul trăsniț**” (în care interpreta peste cinci roluri complet diferite, de multe ori toate personajele apărând în același cadru!), iată că – după câteva apariții mai mult sau mai puțin insipide – actorul revine, în forță!, în această delicioasă peliculă „**Dr. Dolittle**”, menită a reda zâmbetul măcar pentru o oră și ceva unor spectatori – români, desigur! – ce s-ar părea că trăiesc într-o țară la granițele căreia, cel puțin în ultimii ani, s-au afișat pancarte față/spate cu „**Zâmbetul INTERZIS!**”...

Filmul (o „reconștere” a celui cu titlu identic realizat în 1967, cu Rex Harrison în rolul titular), bazat pe cartea „**Doctor Dolittle Stories**”, de **Hugh Lofting**) reface – profitând din plin de tehnicile moderne – povestea medicului uman Dolittle care, pe nepusă masă, își descoperă calitatea absolut singulară de a **înțelege** – și chiar a putea conversa cu – **animalele!** De aici o serie de întâmplări care mai de care mai hazoase și în care, dincolo de Murphy-actorul, o puzderie de animale (căței, păsări, șobolani, maimuțe, ba chiar și un tigru... etc.) – care prin însăși **prezența lor fizică** au un potențial comic extraordinar! – contribuie la **râsul în sine**: este, firește, ceva cu totul inedit să auzi, din ciocul unor păsări sau boțicul unor patrupede, căm sună diverse maxime politice... reclame comerciale... sau chiar acuze aduse bipedelor care încăl, mai suntem...! (dacă prin absurd, sonorul filmului s-ar întrerupe – eunoșcătorii de engleză pot descifra replicile, ca la surdomuți, după „bazele” animalelor: **supervizor efecte speciale: John Farhat**).

FILM

Exceptional

Remarcabil

Pierzi dacă nu vezi

„Salvați soldatul Ryan“ (S.U.A., război)

„Masca lui Zorro“ (S.U.A., aventuri, romantic)

„Doctor Dolittle“ (S.U.A., comedie)

„Șacalul“ (S.U.A., acțiune)

„Dosarele X“ (S.U.A., SF)

„A doua șansă“ (S.U.A., melodramă contemporană)

„Sabia magică“ (S.U.A., animație)

„Mafia, sau nașu' rade tot orașu'“ (S.U.A., parodie)

„Armageddon“ (S.U.A., SF)

„Pasiune periculoasă“ (S.U.A., acțiune)

Doar cu Extraverbal

Curată sinucidere

NEMIRA – AXIS MUNDI, ECLIPSA 1999

CONVENȚIA INTERNAȚIONALĂ DE SCIENCE-FICTION

Prima convenție itinerantă de science-fiction din lume va avea loc în perioada 10–17 august 1999 în organizarea Fundației Divertisment-Educație-Cultură a Editurii Nemira. Invitați de onoare sunt celebrii scriitori Robert Sheckley, Norman Spinrad și Robert Quaglia.

Cei 150 de participanți din străinătate vor urmări eclipsa chiar din punctul de maxim,

în apropierea orașului Râmnicu Vâlcea, apoi vor parcurge un traseu de 1.500 km prin țară, la fiecare oprire fiind organizate lansări de carte, întâlniri cu cititorii, seminarii științifice, spectacole folclorice.

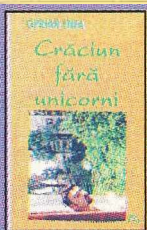
Participanții români se pot înscrie vizitând pagina web a convenției:

<http://www.geocities.com/Athens/Troy/7045>

DEBUT: Ciprian Enea – Crăciun fără unicorni

La 25 de ani, colegul nostru de redacție Ciprian Enea, cel ale cărui reportaje le citiți lună de lună în Flacăra, a debutat cu volumul de versuri „Crăciun fără unicorni“, apărut la Editura Fiat Lux.

Ciprian Enea a lăsat unicornii la porțile poeziei și a călcat granițele tărâmului inefabil în tropotul „mustangilor albaștri“. Și totuși, din când în când, amintirea purității unicornilor apasă sufletul poetului care devine tandru și visător. Altfel spus, poezia postmodernă, poate prea frustă uneori, e pătrunsă de fiorul modernismului. Poemele sunt încercări de a surprinde, cu talent, iubirea, în diferitele ipostaze ale sentimentului: dramatice, violente, vulgare, sensibile, obscure sau înălțătoare. Despre versurile sale, criticul Alex Ștefănescu scria că „au un fast elaborat, ca hainele împăraților“. Astfel încât, deși fără unicorni, Crăciunul lui Ciprian Enea nu are cum să fie altfel decât fericit...

TEATRU

Exceptional

Veți avea satisfacții

Cineva are ceva de spus

Comedii, comedii...

Greu de (re)văzut

Lungul drum al zilei către noapte, regia Alexandru Dabija, Teatrul Nottara

1794, regia Alexandru Darie, Teatrul Bulandra

Toujour l'amour, regia Dan Puric, Teatrul Național București

Regina mamă, regia Gelu Colceag, Teatrul Național București

ȘCOALA FEMEILOR, regia Alexandru Dabija, Teatrul Mic (premieră)

O NOAPTE FURTUNOASĂ, regia Mihai Măniuțiu, SMART și Teatrul Odeon (premieră)

Cetatea soarelui, regia Mihai Măniuțiu, Teatrul ACT

Ivan cel Groaznic, regia Beatrice Bleonț, Teatrul Odeon

VIFORUL, regia Alexandru Darie, Teatrul Nottara (premieră)

Unde-i revolverul, regia Mircea Cornișteanu, Teatrul Nottara

LEVANTUL, regia Cătălina Buzoianu, Teatrul Bulandra (premieră)

Black & White, regia Florian Pittiș, Teatrul Bulandra

Cafeneaua, regia Horațiu Mălăele, Teatrul Bulandra

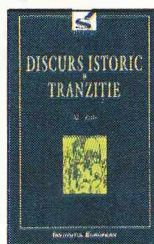
Pălăria, regia Horațiu Mălăele, Teatrul de Comedie

NUMELE TRANDAFIRULUI, regia Grigore Gonța, Teatrul Național București

Chinezii, regia Mircea Cornișteanu, teatrul Nottara (premieră)

Al. Zub – „Discurs istoric și tranziție“
Editura Institutul European, Iași, 1998,
216 pagini, 22.800 lei

Sub aparenta mască a istoricului, Al. Zub ascunde jocul inteligent al unui eseist. Cartea de față, scrisă într-un stil fermecător, se adresează celor care vor să înțeleagă mai multe despre timpurile pe care le trăim.

Mihai Bulgakov – „Diavoliada“

În românește de Alexandru Calais, Paraschiva Bădescu și George Potra, Tatiana Nicolescu, Izolda Vîrsta; Prefață de Ana-Maria Brezuleanu; Îngrijitor de ediție – Mircea Aurel Buiciuc

Editura Univers, București, 1998, 368 pagini, preț neprecizat

O colecție a prozelor lui Bulgakov alcătuită din „Însemnări pe manșete“, „Diavoliada“, „Ouăle fatale“, „Inimă de câine“ și „Roman teatral“, care readuce în prim-plan opera unuia dintre cei mai importanți scriitori ai secolului nostru.

Domnița Ștefănescu –
„Doi ani din istoria României“

Editura Mașina de scris, București, 1998,
344 pagini, 28.000 lei

Volumul de față continuă lucrarea „Cinci ani din istoria României“, apărută în 1995, prin înregistrarea în ordine cronologică a celor mai importante evenimente politice și sociale petrecute în intervalul ian. '95 – ian. '97. Extrem de utilă ca instrument informativ, cartea Domniței Ștefănescu se dovedește a fi o istorie, pe cât de adevărată, pe atât de amară a ultimilor ani.

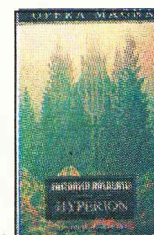

Friedrich Hölderlin – Hyperion

Ediție bilingvă, traducere, studiu introductiv și note de Mihai A. Stroe

Editura Institutul European, Iași, 1998,
240 pagini, 16320 lei

Romanul filosofic al lui Hölderlin apare într-o ediție bilingvă (lucru extrem de rar în peisajul editorial contemporan), beneficiind, în plus, de un studiu introductiv de o valoare remarcabilă.

Cele mai frumoase cadouri pentru sărbătorile de iarnă

Le pune la dispoziția cititorilor săi Trustul „Publicațiile Flacăra“, la prețuri accesibile tuturor.

Cereți la toate unitățile de difuzare „Almanahul Flacăra'99“ (15.000 lei), „Almanah Rebus'99“ (17.000 lei), „Cartea-Calendar 1999“, cu 368 file (15.000 lei) și „Calendarul vesel'99“ (7000 lei).

Pentru cine dorește să primească aceste publicații prin poștă, contra ramburs, prețul pentru un exemplar este: 13.000 lei pentru „Almanah Flacăra“, 14.000 lei pentru „Almanah Rebus“, 13.000 lei pentru „Cartea-Calendar“, 5500 lei pentru „Calendarul Vesel“, cheltuielile de trimitere fiind suportate de societatea noastră.

Comenziile se fac pe adresa S.C. „Publicațiile Flacăra“ S.A., Piața Presei Libere 1, Sector 1, 71341 – București, sau la telefon 222.67.38.

Când ați suferit cel mai mult din DRAGOSTE?

Text: CARLA MIHĂILĂ ■ Fotografii: FLORIN IONIȚĂ ■

Sebastian Papaiani: „Eu nu cred să fi fost cineva care să nu fi suferit din dragoste, așa că, dacă aș spune că n-am suferit, aș minți. Am suferit din dragoste atunci când eu am fost de vină. Era o suferință a marelui regret. Mi-aduc aminte că am făcut o plimbare de-o noapte, pe străzile Bucureștiului, am dat nu știu câte zeci de telefoane, spre a-mi cere scuze și am plâns foarte mult. A doua zi aveam filmare la unul din filmele din seria B.D. și știu că n-am mai filmat, pentru că arătam rău. Mircea Drăgan, regizorul, a suspendat filmarea, spunând că arătam îmbătrânit.”

Luminița Anghel: „Cred că la fiecare relație suferi într-un fel anume. Nu cred într-o singură iubire, în iubirea eternă, așa cum se spune în povești. Sunt de părere că fiecare iubire își are culoarea și intensitatea ei. Am suferit și la prima mea mare dragoste, în adolescență, am suferit și acum un an,

când m-am despărțit de iubitul meu (Joe D'Alvare). De obicei, când sufăr din dragoste, plâng.”

Petre Nicolae: „Am suferit din dragoste și pot spune că totul se compensează. Chiar și lacrima pică foarte bine. Este o vorbă: «În dragoste doar cei puternici plâng». După ce ai avut o mare pierdere în dragoste te încarci cu o energie extraordinară, îți dă Dumnezeu o putere teribilă să poți să treci peste durere. E frumos să iubești și să suferi din dragoste. Cel mai bun sfat pentru o persoană aflată în această situație ar fi să sufere.”

Adriana Trandafir: „Am suferit în ziua în care mi-am dat seama că soțul meu își iubește mai mult mașina. Mai sufăr enorm când mă părăsesc prietenii. Este tot un fel de suferință din dragoste. Am niște amintiri neplăcute cu colegi care au plecat în străinătate și le-a fost rușine să li se mai vorbească în românește sau nu au vrut să vină la hotelul unde eram cazată să bem o țuică, pe care eu o dusesem cu toată dragostea, crezând că o să reînnoim firul amintirilor. Despre amintirile urâte din dragoste nici nu vreau să-mi amintesc, aș vrea să le uit.”

Mihai Constantinescu: „Cel mai tare am suferit în urmă cu 17-18 ani. Pe vremea aceea, fiind mai tânăr, aveam o viziune ceva mai entuziastă în ceea ce privește relațiile dintre un bărbat și o femeie. Din această cauză, în momentul în care ea m-a mințit și mi-am dat seama că iese cu altcineva, am suferit enorm. Mi se părea că se prăbușește cerul pe mine. Am plâns mai bine de-o săptămână, până când am purtat o discuție tête-à-tête. Evident, discuția a durat o noapte întreagă și a abundat în minciuni și-n șiretlicuri. Dimineată mi-am dat seama că asta-i viața și pot să spun că de-atunci m-am lecuit definitiv.”

High Life Post

Matei Larisa, Giurgiu: Ți-am îndeplinit dorința de a scrie despre Cătălin Crișan și sperăm că ai aflat ceea ce te interesează despre idolul tău, mai ales faptul că este căsătorit și nu poate răspunde ofertei tale (aceea de a-i deveni iubită). Mulțumim pentru cuvintele frumoase despre revista noastră.

Laura N., studentă la Facultatea de Artă Teatrală și Cinematografică: Nu ai de ce să fii recunoscătoare pentru existența „High Life Post”-ului. Noi vă suntem recunoscători pentru că ne scrieți, oferindu-ne astfel posibilitatea de a ține această rubrică. Ne spui că teatrul este viața ta, că ți-a plăcut foarte mult interviul realizat cu Marcel Iureș și ne rogi să scriem despre Marius Bodochi. Se va face, poate chiar în numărul viitor.

Gh. Izbășescu, Petroșani: Ne facem „mea culpa” pentru că nu

ne-am prea ocupat de muzica populară. Doriți să aflați câte ceva despre Maria Dragomiroiu, solista ce vă unge la suflet de câte ori o ascultați. Vă promitem să o contactăm pe Maria Dragomiroiu și să-i punem întrebarea legată de băutură.

Aiacobaie Petronela, Iași: Nu ești deloc dreaptă cu noi. Tu spui că solista „cea mai în vogă”, Loredana Groza, „lipsește cu desăvârșire” din paginile revistei noastre și că nu e corect acest lucru. Poate că nu am prezentat un interviu amplu cu solista ta preferată, dar ea a făcut parte din Vip-Anchetele **Flacăra**. Pentru tine o s-o facem și pe asta (să-i luăm un interviu), dar trebuie să-ți spunem că nu prea curând. Asta pentru că din surse foarte apropiate (mama ei) am aflat că este foarte ocupată: a născut, s-a căsătorit și pregătește un nou album, ce va fi lansat în această toamnă. Așa că, fii pe fază!

PENTRU... 5 ÎNTREBĂRI

ADRIAN ORDEAN

Text: CARLA MIHĂILĂ

Foto: FLORIN IONIȚĂ, RADU GROZESCU ■

1. Când vi s-au aprins ultima oară călcâiele după o femeie?

– Probabil că acum vreo 8 ani de zile când am cunoscut-o pe soția mea. De altfel, după doi ani, m-am și căsătorit. Familia mea e alcătuită, în afară de soție, din Denis, fetița mea de 9 ani, și doi câței: un rotweiler (Max) și o cățea pechineză (Larry).

2. Vi s-a întâmplat să vă fie suflată partenera?

– Nu țin minte bine, dar pot să vă spun că eu am făcut-o și acum mi se par depășite fazele astea.

3. Vă spălați singur rufe?

– Nu, mi le spală mașina de spălat. E o mașină sofisticată, pe care soția mea o înțelege extraordinar de bine! Pentru mine rămâne un mister. Cât e ziua de lungă lucrez cu tot felul de aparate și de computere, dar mașina de spălat mă enervează rău de tot.

4. Aveți insomnii?

– De multe ori. De obicei mi le tratez compunând sau urmărind filme. Pe unele le-am văzut de sute de ori. Am câteva filme acasă pe care pot să adorm liniștit. Unul dintre acestea este „Gemenii” cu Arnold și Danny DeVitto. Știu extraordinar de multe amănunte din film, care la prima vizionare trec neobservate.

5. Ce vă scârbește cel mai mult?

– Nesimțirea, prostia, minciuna, ăia care întârzie etc. Cei care întârzie mă enervează rău de tot. Am avut momente în viață când râdeam de cei pe care-i vedeam prin filme spunând: „Îmi cer scuze, nu mă pot întâlni cu tine decât săptămâna viitoare între 3,00 și 4,00”. Nu înțelegeam cum de omul nu are timp. Acum am ajuns în aceeași situație. Am un program foarte încărcat. Înțeleg chiar și rolul unei secretare.

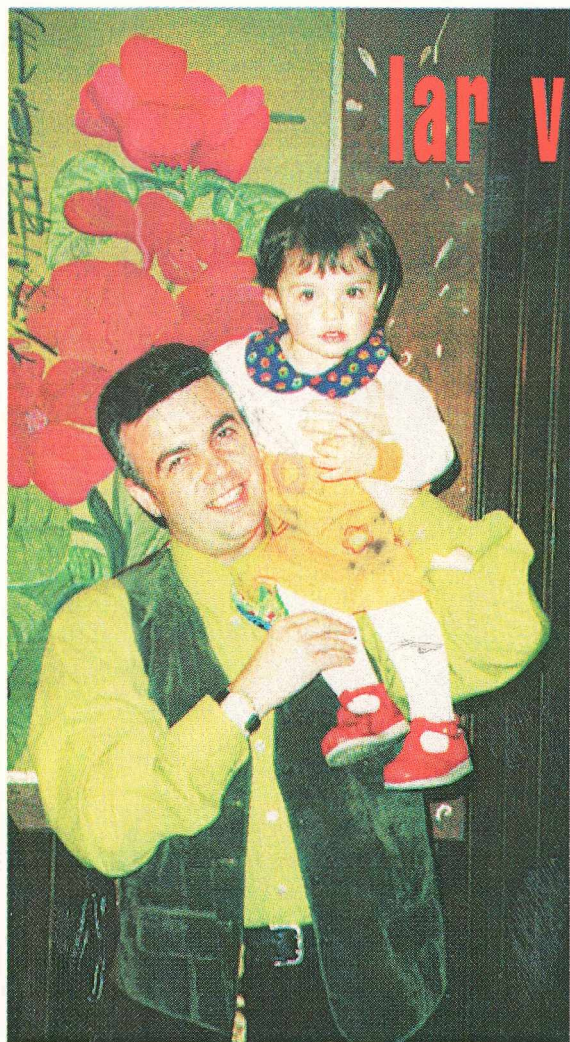
Mesaj de la

Nadine

După mai multe relații cu diferiți bărbați, Nadine a ajuns la concluzia că are mai multă putere când este singură. Ea crede că la vârsta pe care o are (21 de ani) relațiile bărbat-femeie sunt distructive pentru că „orgoliul e la tot pasul”. „Vreau să mă descopăr pe mine, ajutată de un bărbat care să mă înțeleagă ca femeie și nu să mă ia drept un copil orgolios”, spune Nadine. Unul din fixurile ei este lumina nestinsă. Cu alte cuvinte, dacă vrei să te pui rău cu absolventa Școlii Vedetelor nu stinge lumina când ieși dintr-o cameră sau din baie. Așa a pățit fostul ei iubit și uite unde s-a ajuns: la despărțire. Evident, lumina a fost unul dintre motive, celelalte înscriindu-se în veșnicile conflicte casnice (dar, nu numai).

În exclusivitate pentru cititoarele revistei **FLACĂRA**, Nadine transmite un mesaj: „Nu mai fiți desperate să fiți egale cu bărbații, pentru că asta n-o să se întâmple niciodată. Noi suntem frumoase și deștepte. Niciodată n-o să avem mușchii lor, iar ei niciodată talia noastră. Feriți-vă de masculi (în afară de tată, evident), indiferent că au ochi albaștri sau că arată nemaipomenit. Sunt agresivi.”

Iar vorbești cu televizorul

Imaginați-vă următoarea scenă: o fetiță de doi anișori împreună cu tatăl ei, jucând fotbal în apartament, fiecare păzindu-și cu strășnicie poarta (pardon, ușa) ca să nu primească gol. Fotbalul este numai una din „pasiunile” Dianeî Andreea Enache, fetița cu pricina, al cărei tată este nimeni altul decât Adrian Enache. Printre alte obiceiuri băiețești ale Dianeî se înscrie și plăcerea deosebită de a se juca îndeosebi cu mașinuțele, păpușile lăsând-o rece. Iată de ce, pe 19 noiembrie, Diana a primit de la tăticul ei un jeep safari de vânătoare (stați liniștiți, că e jucărie). Motivul? Micuța ștremgăriță a împlinit doi ani. Ce vârstă, dom'le! Și pentru că acum doi ani s-a pus problema unui naș, vă vom spune că atunci s-au făcut niște speculații cum că dl Emil Constantinescu (născut în aceeași zi) ar îndeplini foarte bine acest rol. Însă

tăticul, deși îl respectă pe președinte, gândind pragmatic a zis: „Nu, eu vreau un naș pe care să-l văd destul de des și nu doar la televizor.” Cât despre fetiță, ea încă mai crede că are doi tătici (unul acasă și unul la televizor), când pleacă cel adevărat, povestindu-i surogatului că o doare burtica și că ar vrea să mănânce la prânz o „păzitură”. De aceea tăticul obișnuiește să-i zică: „Tati, iar vorbești singură cu televizorul”. Trecând de la Diana la Adrian Enache, vă vom spune că acesta pregătește un nou album care se vrea o îmbinare între rap și rock. Pentru această ocazie, look-ul lui Adrian Enache se va schimba: șuvițele blonde vor fi înlocuite de părul până la urechi (ca tipul blond de la „Backstreet Boys”). Întrebat cum dorește să se numească noul album, cântărețul a zis: „Viagra line”.

În Canada, Daniela Răduică și-a regăsit geanta pierdută

Daniela Răduică este o Fecioară cu un deosebit simț al autocriticii și care iubește toaletele de bun gust. Întoarsă recent dintr-un turneu în S.U.A. și Canada, cântăreața ne-a povestit cum, intrând în magazinul

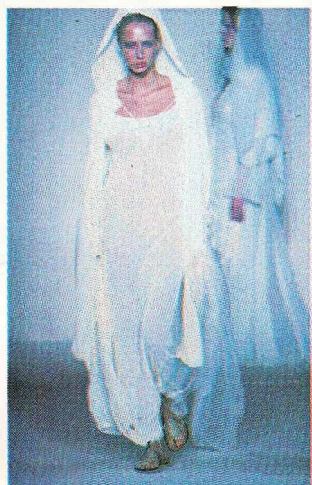
„Winners” (pentru a se înnoi) și-a uitat geanta la unul din raioane. Distrată, nu și-a dat seama decât acasă, toată noaptea gândindu-se cu părere de rău la banii și actele din poșetă. A doua zi, mare i-a fost mirarea când unul din șefii de raion i-a restituit geanta, spunându-i ironic: „Domnișoară, ați avut noroc de fotografia din poșetă, de care s-au speriat și hoții noștri autohtoni.” De la artistă am aflat că poza cu pricina aparține domnului Bițu Fălticaneanu.

DOINA LEVINTZA - 15 M

În fiecare primăvară și toamnă, la New York are loc săptămâna modei, unde își prezintă ultimele creații mari designeri ai momentului. Selecția este dură pentru că fiecare minut de prezentare costă zeci de mii de dolari. Și oricum, fără un agent important, nu poți ajunge pe podium.

Pe 3 noiembrie, la ora 18.00, a fost parada Doinei Levintza: Summer Dream Collection, în Celeste Bartos Forum.

Cele 15 minute ale Doinei Levintza: fluiditate, voluptate, senzualitate, baroc romantic.

În această toamnă Doina Levintza a fost „colegă” cu Anna Sui, Bill Blaas, Oscar de la Renta, Ralph Lauren, așa că a fost aplaudată ca și mulți alți designeri celebri pe tot globul. Sala de peste 600 de locuri a fost plină cu ziariști de la toate publicațiile de modă, reprezentanți ai magazinelor de lux și zeci de fotografi și cameramani.

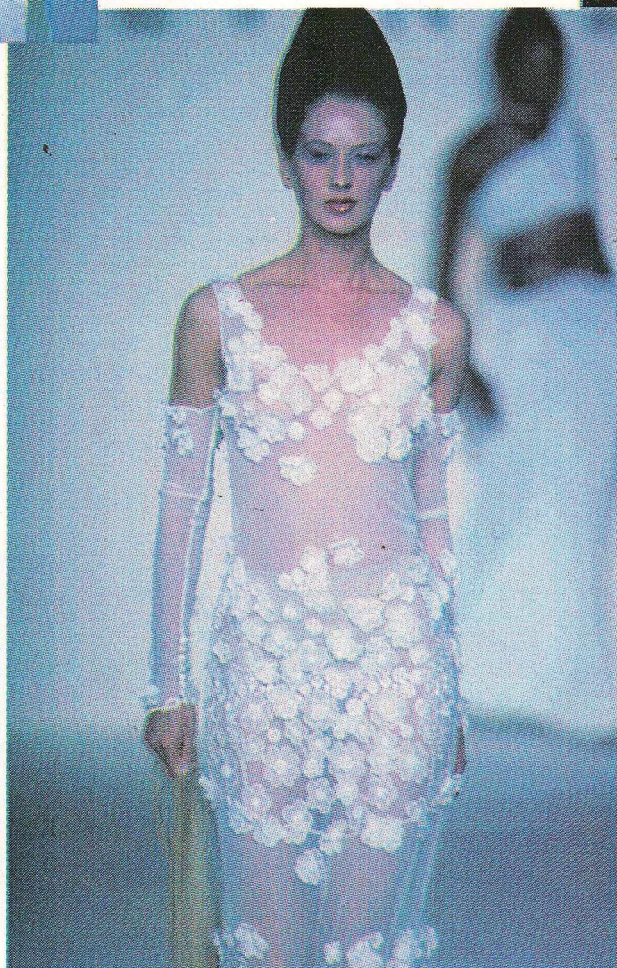
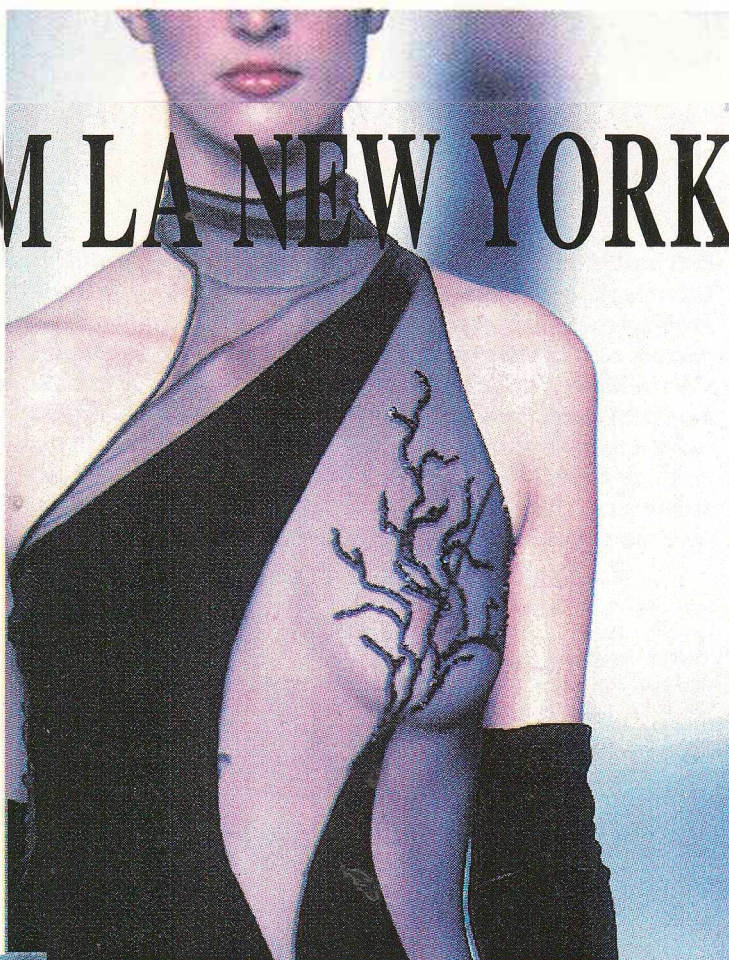

INUTE PE PODIUM LA NEW YORK

Foto: DAN LECCA ■

După prezentare?... „Parcă aveam serviciu, așa era, plecam dimineața la biroul agenției și veneam seara târziu. Aveam tot felul de întâlniri, primeam comenzi... Este foarte importantă fiecare nouă cunoștință, fiecare întâlnire, totul merge altfel când ești acolo...”

Divizia A

TANDEM BUCUREȘTEAN LA TRENA PLUTONULUI

Text: POMILIU L. DUMITRESCU ■ Foto: DAN POPESCU ■

Patru etape vor face de această dată obiectul „radiografiei” care încearcă să sintetizeze faptele esențiale petrecute în lumea atât de agitată a fotbalului nostru. Emulația „la vârf” dintre Dinamo și Rapid pentru dobândirea coroanei de campioană, reculul neașteptat înregistrat de Steaua și Oțelul, lupta pentru ocuparea singurului loc atribuit României din toamna viitoare în C 3, abundența demisiilor la nivelul conducerilor tehnice și administrative ale cluburilor, arbitrajele care iese tot mai des nemulțumiri într-o tabără sau alta – iată o multitudine de aspecte ce au pigmentat din plin existența „microbiștilor”. După cum vom vedea, nu a fost liniște nici măcar în perioada de pauză competițională rezervată pentru ca „tricolorii” să susțină cele două partide oficiale din deplasare, cu Portugalia și Ungaria.

Să începem, așadar, cu o scurtă revistă a presei (vor mai fi și alte referiri pe parcurs) ● Într-o scrisoare deschisă („Dragă domnule Cornel Dinu”), Tudor Octavian („ProSport” nr. 388) spune în final: „În fapt, doresc să vă întreb un singur lucru: îmi puteţi numi un al doilea club mare de fotbal european, în care, când vorbeşti de sport, să te gândeşti la poliţie, iar când pomeni de poliţie, să te referi direct la sport? Nu-i așa că nu puteţi? Nu

deși observatorul federal Nicolae Rainea și Adrian Porumboiu (prezent de asemenea la meci) au apreciat că nu au existat erori care să fi influențat rezultatul ● Și arbitrul Iosif Biro, care a oficiat la centru în întâlnirea Rapid – Oțelul 3-0 (etapa a 9-a), a fost reținut de la delegări pentru 4 etape ● „În cantonamentul /ploieștenilor/ de la Crângul lui Bot, cititul presei este interzis” – aflăm tot din „ProSport” ● În același cotidian găsim o explicație cel puțin „interesantă” dată de antrenorul Vasile Simionas de ce Oțelul n-ar putea juca precum Dinamo: „Dacă am face presingul agresiv, în linie, pe care îl aplică dinamoviștii, ne-ar rade asistenții! Nu prima, nici a doua oară, dar a treia oară sigur. Bucureștenii au echipă ocrotită din acest punct de vedere, noi nu”.

Etapa a 10-a. Ceahlăul – Steaua 0-3.

„Triplă” Ionel Dănculescu în poarta cvadragenarului Gheorghe Nițu, în buturile opuse revenind Zoltan Ritli (după 8 etape de pauză). A fost ultimul meci al lui Denis Șerban (înlocuit în minutul 58) pentru echipa militară înaintea plecării (peste o lună de zile) la Valencia pe o perioadă de 5 ani și pentru 2 milioane de dolari ● Gloria – Rapid 2-4. „Coproducția de la Bistrița, o săvuroasă comedie de sezon” – titra pe două pagini „Evenimentul zilei”:

„Farsă cu public. Actorii din Giulești au evoluat pe scena bistrițeană într-o montare care a evocat piesele de la Teatrul de Comedie.” Bistrițeanul Ionel Ganea a mai realizat o „doppietta” împotriva rapidiștilor, cărora le-a suflat titlul în precedentul campionat ● Dinamo – FC Onești 3-1, Ionuț Lupescu fiind înlocuit în minutul 40 pentru că avea trei „galbene” și se gândea mai mult la derbyul din Giulești ● Sub genericul „Etapă de răsul lumii”, „ProSport” nu a nuanțat defel titlurile cronicilor la cele trei partide de mai sus: „Ceahlăul a dat punctele”, „Bistrița a dat punctele”, „Oneștiul a dat punctele”, stărnind reacții vehemente în taberele vizate. Oficialii de la Steaua și-au anunțat chiar intenția de a chema în judecată publicația respectivă sub acuza de „deteriorarea imaginii și, implicit, de calomnie”. ● Olimpia – Univ. Craiova 1-1, arbitrul Florin Chivulete înclinând balanța pentru oaspeți măcar prin eliminarea cu ușurință în min. 10 a sâtmăreanului Mozacu ● Farul – Astra 1-0, în prelungiri arbitrul Aurelian

Simion refuzând remiza echipei în vizită pe litoral ● Oțelul – CSM Reșița 4-0, arbitrul Aron Huzu nearătând nici un cartonaș! ● Foresta – FC Argeș 2-2, cu „dubla” piteșteanului Jean Barbu ● FC Național – „U” Cluj 3-1, „șepcile roșii” înscriind golul de onoare în min. 90, din penalty (unicul lor șut pe poartă) ● Petrolul – FCM Bacău 1-1, antrenorul moldovenilor, Florin Halagian, declarând realist: „Tragem cu dinții să facem cât mai multe puncte și să pierdem cât mai târziu. Suntem conștienți că nu avem față de echipă europeană.” („Evenimentul zilei”).

Etapa a 11-a. Intens mediatizat și disputat în ziua alegerilor pentru postul de primar general al Capitalei (la care au concurat... 22 de candidați), derbyul Rapid – Dinamo 1-4 s-a încheiat teoretic după primele 8 minute, fundașii centrali dinamoviști Bătrânu și Ciobotariu înscriind ca la antrenament (asistentul craiovean Ion Constantinescu ar fi putut semnala ofsaid la al doilea gol). Gazdele au acuzat prea mult absențele (de pe flancul stâng a lui Ștefan Nanu și din atac a lui Radu Niculescu), dar și mai mult prezențele (prestația mijlocașilor Lupu, Sabău și Bundeia fiind lamentabilă). Relansat prin golul lui Șumudică (min. 62), imediat meciul se va „tăia” din nou prin nesăbuința „transferabilului” Bolohan, care și-a lăsat echipa în inferioritate. A mai venit și rândul aceluiași asistent spre a-i opri nejustificat pe Pancu și apoi pe Măldărășanu de a restabili egalitatea. Aproape logice reușitele lui Iftodi și Ionel Tersinio Gane (între care a mai fost golul înscris de Bogdan Andone, anulat pentru un ofsaid indicat cu întârziere tot de... Constantinescu). Victorie totuși meritată a „câinilor roșii” asupra „lupului” giuleștean, însă la o diferență exagerată. Primind aproape tot atâtea goluri (4) câte încasase în celelalte 10 etape (5), Rapid și-a văzut spulberată invincibilitatea, pierzând primul loc și 3 puncte mari la „adevăr”. ● FCM Bacău – Ceahlăul 0-0. Dacă antispectacolul din teren a stârnit nemulțumirea publicului, episodul cel mai interesant s-a petrecut după încheierea partidei, la conferința de presă. Deși antrenorul Florin Halagian s-a opus din răspuțeri, primarul Dumitru Sechelariu, președintele de onoare al clubului, supărat de prestația arbitrilor Vali Ioniță, a vrut să facă un auto-denumț. Iată un fragment preluat din „România liberă” – Sport: „Sunt momente grele când un club

Rapid – Dinamo 1-4

merge de se leagă – cum spunea Caragiale.” ● Ca o culme a abundenței, la meciul cu FC Onești suporterii dinamoviști l-au bombardat cu miez de pâine pe Grigore Cartianu, autorul articolului din același cotidian (nr. 386) cu supratitlul „Cornel Dinu vede numai paiul din ochii altora”, cu titlul „Divizia Samsung sau Țigareta II?” și subtitlul „Nu o dată, când s-a referit la arbitraje, antrenorul dinamovist a făcut aluzie la «banii cu gust de savarină». Despre cei cu miros de nicotină n-a pomenit nimic.” ● Sancțiunile împotriva „fluierașilor” s-au dictat într-o veselie de către Subcomisia de Disciplină a Arbitrilor. Dar mai întâi să menționăm că onor Comisia Centrală a Arbitrilor a validat demisia lui Adrian Porumboiu din funcția de președinte al mai sus-numitei Subcomisii. Fostul purtător al ecusonului FIFA a rămas însă în postura de observator federal ● Arbitrul Anton Heleșteanu a primit trei etape de suspendare pentru prestația sa la partida Dinamo – Astra 2-0 (etapa a 6-a). Reamintim că la scorul de 1-0 nu a acordat un penalty pentru oaspeți ● Arbitrul Sorin Corpodean a fost suspendat 6 etape deoarece la partida Ceahlăul – Rapid 0-2 (etapa a 8-a) ar fi dezavantajat formația locală,

Rapid – FC Național 5-0

este lucrat sistematic de marea putere a fotbalului românesc. Bacăul nu dorea altceva în acest an decât să meargă, dacă are valoare, într-o cupă europeană. Dacă voia să meargă sau dorea să meargă și are posibilitățile și valoarea, să fie lăsat să joace. Întrebarea mea este de ce n-a vrut să fie lăsat de anumite forțe oculte din arbitrajul românesc? De ce? Pentru că, de fapt, aici nu s-a jucat un meci Bacău - Ceahlăul, s-a jucat altceva. S-au jucat celelalte forțe care trebuie să intre în joc." ● **Steaua - Oțelul 2-0**, cu noul staff al militarilor: Emeric Ienei, director tehnic, alături de vechii antrenori Stoichiță și Lăcătuș. Ienei, campionul eleganței, dar și al fair-play-ului, a recunoscut că trebuia acordat penalty la faultul în careu comis de Iulian Miu asupra lui Ion Viorel (la scorul de 1-0). În schimb, Vasile Simionas a propus ca „Înainte de fiecare meci, arbitrii să jure cu mâna pe Biblie că nu obțin nici un avantaj material din partida cu pricina, în afară, bineînțeles, de baremul legal" („ProSport") ● **Universitatea Craiova - Astra 0-0**, deprimolada oltenilor accentuând regretele față de îndepărtarea antrenorului Alesanco. După câteva zile de frământări, Consiliul de Administrație a acceptat demisia președintelui **Alexandru Boc** ● **FC Argeș - FC Național 1-0**, Jean Barbu făcându-și din nou datoria ● La rubrica „Mentalitatea performanței", din „Gazeta sporturilor" (numărul din 27.X), întâlnim o pledoarie elocventă purtând titlul „**Reapare o necesitate: Reabilitarea fotbalului**".

Etapa a 12-a. ● **Oțelul - FCM Bacău 0-1**, gălățenii resimțind lipsa lui Ion Viorel plecat la VfL Bochum ● **Gloria - Steaua 2-1**. Din nou Emeric Ienei șochează prin franchețea declarației: „S-a dovedit că Steaua nu joacă meciuri aranjate. Aș fi spus asta chiar dacă am fi câștigat" ● **Ceahlăul - Petrolul 1-3**, antrenorul nemțean Nicolae Manea prezentându-și demisia ● **Foresta - Rapid 0-1**,

printr-un gol înscris de Șumudică la singurul șut expedit de giuleșteni pe spațiul porții ● **Olimpia - FC Argeș 0-3**, la debutul lui Gheorghe Staicu în funcția de director tehnic al sătmărenilor ● **Dinamo - CSM Reșița 7-0**, scorul final fiind consfințit de portarul marocan Fouhami, care a transformat un penalty ● **Astra - „U" Cluj 2-1**. Arbitrul gălățean Viorel Anghelinei l-a eliminat pe Vasile Jula, pentru ca după 5 minute clujeanul să fie rechemat de la vestiare și „înlocuit" cu D. Stroe, adevăratul „vinovat". „Centralul" va plăti confuzia cu două etape de suspendare ● **FC Farul - Univ. Craiova 2-1**, constanțenii având de-acum și un consilier tehnic în persoana lui Cornel Drăgușin ● **FC Național - FC Onești 3-0**, cu „dubla" lui Marian Savu ● În „Sportul românesc" (condus de Dumitru Dragomir și Sorin Satmari, care au și calitatea de președinte al L.P.F., respectiv ofițer de presă al F.R.F.) apare în numerele din 4 și 5.XI. o dezvăluire care pune sare pe rana giuleștenilor: „Incredibil, dar adevărat, Rapid putea să câștige titlul '97-'98 la «masa verde»!" În esență, Mugurel Cornățeanu, care a evoluat de șase ori în garnitura Stelei, preluat de la clubul belgian Lokeren, avea de fapt o clauză contractuală ca la revenirea în țară să se prezinte la clubul FC Farul Constanța și să încheie un contract de joc pe o perioadă de doi ani.

Etapa a 13-a. ● **Steaua - Dinamo 1-1**, după unii „singurul derby al campionatului", dar care s-a dovedit un joc destul de oarecare. Meciul cu numărul 99 dintre cele două grupări departamentale s-a încheiat indecis, Dinamo nereușind de la 6 octombrie 1991 să se mai impună (1-0 pe terenul propriu). La militarii a debutat ex-craioveanul Eugen Trică. Au marcat: Dănculescu (min. 25), respectiv Contra (min. 65). Rezultat echitabil, fiecare echipă dominând câte o repriză. Ienei (despre Dinamo):

Steaua - Dinamo 1-1

„Mă uitam la ei și parcă o vedeam pe Steaua de acum cinci, șase ani." ● **Rapid - FC Național 5-0**. În alt presupus derby, „bancarii" nu au menținut tabela neschimbată decât în primul mitan. Au marcat: Șumudică (49 - din 11 m), D. Lupu (57 - din 11 m, 69), Dulca (79), Măldărășanu (88). Severul eșec l-a determinat pe antrenorul Florin Marin să demisioneze „spre binele echipei". Peste câteva zile, în „Cotroceni" a fost instalat spaniolul José Ramon Alesanco ● **FCM Bacău - Gloria 3-1**, după ce scorul a fost deschis de oaspeții, moldovenii păstrându-și invincibilitatea ● „**U" Cluj - Univ. Craiova 1-2**, sloganul suporterilor „șepcilor roșii" fiind „Demisia! Demisia!" ● **Ceahlăul - Farul 2-0**. După 4 înfrângeri consecutive pe teren propriu, nemțenii cunosc din nou gustul victoriei, cu antrenorul Viorel Hizo la timonă.

La închiderea ediției, vă prezentăm clasamentul după 15 etape: 1. Dinamo 38 p. (50-12), 2. Rapid 38 p. (36-10), 3. Steaua 28 p. (27-15), 4. FCM Bacău 28 p. (21-11), 5. Național 27 p., 6. FC Argeș 26 p., 7. Oțelul 25 p. ... 15. CSM Reșița 12 p., 16. Olimpia 9 p. (12-29), 17. „U" Cluj 9 p. (10-38), 18. Foresta 6 p.

EURO 2000 - C.M. 2002

După cum se știe, Campionatul European de fotbal din anul 2000 va fi găzduit în comun de Belgia și Olanda. În timp ce organizatorii pun la punct toate detaliile, inclusiv cele privind comercializarea biletelor, a fost stabilit și locul de disputare a ultimului dintre cele 31 de meciuri ale EURO. Astfel, pentru finala din 2 iulie 2000 a fost ales stadionul „De Kuip" (al lui Feyenoord Rotterdam), care a câștigat „bătălia" cu „ArenA" din Amsterdam.

În schimb, pentru turneul final al C.M. 2002 atribuit Japoniei și Coreei de Sud se întrevăd polemici serioase privind stabilirea gazdei pentru meciul de deschidere și pentru cel din finală. Totuși un pas a fost făcut: s-a convenit ca „deschiderea" să aibă loc în Coreea, iar finala în Japonia. Pentru acest ultim eveniment și-a anunțat deja candidatura orașul Yokohama (care dispune de un stadion cu o capacitate de 70.000 de locuri), dar Saitama și Tokyo doresc același lucru.

Balonul de Aur

Pentru o nouă ediție a „Balonului de Aur" cunoscuta publicație „France Football" a stabilit recent jucătorii care vor concura la câștigarea prețiosului trofeu. Între cei 50 nominalizați, doar cehul Pavel Nedved, grecul Nikos Machlas și

ucraineanul Andrei Șevcenko n-au fost prezenți la Coupe du Monde. Bineînțeles, „partea leului" o dețin francezii (campioni mondiali) - Barthez, Blanc, Desailly, Deschamps, Lizarazu, Petit, Thuram și Zidane, urmați de olandezi și italieni (câte 6), englezi și brazilieni (câte 4). În așteptarea rezultatului votului de la 22 decembrie se va afla și Adrian Ilie, recomandat de prestațiile în echipa națională și la clubul său, Valencia. Reamintim că ultimul laureat a fost brazilianul Ronaldo Nazario de Lima (Inter Milano).

Ronaldo și magia neagră

În versiunea scriitorului englez Wensley Clarkson referitoare la comportarea sub așteptări a starului brazilian în finala C.M., „Ronaldo a clacat din cauza problemelor cu prietena sa, cu medicamentele și, nu în ultimă instanță, cu magia neagră ce s-a abătut asupra sa", aflăm din „Gazeta sporturilor".

Raluca între modă și fotbal

După ce a efectuat o prezentare de modă (ca manechin) la Hotel „Sheraton" din Santiago de Chile (alături de top-modelul Claudia Schiffer), jucătoarea de tenis Raluca Sandu (nr. 97 WTA), fiica președintelui F.R.F., a asis-

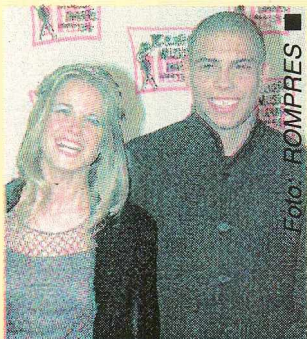

Foto: ROMPRES

tat și la partida de fotbal Steaua - Dinamo 1-1. Până aici nimic neobișnuit, în afara reflecției pe care ar fi făcut-o privind existența unui aranjament între cele două combatante de pe gazon. Să fi aflat ceva „fata lui Nașu"?

„Verzișori" pentru zile negre

Învingând-o pe franțuzoaica Anne-Gaëlle Sidot cu 7-6, 6-3 în sferturile de finală ale turneului de tenis de la Leipzig, nemțoaica Steffi Graf a intrat în legendă privind veniturile realizate din „sportul alb". De la debutul carierei (18 octombrie 1982), Steffi a câștigat 20.348.992 dolari, depășind-o astfel pe Martina Navratilova, care în 21 ani de carieră a „strâns" doar 20.344.061 dolari. De menționat că în primul tur al aceluiași turneu, Steffi a trecut cu 6-3, 6-3 de Ruxandra Dragomir.

Foto: ROMPRES

În exclusivitate pentru **Flacăra**

Senzaționala călătorie a unui român în America Centrală și de Sud

SUB CRUCEA SUDULUI (6)

Text și fotografii:
POP SIMION ■

Râsul în hohote (serbarea lunii mai)

Ce mai „visează” fiii neadormiți și nemângâiați ai neamului *purépecha*? Ceremonialurile, desigur, ritualurile străvechi în care își află sensurile viața lor prezentă. Cel mai adesea le apare în „vis” ceremonia justițiară *Ecuata Conscuaro* sau „de-a săgețile”, când se înscenează „vânătoarea” răufăcătorilor, obicei străvechi de a sacrifica pe cei ce recidivau în rele purtări pentru a *patra oară*: Marele Preot se arăta mulțimii și spunea povestea strămoșilor exemplari, după care netrebnicii erau uciși în mijlocul serbării *K'Uinchekua*, când poporul, de la mic la mare, se îmbrăca sărbătorește, purta ramuri de flori, *carcajada de risa*, râsul în hohote al primăverii și se prindea în dansuri frenetice, în zvon de goamă, trompetă, clarinet și tobă; sărbătoarea este reluată și azi, ca un remember, în luna mai, pe străzile așezărilor *purépecha*.

Și ce mai „visează” fiii neîngenuncheați ai neamului *purépecha*? Ei „visează” lacul, da, lacul lor de odinioară, care fusese ca ochiul zeului Curicáveri: colcăia de pești, era adânc, albastru și limpede. Lacul actual e doar fantasma celui de altădată: e palid-gălbui, nămolos, putred și bate în retragere, se restrânge, se împuținează an de an, se resoarbe în hăul din *inframundo*, intră în puterea monștrilor din tenebre, urmare deșertificării, a perturbărilor climatice și anotimpului secetos, care se extinde, vai! de la câteva luni pe întregul an ori chiar mai mulți la rând, pune sub semnul întrebării însăși viața – adică om, plantă, arbore, animal, tot. Până și pasărea își ia zborul spre zări mai promițătoare. Faptul e valabil nu numai pentru „lacul celor trei capitale” (Patzcuaro), ci pentru toate lacurile din fostul imperiu *Purépecha*, inclusiv Marele Lac Chapala (cândva de 80 km lungime) a cărui priveliște ne-a umplut de tristețe, deoarece și-a restrâns limesul în mod drastic și s-a îndepărtat în ultimii zece ani la sute de metri de așezările litoraliere, parcă absorbit în adânc de un câpcăun, de un nesățios Setilă. Deși câpcăunul acela e deja știut, are un nume: este orașul Guadalajara (4 milioane suflete), supranumit *el primer bebidor*, „întâiul băutor al țării”, poreclă ce te ia cu frig și te aruncă în neagră tristețe – zic „oamenii secetei”, vizătorii unui imperiu pierdut și recâștigat doar imaginativ, prin autosugestie și retragerea în propria substanță, în mit, în legendă, în miracol, spațiul lor sacru, ocult, unde nici unul din pericolele lumesti n-are acces (nici armele, nici *conquista*, nici fanatismul evanghelist, nici ura, nici intoleranța, nici creștinarea forțată, nici seceta, nici focul, nici deșertificarea, nici etnicismul, nici cutremurele naturale ori sociale, nimic-nimicuța; sunt „imperiul impenetrabil”, acolo sunt doar ei cu strămoșii.

În sfârșit, fiii, neadormiți, nemângâiați și neîngenuncheați ai neamului *purépecha* „visează”, poate cel mai adesea, însuși numele beneficei lor capitale Tzintzuntzan, care înseamnă „crângul păsărilor colibri”. Este simbolul lor de modestie, inocență, zbor și magică existență, întrucât ei se recunosc în minus-

cula pasăre, cea mai mică zburătoare din lume, care cântărește trei grame și se hrănește exclusiv cu mierea miilor de flori pe care le vizitează zilnic, sorbindu-le nectarul. Ființa asta este, știe-se, cât bobul de mac, nu cere nimănui nimic, trăiește din iubire și miere, navigând exclusiv în teritoriile propriului mit, un văzduh al dragostei populat de flori, miresme, miere, culori, gingășie și nestinsă frumusețe; pentru că ce-i pasărea *colibri* dacă nu zeul-bărbat care, deși miniatural, violează cu fiecare floare o fecioară. Este viața concepută ca zbor inocent spre niciunde și pretutindeni, fără început și fără sfârșit, viața întru dragoste și pentru dragoste, viața colibri-*purépecha*.

Și, ca un făcut, mie însumi îmi fu dat să trăiesc momentul istoric de a mă înfrupta în amurgul vieții, măcar vizual, pentru câteva secunde doar, din mierea existenței *colibri*, căci am zărit pasărea pentru prima oară în viață tocmai aici, în arealul său, în preajma lacului muribund, unde am compătimit cu dumneaei locuind în crângul cu pricina câteva zile în șir. Tot acolo am aflat și felul cum e vânat „zeul-bărbat”, violatorul de profesie: îl vânează cu un băț lung, elastic, uns cu miere (zic localnicii), căci industria modei se dă în vânt după penele de colibri; tot o tehnică gen *colibri* folosiseră misionarii în vânătoarea de creștinare, întrucât, știe-se, Biserica Catolică s-a dat în vânt să smulgă toate penele indianismului prehispanic, înlocuindu-le cu crucea ori crucificarea. Privind bărbătușul minuscul în arealul său originar, în spațiul *purépecha*, mă bucur, desigur, dar mă și întristez, întrucât sorbind din izvorul primordial al culturilor omenirii văd, în același timp, primejdiile și scursorile lumii anului 2000 care pândesc și tulbură acest izvor, îl poluează, îl potopesc și-l anihilează...

Este mărturia pe care o depun, mă răscumpără și mă costă.

David și Goliath (în versiune azteca)

Ca frunza pe apă...

Constelația imaginativă și cerul fantast al ariei clasice maya-azteca au vastitate și profunzimi incomensurabile, puzderie stelară din care aleg o povestioară, poate cea mai uzată prin repetiție, dar păstrându-și intact miezul misterios ce o așază între legendele veșnic tinere ale omenirii: e vorba de mitul dragonului atotputernic, al monstrului insatiable, stăpânul feroce al unei regiuni, câpcăunul ce pretinde jertfe umane spre a îngădui, în schimb, existența altor ființe vii pe „teritoriul său”; e spiritul malefic pe care îl înfruntă în luptă dreaptă spiritul binelui întruchipat îndeobște printr-un ins modest care, prin curaj, bravură și autosacrificiu, răpune monstrul și instaurază în acea zare de lume spiritul justițiar și triumful valorii, conform ordinii divine. Povestioara s-a născut, pare-se, în perioada atotputerniciei orașelor-state, care exercitau vasalitate asupra

așezărilor mici, slab dezvoltate, pretinzând vămi, dări, orfande în bunuri materiale și jertfe umane, creând bipolaritatea unui antagonism perpetuu, nod conflictiv ce nu cunoaște leac, nici limite: este legenda lui David și Goliath în versiune azteca, ce a inspirat-o, bag seama (după trecerea multor veacuri), pe cea biblică.

Am întâlnit mitul în multe popasuri ale mele prin Mexic și în tot atâtea ipostaze, însă cea mai plină de sens, candoare și expresivitate mi se pare a fi varianta din Tepoztlán, satul din valea cu același nume, socotit leagăn mitologic și spațiu sacral, cum aveam să mă conving eu însumi, căci o veritabilă scaldă ritualieră mi se rezervase, date fiind tâlcurile moral-filosofice pe care se bizuie povestea locului. Goliath este, în acest caz, Xochicalco, orașul-capitală aburcat dinadins pe deal să domine valea prin putere, lux aristocratic și spirit militar agresiv, inspirând o spaimă de dimensiuni mitologice prin care controla viața celor mulți, a celor de jos, în timp ce David e personificat de Tepoztlán, satul modest, minuscul

care – potrivit misiunii croite de zeul său și virtuților cu care îl investise ordinea cosmică – va răpune monstrul insatiable, dictatorul ce părușe de neînvins; „piatra” cu care îl ucide David-Tepoztlán pe Goliath-Xochicalco este obsidianul, din care eroul nostru își face cuțitele prin care își afirmă omnipotența ce îi concede zeul său (Quetzalcóatl). Dar iată legenda pe care o reiau bob cu bob din memoria locului, într-o oralitate pe care o vreau neștirbită, motiv să o așez în ghilimele, spre a-l cita cuviincios pe primul povestitor localnic, pe *el ablador primero*, zicerea fiind unica și inestimabilă lui avuție.

„Lângă pâraul numit Axihltla trăia cândva o fetișcană care era, zice-se, fiica regelui; își petrecea după-amiezele în crâng, bucurându-se de prospețimea locului, de cântecul păsărilor, mireasma florilor și înserarea ce cădea asupra-i ca o binecuvântare de taină; obișnuia să se așeze în preajma aceluia pârau descultă, spre a-și afunda gleznele în apele lui răcoroase, limpezi, îngânând cântece, la auzirea cărora amuțeau până și mierla ori cinteziul. Tot un astfel de păsărel i se alătură și, cum minusculul zburător avea farmec, ea îi acordă încredere și se lasă mângâiată de acesta. Scena se repetă în multe după-amiezi și îndrăgindu-l, fata făcu din palmele sale cuib și așază păsărelul pe pieptul ei, între sâni, ceea ce îi da plăcere, era încântată, de-a dreptul fericită, dar – iertare pentru ceea ce va urma! – căzu însărcinată și dădu naștere unui făt robust, iar mânia părinților nu se lăsă așteptată, regii fiind incapabili să dea crezare unei atari întâmplări și o siliră pe prințesă să lepede mica și nefericita creatură. Cum ea se știa inocentă, primi porunca acestora cu suflul frânt de durere și ascunse copilășul într-un furnicar ca să-l mănânce furnicile, însă acestea, după cum se vădi ziua următoare, nu-l mâncară, unseră gurița celui abandonat cu picături de miere. Văzând aceasta, ea mută pruncul în plin soare, pe frunzele lătarețe de agava *maguay*, dar a doua zi îl găsi ca într-un leagăn, căci frunzele de agava îl ocroteau ca niște scutece și un voal țesut din firisoare de miere îi acoperea fața și trupșorul spre a-l feri de soarele

arzător. Îl puse, în cele din urmă, într-un coș de treștiș pe care îl așază pe cursul apei să fie dus de curenții pâraului la vale, ceea ce se și întâmplă, dar ajuns la largime, în râul Atongo, pruncul plutitor fu zărit de un bătrân și o bătrână, a căror căsnicie fusese lip-

de jertfă spre a înfrunta bestia nesătulă: plecă la drum, așadar, însoțit de plânsul părinților lui adoptivi și spaima de moarte a sătenilor care gândeau, pe drept cuvânt, că nu-l vor mai revedea, căci nu era decât un copilăndru, abia împlinise cincisprezece ani. Dar faptele dovediră contrariul: pe trei dintre gardienii trimiși de monstru să-l spioneze îi făcu stane de piatră și boteză fiecare dintre arăturile pietrificate cu nume

sită de copii, încât

îl culeseră de îndată, îl crescură, îl adoptară ca pe propriul lor fiu, dându-i numele de Tepoztécatl, adică fiul locului unde viețuiau – Tepoztlán; îl învățară, cu vremea, cum să mânuiască armele vânătorii, să știe mișcarea astrelor pe cer, folosirea ierburilor de leac, lucrarea pământului, grădinaritul, pe scurt, tot ce știau cei doi bătrâni și tânărul le arătă respect și îi ocroti de parcă ar fi fost proprii lui părinți. Nimeni pe lumea asta – nici bătrânii milostivi, nici tânără prințesă, nefericita lui mamă, nici nevrednicul povestitor – nu știau, n-aveau de unde ști că pruncul ivit din miracol era fructul și isprava lui Ehécatl, zeul vântului ce împropăștează lumea și o înnoiește, că nașterea acelei ființe împlinea voința divină, servea lupta dintre bine și rău, căci monstrul nesățios deja exista în acel loc, se înstăpânise și pustia, dar asta nu-i treaba mea, e zicerea altcuiva”, după care primul povestitor localnic căzu într-o sacră muțenie și imediat apărură ca din pământ, parcă ritualier, cel de-al doilea povestitor, *el ablador segundo*, care preluă ștafa mitologică și dădu glas celei de a doua părți a povestirii, secvența malefică despre cine-i monstrul și cum pierde el; detalii pe care doar „gureșul” ni le poate da, se înțelege.

Fiara, fumul și fericirea finală

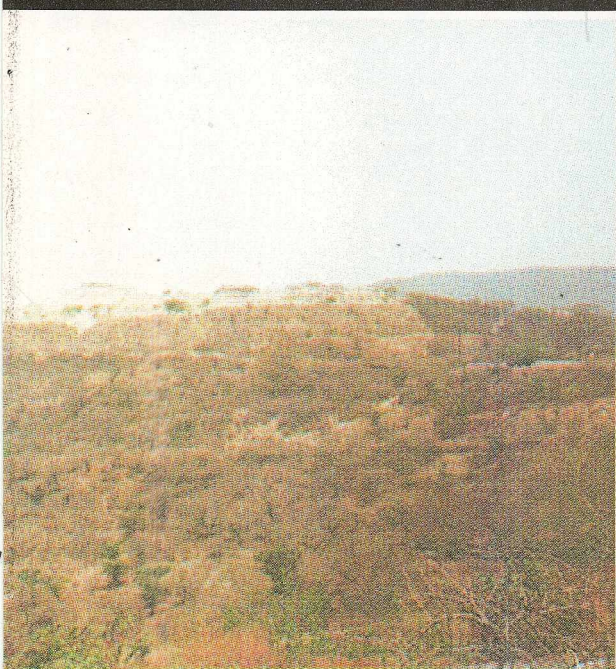
„Nu departe de satul sărac Tepoztlán se afla orașul semeț și bogat, aburecat pe deal, la bună vedere din toate părțile, orașul-bastion Xochicalco; tot crescând, trăndăvind în prea mult și prea bine, acesta născu propria progenitură, o fiară cum nu se pomenise prin acele locuri, monstrul Xochicalcatl, fiul legitim al orașului-cetate care pretindea celor din vale să-i potolească foamea cu victime omenești, căci în caz contrar praful și pulberea se va alege din așezările ce vor dovedi nesupunere. Când îi veni rândul tatălui adoptiv de a fi trimis la Xochicalco spre a fi devorat de fiară, tânărul Tepoztécatl se opuse și îi ceru bătrânului să-l lase să plece el la locul

care încep (cum alt-

fel?) cu litera atât de familiară lui, cu

„T” – Texcaltépetl, Texihuiltépetl și Tuamatépetl (ele există și azi, luați-vă osteneala să vă convingeți). Ajuns la picioarele unui deal, tânărului îi dădu prin gând că de va reuși să-l străpungă era un semn că va izbândi în aventura sa: se năpusti, deci asupra gâlmei de pământ și brațele lui puternice o străpunseră fără prea mare greutate; plăcându-i locul, deschise un horn vertical spre culmea dâmbului, până în creastă, de la înălțimea căreia să poată privi ziua soarele și noaptea stelele.

Pe tot drumul dinspre satul său, sărac și umil până la orașul orgolios și ostil, Tepoztécatl adună sânguincios așchii ascuțite de obsidian, numite *itzlis* care – iertată fie vorba spurcată ce îmi iese din gură! – înseamnă „căcatul steluțelor” în limba *nahuatl*, deoarece obsidianul e negru; când sosi la Xochicalco, desaga îi era doldora cu așchii și nici nu băgă de seamă când și cum nimerise în stomacul monstrului, care îl înghițise, vede-se, pe nemestecate; scoase iute cuțitele de obsidian din desagă și hăcui măruntaiele fiarei, care își dădu duhul în mijlocul unor teribile convulsii, în timp ce tânărul ieși de acolo nevătămat și ridică în văzduh un nor de fum alb, semnalându-și astfel reușita, cum promisese, întrucât fumul cel negru ar fi fost semnul funest al derutei sale. Sătenii din Tepoztlán luară act numaidecât de isprava fiului lor, căci se suiseră pe dealul Tequixpa, de unde văzură fumul alb înălțat ca un steag deasupra orașului vrăjmaș, fapt ce-i umplu de o bucurie fără margini și gata! eu de-acum voi sfârși, căci firul mi se isprăvi” – puse punct al doilea povestitor local și predă firul celui de-al treilea, a cărui misiune era, îmi dăduri seama de îndată, să zică reîntoarcerea eroului popular la ai săi, la locul de baștină, prilej de a zugrăvi portretul sufletesc al justițiarului pe drumul semănat de tot atâtea pățanii ieșite din comun. imposibil a le născoci, doar *el ablador tercero* știe a le povesti...

și GOLIATH”

CUM SE PĂSTREAZĂ FLORILE ÎN VAZE

Alegere. Florile trebuie să fie viu colorate, cu frunze verzi, întregi și tulpina tare. Atenție! I) Trandafirii, la baza florii, să nu aibă urme de petale îndepărtate, semn că... trandafirul nu-i chiar „boboc”. II) Garoafele să aibă tija groasă, cu segmentele (numite în botanică internoduri) scurte. Când internodurile sunt lungi, tija se îndoaie cu ușurință. III) Crinii să nu aibă cupele pătate de nectar (galben) sau petale încrețite.

Aranjare:

1. Vazele trebuie să fie simple și, foarte important, potrivite ca mărime cu florile care se pun în ele.
2. Apa pentru flori să aibă temperatura camerei.
3. În vază se pune numai atâtă apă cât este necesară ca tăietura tulpinii florale să fie acoperită pe o înălțime de aproximativ două degete – excepție: liliacul etc., care cere vaza plină cu apă în permanență.
4. Pentru a se prelungi viața florilor în apă se introduce: a) un obiect de argint (acesta nu va suferi modificări), b) zahăr (pentru a îndulci plăcut apa), excepție fac garoafele, pentru care este indicat suc de lămâie existent în comerț.

Rețineți! Ținând cupa orientată spre podea, crinilor li se îndepărtează (cu o forfecuță) partea galbenă (cu polen) a staminelor. Polenul pătează cupa și epuizează floarea.

5. În vază, fiecare floare trebuie să aibă o altă înălțime. De aceea, se aranjează întâi floarea cu tulpina cea mai lungă.

6. De pe porțiunea de tulpină care va sta în apă se îndepărtează frunzele (excepție: gladiolele) și ghimpii. Apoi, cu o lamă, tulpina se taie oblic, pe o porțiune de 0,5–1,5 cm (funcție de grosimea tulpinii).

Atenție! Tijele florale lemnoase (trandafiri, liliac etc.), după îndepărtarea porțiunii uscate, prin tăiere dreaptă, se pun pe un fund de bucătărie (perfect curat!) și se zdrobesc cu mânerul unui cuțit, pe o porțiune de 2 cm.

Imediat după pregătirea corespunzătoare speciei, floarea se introduce în vază.

7. Vazele cu flori să nu stea în bătaia soarelui sau aproape de sobe, calorifere încălzite.

8. Schimbarea apei din vază se face la 2–3 zile, când temperatura ambiantă este de aproximativ +18°C și zilnic, la +21°C.

9. Dacă florile s-au ofilit, culcați-le noaptea într-un strat gros de apă (în cada de baie, într-o tavă) care se le permită să plutească.

10. La fiecare schimbare a apei din vază:

- a) Spălați cu apă și săpun (niciodată cu detergent) interiorul și exteriorul vazei și obiectul din argint (dacă există);
- b) Se adaugă zahăr;
- c) Se împropătează tăietura tijei (așa cum s-a arătat la punctul 6)

Rețineți! Depunerile de săruri de pe partea interioară a vazelor se îndepărtează cu oțet cald.

câte căpățâni de varză încap în vasul dv. (după ce ați adăugat și căpățânile pentru completare).

- Se îndepărtează, atent, frunzele verzi, desfăcute, stricate.
- Se spală bine pentru că și în cultura verzei se folosesc pesticide!!
- Se îndepărtează coccenul și locul lui se umple cu sare curată de bucătărie. Prin această metodă, varza va avea cantitatea optimă de sare.
- Pe fundul vasului pentru murare se așază: 1) hrean curățat (care are mari calități de a conserva și spori cantitatea de vitamina C), 2) bețe de mărar uscat (spălate!), 3) boabe de porumb, morcovi curățați și tăiați în două, pe lungime și gutui (fără puf!) tăiate în patru – pentru a da verzei culoare frumoasă și gust plăcut.

● Verzele se aranjează în vas.

● După fiecare strat de varză, ca și deasupra ultimului strat, se așază toate componentele, la fel ca la baza vasului.

● Se completează cu apă rece în care s-a adăugat acid lactic (de la farmacie) 4 lingurițe/10 l apă.

Pentru varza întreagă se face o saramură din: 300 g sare + 4 lingurițe acid lactic + 10 l apă.

Acidul lactic are rolul de a conserva vitamina C și de a favoriza murarea, care, din punct de vedere chimic, este o fermentație lactică.

Nu puneți oțet!!! La nici un fel de zarzavat sau fructe pe care le conservați prin murare.

● Varza se fixează în lichid prin scândurele încrucișate sau cu ajutorul dispozitivului special din material plastic, care se găsește în comerț.

● Este obligatoriu ca la fiecare 2–3 zile să se facă aerarea (priticirea), suflându-se aer, printr-o țevă curată din material plastic, introdusă până la baza vasului.

● După ce varza a început să se mureze, aerarea se face mai rar, iar în timpul iernii, o dată la 2–3 săptămâni (tot obligatoriu!!).

Rețineți! Întrucât, prin murare, varza își micșorează volumul, este necesar să rezervați câteva verze pentru completare, întrucât murarea trebuie să se facă numai cu vasul plin.

Despre marile calități ale verzei s-a scris de la Arhimede încoace (287–212).

Varza crudă poate fi considerată și plantă medicinală datorită conținutului ei bogat în: vitamine (A, C, B₁, B₂, B₆, H, K și U), provitamina A, săruri minerale (mari cantități de calciu, îndeosebi). Favorizează producerea hemoglobinei (prin clorofila pe care o are), cicatrizează mucoasa intestinală (efectul „ciudatei” vitamine U), recalcificază, este laxativă, diuretică, vermifugă.

Este ușor asimilabilă și constituie zarzavatul de bază pentru diabetici, obezi și în curele de slăbire.

Datorită unor substanțe (glicozizi cianogenetici) împiedică fixarea iodului în glanda tiroidă, fapt pentru care trebuie consumată moderat de către cei sănătoși (așa cum se impune să facem cu absolut toate alimentele!) și numai foarte rar de cei cu glanda tiroidă bolnavă.

Murată, gătită, varza rămâne un aliment de prim ordin.

Murarea verzei

Este o tradiție pentru români ca, după Sf. Dumitru (26 octombrie), să se pună varza la murat, deoarece, începând cu această dată, temperatura este mai scăzută și căldurile nu mai „smintesc acrirea verzei”, cum scriau cronicarii.

- Varza se murează în butoaie din stejar sau plastic.
- Pentru murat se aleg căpățâni mici, cât mai egale ca mărime. Notați

VARZA

Aurora Inoan

A fost pasionată de tot ceea ce înseamnă ezoterie. După '89, datorită accesului larg la informații, a devenit o foarte bună cunoscătoare a tainelor astrologiei. Are calități de terapeut – deține gradul II în tehnică radiantă. Este redactor-șef la „Revista Fenomenelor Paranormale” și „Astrologia”, iar începând cu numărul 2 prezintă predicțiile astrale în revista „Flacăra”.

Predicții lunare – decembrie '98

Berbec

Aveți o mare reușită legată de călătorii sau de relațiile cu străinii. Puteți reperta un succes în literatură, filozofie, în orice idee înaltă a umanității. Dacă sunteți mondeni, vă veți bucura de succes și sunteți și foarte activi în a contacta parteneri de afaceri.

Taur

Aveți parte de o reușită amoroasă secretă, căci văd cum poate debuta o legătură solidă chiar. În același timp este posibil să puneți mâna pe o sumă importantă de bani, altceva decât salariul, poate o bursă, o sponsorizare.

Gemeni

O asociere începe să dea roade, dar și comunicarea cu partenerul devine mai puternică. Poate chiar vi se propune o legătură amoroasă și aceasta este pe cale de a deveni fermă, solidă. Veți avea noroc și în relațiile intime.

Rac

Aveți parte de o reușită consistentă la locul de muncă. Poate chiar vă schimbați serviciul și ceea ce găsiți este absolut mulțumitor. O altă reușită puteți avea în relațiile cu partenerul de viață. Ocupați-vă mai mult, totuși, de casă!

Leu

Veți face tot posibilul să întocmiți niște acte sau să semnați actele necesare unei acțiuni importante. Este posibil să dați și un examen important. Reușita intervine în afaceri, la fel, într-o relație de muncă sau în dorința dumneavoastră de a arăta mai competitiv.

Fecioară

Faceți tot posibilul pentru a dobândi suma pe care considerați că o meritați. Asta mai ales dacă acționați în domeniul afacerilor. Reușita se poate manifesta și în legătură cu copiii, în artă, în dragoste.

Balanță

Sunteți foarte activi în această perioadă, mai ales în materie de amor, de afaceri, de relații cu copiii ori de sport. Puteți să vă bazați pe trecerea unui examen, a unui test sau pe întocmirea unui act de care aveți nevoie.

Scorpion

Secretele legate de trecutul dumneavoastră sau de preocupări imobiliare vă pot copleși. În același timp, câștigați sume mari de bani și este posibil să puneți mâna pe o hârtie pe care o așteptați demult, ceva oficial.

Săgetător

Sunteți foarte activi în a pune în practică un nou proiect. Puteți fi, în același timp, blânzi, autoritari, vorbăreți, puteți călători și vă puteți chiar îndrăgosti. În a doua parte a lunii e posibil să câștigați o sumă importantă.

Capricorn

Veți câștiga și bani și prestigiu în această lună. Dragostea vă va da și dumneavoastră târcoale. Dacă sunteți femeie este posibil să vă vedeți cu un bărbat important sau să vă întâlniți cu un (fost) partener. Câștigurile financiare sunt remarcabile.

Vărsător

Relațiile cu străinii sunt absolut profitabile, la fel, călătoriile în străinătate. Succes puteți înregistra și în noi proiecte, mai ales dacă primează ca atitudine discreția. Aveți prilejul de a trece un examen important sau de a semna un act remarcabil.

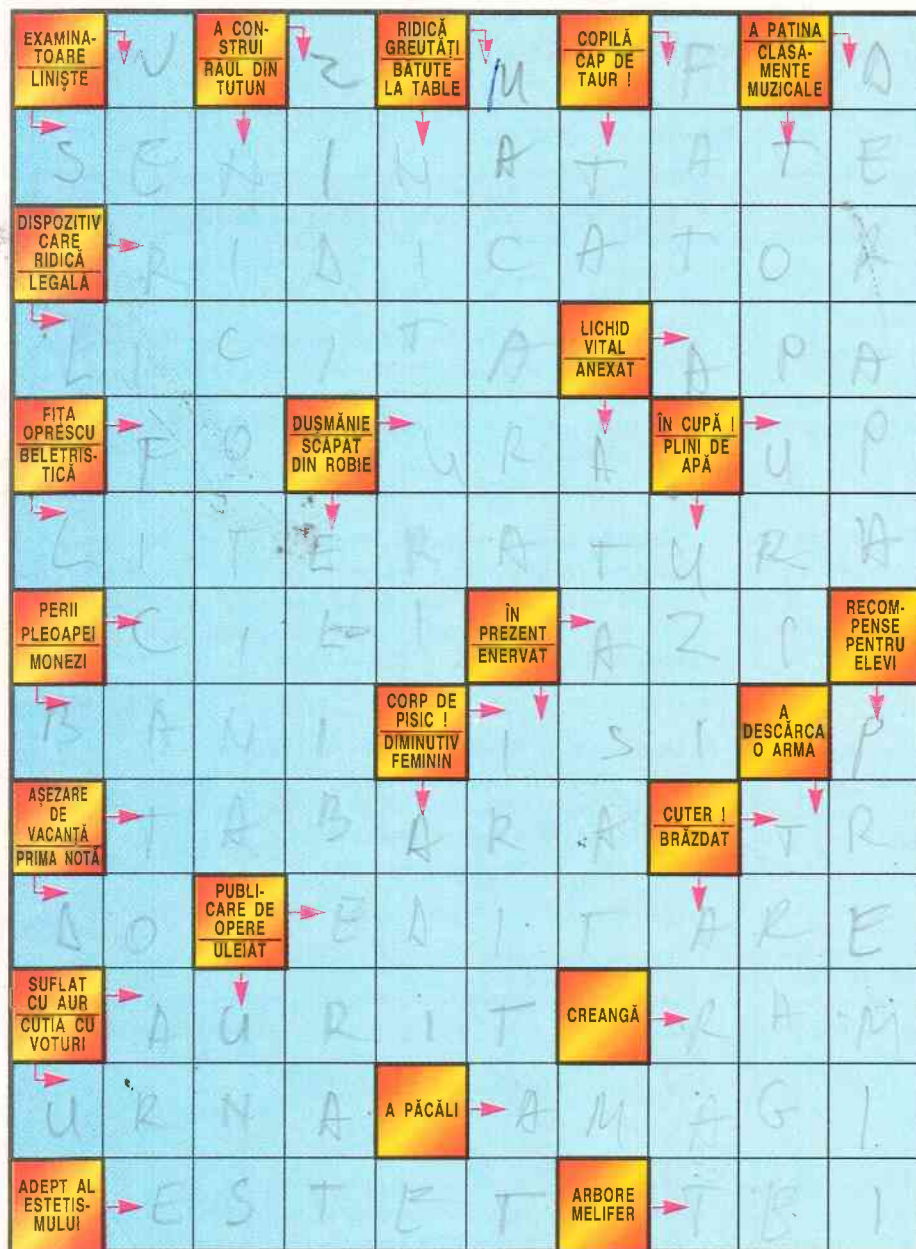
Pești

O să vă crească și câștigurile, dar și prestigiul. Asta nu înseamnă că nu vă veți lovi de enervările cuiva... Amicii însă și protectorii își vor face datoria. Pe de altă parte, viața dumneavoastră amoroasă devine incertă.

Trigonul dintre Venus și Saturn conduce la soliditate în legăturile amoroase, la fel, la temeinicie în afacerile artistice, la reușită, de pildă în arhitectură, decorațiuni interioare, grădinărit, chiar dacă acesta se petrece în seră acum. Toate aceste preocupări pot avea și o atingere cu călătoriile, cu sejururile în străinătate, cu străinii. Un alt aspect important este acela de cruce între Jupiter și Soare, ceea ce poate afecta starea de sănătate, prin creșterea tensiunii, de pildă, sau printr-o sațietate a ficatului. În același timp, Marte din

Balanță intră în aspect de trigon și cu Neptun și cu Uranus din Vărsător, ceea ce creează prilejul unor reușite în orice acțiune, căci nu numai inițiativa își va spune cuvântul ci și originalitatea și intuiția. Este bine însă să țineți seamă de retrogradarea lui Mercur, care, cel puțin la începutul lunii, poate strica multora socotelile. Călătoriile, mai ales cele în străinătate, vor fi imposibile sau presărate de piedici.

– E normal că și-a oferit
voturile PDSR-ului,
doar nu există
PĂDURE
fără uscături....

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: GABRIEL BUMB

Secretariat Tel: 222.33.31; 222.33.44 Fax: 222.82.89

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

Fundația

„Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 451040121209 BCR,
sector 1, București

Flacăra

Redactor șef: ALEXANDRU ARION

Secretar general de redacție: DANIEL ION

■ REDACTORI - Ciprian Enea, Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumărescu

■ FOTOREPORTERI - Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion,

Horia Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin

Zarojanu

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-

Opaiț (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia)

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMME.RO

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Redactor șef: DANIEL POPA

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu,

Ioan Grigoriu

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ: Maria

Călin, Violeta Enache, Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28): Marian Celcan,

Elizabeta Costea, Cătălin Helișan, Valerică

Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel,

Florența Tudor

ADMINISTRATIV: NORU DOGARU, Liliana Crețu, Ionel Blagoci

Cititorii din țară și din străinătate se pot abona prin

Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon

222.66.28, fax. 222.82.89, la adresa: Piața Presei Libere

nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă,

revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă

pe anul 1998 la poziția 4368

Foarte important!

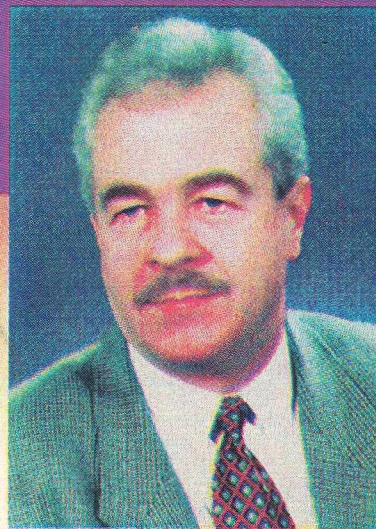
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pen-
tru conținutul articolului aparține autorului. De
asemenea, în cazul unor agenții de presă și per-
sonalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: C&R GRAPHIC™ S.A.

Preț: 5000 lei

LETTER FROM THE GENERAL MANAGER

The automotive world is a permanent search for novelty and progress, a world where only the strong ones have their place and can resist to the battle with themselves and with their merciless competitors.

Automobile Dacia S.A. made a new step to the automotive world standards with the new Dacia Nova model, which materializes a tradition started in 1968 and continued by generations of specialists which, for almost 30 years, were dedicated to the foundation of this car.

Figures from this presentation catalogue offer only a curt image of our company. But behind these figures are days and nights of hard work which turn Dacia to be a permanent presence on the domestic and the external market.

We are sure that, by constant efforts, a lot of work and especially passion, we are approaching this target, having in mind that the new Dacia generation, that of the year 2000, will strengthen the force of Romanian automotive industry.

The origin and the history of our company's success come from the efforts of nowadays generation and its leaders. It is high time for them to leave their mark on the present and especially on the future of the company.

Dr. eng. Constantin Stroe

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'C. Stroe', located at the bottom right of the page, below the typed name.

INTRAROM iR

COMPANIA

Cu o suprafață de 3000 mp și peste 2000 mp pentru birouri, având cele mai moderne dotări, INTRAROM se poate compara cu orice altă companie din Europa și din lume. INTRAROM dispune și de cele mai noi și mai performante linii de producție în tehnologie S.M.D. din România. Facilitățile de fabricație cu un înalt grad de automatizare acoperă întreg spectrul de activități legate de producția de serie, cum ar fi: echiparea plăcilor de cablaj imprimat, lipire, testare, duranță, montare etc.

ACTIVITATE

Obiectul de activitate al INTRAROM îl constituie producția de echipamente pentru telecomunicații. Pe lângă aceasta, societatea asigură activități de instalare și service, integrare de sisteme informatice, precum și dezvoltarea de software de aplicații în diverse domenii. INTRAROM asigură service post-livrare pentru toate produsele oferite clienților. Prin aceasta se asigură funcționarea continuă a produselor instalate, la condițiile specifice și corectarea completă și eficientă a tuturor disfuncționalităților din operare, creând o relație de parteneriat cu clienții, care are în vedere evaluarea necesităților și dezbateră problemelor acestora.

CALITATE

Un factor important care determină activitatea INTRAROM este preocuparea pentru CALITATEA produselor și serviciilor oferite. În acest sens, INTRAROM a introdus conceptul calității totale, în conformitate cu standardele internaționale ISO 9000, care presupune testarea continuă nu numai a materialelor și a procedurilor de fabricație, ci a tuturor activităților și proceselor, la toate nivelurile companiei. Certificarea ISO 9002 a fost obținută în luna iulie a anului 1997, în urma auditului făcut de prestigioasa firmă BUREAU VERITAS QUALITY INTERNATIONAL.

PERSONAL

Instruirea și specializarea sunt factori foarte importanți în selectarea personalului companiei. 60% din angajați au studii superioare și sunt familiarizați cu utilizarea calculatoarelor pentru a putea folosi sistemul informatic al firmei. Pentru menținerea la nivelul tehnologic impus de dinamica domeniilor de activitate ale companiei se aplică personalului angajat un program continuu de școlarizare în țară și în străinătate.

SOFTWARE

O direcție prioritară a dezvoltării companiei o constituie dezvoltarea de software de aplicații și realizarea de proiecte informatice „la cheie”, care asigură integrarea celor mai noi tehnologii hardware și software. Se are în vedere cooperarea cu INTRACOM pentru realizarea unor proiecte informatice al căror beneficiar este Uniunea Europeană.

VIITORUL TĂU COMUNICĂ PRIN NOI

CLIENTI

Performanțele și calitatea produselor și serviciilor oferite de compania noastră au făcut din INTRAROM un partener de încredere pentru clienți importanți cum ar fi regile autonome ROMTELECOM, LOTERIA NAȚIONALĂ, SNCFR sau RENEL. În acest sens, în 1997 a fost livrat către ROMTELECOM un număr de 9000 de telefoane publice cu cartelă cu cip, produse integral în România, INTRAROM devenind astfel principalul furnizor pentru aceste tipuri de echipament. De asemenea, INTRAROM participă ca partener al firmelor ALCATEL-NORVEGIA și IDT ALSTON din S.U.A., la implementarea proiectului finanțat de BERD, de contorizare automată a convorbirilor telefonice (CALL COLLECTION), al cărui beneficiar este ROMTELECOM.

EXPORT

Partenerul principal al INTRAROM în activitatea de export este grupul INTRACOM din Grecia, volumul vânzărilor de echipamente și servicii către acesta depășind 5.325.000 USD. De asemenea, în cursul anului 1997 a început colaborarea cu firma IDT ALSTON din S.U.A., concretizată prin producția locală a interfețelor de centrală necesare în cadrul proiectului CALL COLLECTION, menționat anterior, livrările către ROMTELECOM fiind în curs. Legat de aceasta, MIKE MOORE, președintele IDT ALSTON, a declarat: „Acordul cu INTRAROM este o parte importantă a strategiei noastre globale de marketing. Pentru distribuirea produselor noastre avem nevoie de parteneri locali puternici și capabili, și credem că INTRAROM, cu o dotare de înalt nivel tehnic și o pregătire a personalului la standarde occidentale, este cea mai potrivită companie românească pentru activitățile de producție pe care le avem în vedere. Sperăm să ne extindem parteneriatul atât în România cât și pe alte piețe”.